

ನೀರುಡಿಯೊ ನಮನ

ಪಾಸ್ತಾಂ ಪೇಸ್ತುಕೋ ಅಂಕೋ

ಎಪ್ರಿಲ್ 2025

ನೀರುಡಿ ಫಿರಾಜ್ ಪತ್ರೀ

“ಜಿವಂತ ಸೀಜು
ಅಮ್ಮಾಂ ಧಯಾನ
ಆನಿ
ನವ್ಯ ಭವಣಶಾಸ್ತ್ರಾನಾ
ಭರುಂ”

ಕೃಷಿ
ವಿಶೇಷಾಂ ಅಂಕೋ

ಇ. ಪಿ. (IP) ಕೆಮರ್ ಲಾಯಾ ಅನಿ ತುಮ್ಮೊ ಫೋಟೋ, ತೋಟಾಚೆರ್ /ಹಿಲ್‌ಟಾಚೆರ್ ನದರ್ ದವೀಯಾ.
ಬ್ಯೂ ಧಾವ್ಯೇ, ಕೆದ್ದಾಂಯ್ ದೀಷ್ಟ್ ಬುಕ್‌ಯ್ಯಾಕಾತ್.

ಇ. ಪಿ. (IP) ಕೆಮರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳುವಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಸುರಕ್ಷಾ-ಕವಚವನ್ನು ಸುದೃಢಗೊಳಿಸಿ.
ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ವೀಕೆಸಿ.

Install I P Cameras, increase the surveillance apparatus.
Keep a watch from anywhere, anytime, realtime.

See View Technical Services

10-96 (10-B), Saldanha Residency, Maradka, Kinnigoli Post - 574150

- ❖ Obtain Peace of Mind - File your personal income tax returns for the past three financial years.
- ❖ Explore Investment Opportunities in Mutual Funds, Equity, Corporate Deposits, Bonds, NPS
- ❖ Secure your future with Life Insurance, Health Insurance, Personal Accident Insurance.
- ❖ Insure your vehicles with Motor Insurance, Protect your property with Fire Insurance.
- ❖ Plan your Air Travel, Train Travel, Bus Travel through us – Book your tickets.
- ❖ Apply for your Passport.
- ❖ Apply for your Permanent Account Number (PAN).
- ❖ Buy – sell – Register your property/Flat

ಸಂಪರ್ಕ ಕರ್ತೃ / ಸಂಪರ್ಕಿಣಿ:

Contact: Wilson Pinto 9004137460

FINVELTH Corporate Services
Finance + Investment = Wealth

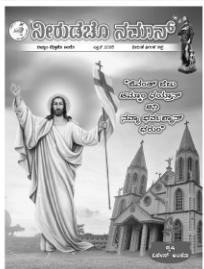
Mutual Funds, Debentures, Bonds, Corporate Deposits, ULIPS, Pension Funds, Health Funds Etc.

#10-96 (10-B) Saldanha Residency, Maradka, Kinnigoli Post - 574150

Mob : 90041 37460 email : service@finvelth.com

ಶಿರುಡೆಚೋ ನಮಾನ್ ನೀರುಡೆ ಫಿರ್ದೆಜ್ ಪತ್ರ್

ಪರ್ಯಾಯ

ಸಾಂ ರೋಕ್ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಂಎಂಎಂ.
ನೀರುಡೆ

ವಿಗಾರ್/ನಂಟಾಲಕ್:
ಮಾ ಇಂ ಅಲ್ಲನ್ ರೊಹಿಗನ್

ಸಂಪಾದಕ್:

ಓಸ್ಟ್ರೋ ಡಿಸ್ಕೋಳಜ
ಸಂಪಾದಕಿಂಯ್ ಮಂಡಳ
ಸ್ಟೇನಿ ಮಿರಾಂದ
ಅನಿತಾ ಡಿಸ್ಕೋಳಜ
ರೋಶನ್ ನೋರೋನ್ನ
ರಾಜೇಶ್ ಡಿಕೋಳಸ್
ಡಿಲನ್ ಮನ್ಸ್ರೇನ್ನನ್

ನಂಪಕ್ ಕರುಂಕ್ ವಿಭಾಗ್:

Editor

Neerudecho Naman
St. Roque Church Neerude
Neerude Post - 574 144
Moodbidri Tq., D.K.

ನಂಬಳದ್ ಕೆಲರ್

ಓಸ್ಟ್ರೋ ಡಿಸ್ಕೋಳಜ

ಸಂಪಾದಕ್, ನೀರುಡೆಚೋ ನಮಾನ್

ಆಲೈಬಂಡ್ ಕ್ರಿಸ್ತ ಮಣಿರಂಪ್ಲೆ ಇವರ್ಟ್ ಜಾಲಾ...

ಮೊಗಾಳ್ ಥಿರ್ಜ್‌ಗಾರಾನ್ನೊ,

ಪಾಸ್ತಾಂಕೆ ಫೆಸ್ತ್ ಅಮಾಂಂ ಜೆಜುಚೆಂ ಮರಣ್ ಆನಿ ಜಿವಂತ್ತೊ ಅಚರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಏಕ್ ಅವ್ಯಾಸ್ ಮಾಲ್ ಪ್ಲಂಯಿ, ಬಗಾರ್ ಜಿವಂತ್ ಜೆಜುನ್ ಪಾಸಾರ್‌ಲೆಲ್ಲು ಶುಭ್ ಸಂದೇಶ್ ಸದಾಂಚ್ ಅಮಾಂ ಜೆಣ್ಟೆಂತ್ ಜೆಯೆಂವ್ ಏಕ್ ಅವ್ಯಾಂ ಜಾವ್ಯಾಸಾ. ರಿತೊ ಘೋಂಡ್ ಜೆಜುಕ್ಕೆ ಜೆಣ್ಟೆಂತ್ ಅಂತ್ಯ್ ಪ್ಲಂಯಿ ಬಗಾರ್, ಏಕ್ ನವ್ಯಾ ಜೆವಿತಾಚೆಂ ನವಿ ಸುವಾತ್ ಜಾವ್ಯಾಸಾ. ಪಾಸ್ಕ್ ಜಾವ್ಯಾಸಾ ಪರಬ್ ಭವಶಾಜಿ ತಶೆಂ ಸಂತೊಸಾಚಿ ಕೆತ್ತುಕ್ ಮ್ಲೆಳ್ಲೂರ್ ಪಾತಕ್ ಆನಿ ಮ್ಲೆಣಾ ವಯ್ ದೆವಾ ಬಾಪಾನ್ ಜೀಕ್ ಅವ್ಯಾಯ್ಲಿ ಹಿ ಏಕ್ ಮಹಾಪರಬ್.

ಅಸಲ್ಲ್ಯಾ ಏಕ್ ಪ್ಲಾಡ್ ಪರೆಚ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸುವಾಳ್ಯಾರ್ ಸ್ವ್ರ್ ಮ್ಲೆಜ್ಯಾ ಮೊಗಾಳ್ ಥಿರ್ಜ್‌ಗಾರಾಂಕ್ ಪಾಸ್ತಾಂ ಫೆಸ್ತ್ ಚೆ ರಾಸ್ ರಾಸ್ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಮಾಗ್ನಾಂ ತಶೆಂ ಜಿವಂತ್ ಜೆಜುಚೆಂ ಧಾರಾಳ್ ಅಶೀವಾದಾಂ ಮಾಗ್ನಾಂ.

ನೀರುಡೆಚೋ ನಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಪಾಸ್ತಂಚೊ ಅಂಕೊ ಕ್ರೆಷ್ ವಿಶೇಸ್ ಅಂಕೊ ಜಾವ್ ಮೊಕ್ಕೆಕ್ ಕರುಂಕ್ ಮ್ಲೆಖಿಯಾ ಅಮಾವ್ರ್ ಸಂತೊಸ್ ಭೋಗ್ತ್ ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಕ್ರೆಷ್ ಸಂಬಂಧಿತ್ ಧೋಡಿ ಲೇವಿನಾಂ ಆಮಿಂ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂತ್. ತೀಂ ಅಮಾಂ ಚೊಲ್ಲ್ಯಾ ಕ್ರೆಷ್ ವಾವ್ಯಾಂತ್ ಉಪ್ಪಾರಾಕ್ ಪದ್ದಲಿಂ ಮ್ಲೆಳ್ಲೊ ಮ್ಲೆಜೊ ಭವಸೊ ಆಸಾ.

ಹೊ ಅಂಕೊ ಪರ್ಗಟ್ ಕರುಂಕ್ ಮ್ಲೆಕಾ ಸಬಾರಾಂನಿ ಅಮ್ಲೊ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲ್ಲು ಆಸಾ. ಸಂದೇಶ್, ಲೇವಿನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ ದಿವ್ಯ್ ಸಹಕರ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವಾರ್ ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ. ಜಾಹಿರಾತಾದ್ವಾರಿಂ ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಕ್ ಜೀವ್ ಭರ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವ್ರ್ ದಾನಿಂಕ್ ಅಭಾರಿ ಜಾವ್ಯಾಸಾಂ. ಮಾಗ್ರದರ್ಶನ್ ದಿವ್ಯ್ ಸದಾಂಚ್ ಪಾಟಿಂಚೊ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಗಾರ್ ಮಾ ಅಲ್ಲನ್ ರೊಹಿಗ್ ಬಾಪಾಂಕ್, ಸಂಪಾದಕ್ ಮಂಡಳಿಚ್ಯಾ ಸ್ವ್ರ್ ಸಾಂದ್ರ್ಯಾಕ್, ಸಾಂ ರೋಕ್ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಂಎಂಎಂ ಅಧ್ಯಕ್ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಿ ಮಿರಾಂದಾಕ್ ತಶೆಂ ಸಾಂ ರೋಕ್ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಂಎಂಎಂ ಅಭಾರಿ ಸ್ತ್ರೀಯಾಶೀಲ್ ಸಾಂದ್ರ್ಯಾಂಚೊ ಹಾಂವ್ ಭರ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಂ ಅಭಾರಿ ಮಾಂದಾಂ. ಮುಕ್ಕ್ಯಾ ದಿಸಾನಿಂಯಿ ತುಮ್ಮೊ ಸಮೆಸ್ತಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಚೊ ಆಶೆಂತಾಂ. ಜಿವಂತ್ ಜೆಜು ಆಮಾ ಸ್ವಾರ್ ಉದಂಡ್ ಮಾಪಾನ್ ಅಶೀವಾದ್ದ್ಯಂ ಮ್ಲೆಣ್ ಮಾಗ್ನಾಂ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ

ಬಾಗರಾಜ್ಯೋ ಸರ್ವಧರ್ಮ

ವುರಿಂತುಕ್ಕು ಬರಿ

ಖಿಬರ್ ಹಾಡ್ತಾನಾ ಗಾಬಿಯಲ್ ದೂತಾನ್ ತಿಕ್ಕಾ ನಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಎಲಿಜಾಬೆತ್ ಆಪ್ಲೆ ಉತಾರ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಎಕಾಪುತ್ತಾಕ್ ಗಭ್ರಸ್ತ್ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಬರಿ ಖಿಬರ್ ಆಯ್ಕಾಲ್ಲಿ ಮರಿ ಎಲಿಜಾಬೆತ್ಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ಯಾ ತಿಕ್ಕಾ ನಮಾನ್ ಕರ್ತಾ. ಹಾಂವೆ ಹಾಂಗಾಸರ್

ಲಾಲ್ಲೇಶ್ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ನಮಾನಾಂ ವರ್ವಿಂ ಮನ್ಯಾನಿಂ ಆಟಾಪುಂಕ್ ನಚ್ಚೊ ಜಾಲ್ಲೆ ದ್ಯೇವಿಕ್ ಮಿಸ್ತೇರ್ ಉಜ್ಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೆತಾತ್ ಅನಿ ಸಂತೋಸಾಚಿಂ ಉಡ್ಕಾಂ ಜಾತಾತ್ (ಲೂಕ್: 39-45).

ಇಸ್ಲಾಮಿತ್ ಜುದಾಸಾನ್ ‘ನಮಾನ್ ಮೆಸ್’ (ಮಾತ್ರೇ 26:49) ಮ್ಹಳೊನ್ ಉಮೋ ದೀವ್ಯಾ ಜೆಜುಕ್ ವಿಕ್ರಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಅನಿ ಧರಯ್ಲೆ. ತರ್ರೋಯೀ ಹ್ಯಾ ನಮಾನಾ ವರ್ವಿಂ ಜೆಜುಕ್ ಪಾಶಾಂವಾಚಿ ವಾಟ್ ಉಗ್ರಿ ಜಾವ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಕುಳಾಚಿ ಸೊಡ್ಡಣ್ ಜಾಲಿ.

ಶಿವಾಯಾನಿಂ ಖೆಳ್ಳುಳಾಂ ಕರ್ಜ್ಜೀಲ್ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಜೆಜುಕ್ ‘ನಮಾನ್ ಜುದೆವಾಂಚೊ ರಾಯಾ’ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ತರ್ರೋಯೀ ಪರೋಕ್ಕ್ ಧರಾನ್ ನೀಜ್ ಜುದೆವಾಂಚೊ ರಾಯಾಕ್ಕ್ ತಾಣಿಂ ನಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ

ಜಿವಂತ್ ಜೆಜುನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶಿಸಾಂಕ್ “ಶಾಂತಿ, ತುಮ್ಮಾಂ” ಮ್ಹಳ್ಳೊ ನಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ‘ನಮಾನ್’ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಬ್ದ ನವ್ಯಾ ಸೊಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಯಿಂ ಯೆತಾ.

ಆವೆಷ್ಟಿಂ ಫಿಗ್ರೆಜ್ ಪ್ರತ್ರ್ ‘ನವ್ರಾನ್’ ಫಿಗ್ರೆಜ್ಗಾರಾಂಕ್ ಅನಿ ತೆಂ ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ನಮಾನ್ ಪಾತಯ್ತಾ. ಅಮಿ ಎಕಾಮೆಕೊ ನಮಾನ್ ಪಾತವ್ಯಾಂ. ಫಿಗ್ರೆಜ್ ಕುಟಾಮ್ ಭಾಂದುನ್ ಹಾಡುಂಕ್, ತೆಂ ಎಕ್ಕೆತ್ತಾನ್ ದವ್ಯಂಕ್, ಭರ್ವಿಶ್ಯಾಚೊ ವಾಟೆನ್, ಜಮ್ಮೊಂಕ್, ಭಾವಾಧ್ರ್ ಅನಿ ಮಾಯಾಮೋಗ್ ಜಡಂವ್ತ್ ಅಮಿ ಪಾತಂವ್ಯೊ ನಮಾನ್ ಉಪ್ಪಾರ್ಲೊ.

ಮಾ ಬಾ ಆಲ್ನ್ ರೋಡ್ರಿಗ್ಸ್

ಜೆಜುಕ್ ಜಲ್ಲಾಂಚೊ 2025 ಜುಬ್ಲೀವ್ ಶ್ರೀಸ್ತಾ ಥಂಯ್ ಮನ್ಯಾಕುಳಾಕ್ ದೆವಾಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ. ಜಡ್ ಅನಿ ಜಡ್ ಸಮ್ಮಂವ್ತ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಂವ್. ಶ್ರೀಸ್ತಾಚೊ ನಮಾನ್ ಅಮಿ ಆಮ್ಮಾ ಉತ್ತಾಂ ಅನಿ ಸೆವೆದ್ವಾರಿಂ ಎಕಾಮೆಕೊ ಪಾತವ್ಯಾಂ.

ವಿಂಚ್ಹಾರ್ ಉತ್ತಾಂ

- ಸುಯೋರ್ ಎಕ್ಕೆಲ್ಚೊ ತರೀ, ತೊ ಪರ್ಜಾಲ್ತಾ
- ಪೆಲ್ಯಾಚೊ ಮೋಗ್ ಕಚ್ಚ್ ಪಯ್ಲೆಂ, ತುಚೊ ಮೋಗ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಕರ್
- ಪಕ್ಕ ವೈಕ್ ತೊ ಕಿತ್ತೆಲ್ಲ ಲ್ಯಾನ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಪಕ್ಕ ವೈಕ್ಚೊ ಜಾವ್ಯಾ ಅಸಾ
- ಮ್ಹಳ್ಳಾನ್ ಜಾಯ್ತ್ರೀಗ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸವಾಲಾ ಬದ್ಲಾ, ಮ್ಹಳ್ಳಾನ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಾಂತ್ ಜಯ್ತ್ ಅಸಾ
- ಜಲ್ಲಾವಾಟ್ ನಿಯ್ತೊ ಸಾಕ್ರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಡಾಂವ್ತ್ ಕೊಣಾಚ್ಯಾನ್ಯಾಯೀ ಜಾಯ್ತ್
- ತುಂ ಕೆದಾಲಾ ಮ್ಹಳೊಸರ್ ಉಪ್ಪಾರ್ ಪಡ್ಡಾಯ್ ತೆದಾಲಾ ಮ್ಹಳೊಸರ್ ಲೋಕ್ ತುಚೊ ಮೋಗ್ ಕರ್ತಾ.

(ಆಧಾರಾನ್)

ಜಾಹಿರಾತಾಂಚಿ ದರ್

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಮೋರಾಚಿ ಭಾಯ್ಲ್ ಕೂಸ್	ರು. 5,000/-
ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಮೋರಾಚಿ ಭಿತ್ತಿಲ್ ಕೂಸ್	ರು. 4,000/-
ಮುಕ್ಕ್ಲೊ ಮೋರಾಚಿ ಭಿತ್ತಿಲ್ ಕೂಸ್	ರು. 4,000/-
ರಂಗಾಳ್ ಪಾನ್ (ಭಿತ್ರೊ)	ರು. 3,000/-
ರಂಗಾಳ್ ಪಾನ್	ರು. 2,000/-

ಖಚಿತ ಕಥೆಗಳ ಸರದೇಶ

ಪಾಸ್ಕ ಭವಶಾಯಾಚಿಂ ಫೆಸ್ತಾ

ಪ್ರಾಚಿತಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಚಾಳಿಸ್ ದಿಸಾಂಚೆ ಪ್ರಾಚಿತ್, ತ್ಯಾಗ್, ಉಪಾಸ್, ಸಾರ್ಥಿಸ್, ಧಂಡಪ್ಲ್ಯು ಲ ಕರುನ್ ಜೆಬುಚಾ ಕಪ್ಪಂ ಅನಿ ಮರ್ಣಿಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಕರುನ್ ಜಾಯಿ ಆಶ್ರೀಕ್ ತಯಾರಾಯ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಪಾಸ್ಕಾಚೊ ಕಾಳ್ ಸಂಭ್ರಮ್ಮಾಂವ್.

ಪಾಸ್ಕ ಮ್ಹಿಳ್ಯಾರ್ ಉತ್ಸಾಹ್. ಪಾರಾವ್ಯಾ ರಾಯಾಚೆ ಬಂಧದೆಂತ್ ಆಸ್ತೇಲ್ಯಾ ಇಸ್ತ್ರಾಯೆಲ್ ಲೋಕ್, ಸೋಮ್ಯಾನ್ ವಿವಿಧ್ ವೈಕೆ ಮುಖಾಂತ್ ಭಾಸಾಯ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಪಾವಯ್ಲಿಂ. ದಗ್ದಣೆಕ್ ವಳ್ಗ್ ಜಾಲ್ಯಾ ತಾಂಕಾಂ ದೆವಾನ್ ಭವಸೊ ಉದೆಸೊ ಕೆಲ್ಯೊ. ಅಕ್ರೀಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚ್ ಮುತಾಕ್ ಧಾಡುನ್, ಆವ್ರಾಂ ಪಾತ್ರಾಚ್ಯಾ ಗುಲಾಮ್ ಪಣಾಂತ್ ಸುಟಯ್ಲಿಂ. ಜೆಬುಚಾ ಮರ್ಣಿ ಅನಿ ಮನರ್ಜಿವಂತ್ಪಾ ವರ್ವಿಂ ಸಾಸ್ಕೆ ಜೀವಿತಾಚೆ ದಾರ್ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಅನಿ ಆಮ್ಯಾಂ ನವ್ಯೊ ಭವಸೊ ಉದೆಲೊ. ಹೈಚ್ ಖಾತಿರ್ ಪಾಸ್ಕಾಂಚೆ ಫೆಸ್ತಾ ಭವಶಾಯಾಚೆ ಫೆಸ್ತಾ! ಹೈಚ್ ಖಾತಿರ್ ಅಮಿ ಸದಾಂಚೆ ಭವಶಾನ್ ಜಿಯೆತಾಂವ್! ಅನಿ ಹೊ ಭವಸೊ ಸಂಸಾರ್ ಸರಾಪಯಾರ್ಂತ್ ಆಸ್ತೆಲೊ.

ಮೊಣ್ ಭಾವಾಧ್ರ್, ಭವಸೊ ದೀಸ್ ವೆತಾಂ ವೆತಾಂ ನಿಜಾ ದೆವಾ ಧಾವ್ ದಂಡಳ್ಗಾಯ್ ಮ್ಹಿಳ್ಲೆ ದುಬಾವ್ ವಿರ್ಯಾನ್ ಉಬ್ಜಾತಾ. ಅಯ್ಲುವಾರ್ ಕಾಶೀರ್ ವಿಣಿಯೆಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಗ್ರವಾದಿ ದಾಧ್ ಮತಿಕ್ ಕಕ್ರಾಯ್ ದಿತಾ. ಭಾವಾಧ್ರ್, ದೈವಿಕೆಪಣಾಕ್ ಧಣೀಕ್ ಮಾರ್ ಮನ್ಯಾಸಂಯ್ ಅಸಲೆ ವಿಕ್ತ್ ಖೆಲ್ ಖೆಲ್ಸ್ತಾನ್ನಾ, ಕೊಣಾಯ್ಲ್ ಜೀವ್ ಕಾಡ್ ಧಮ್ರ್ ಉರಯ್ಯಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಕರಾಳ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಚ್ ಖಿಂಚ್ಯಾಯ್ ಧಮ್ರ್ಕ್ ಯೇವ್ ಆಪ್ಪಾಲ್ಯಾಗಾಯ್ ಮ್ಹಿಣ್ ವಿಚಾರಿಚೆ ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಗ್ರಿಂತ್ ಅಮಿಂ ದೇಕ್ಕೆತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಸತ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋನಿಕಾ ರೋಹಿಗ್ಸ್
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ್, ಫಿಗ್ರೆಚ್ ಗೌವ್ಣಿಕ್ ಪರಿಷದ್

ಜ್ಞಾನಿಂಚ್. ಭಾವಾಧ್ರ್ ನೀಜ್ ವಾಟೆಫಾವ್ ದಂಡಳ್ಳಾನ್, ದೆವಾಚೆರ್ ತಶೆಂಚ್ ಎಕಾಮೆಕಾಚೆರ್ ಭವಸೊ ಖಿಂಡಾಂವ್. ಮೋಗ್ ಅಳ್ಳಿ ವಾಟ್ ಧರ್ ಜಲ್ತೆಚ್ ರಾವ್ತ್ ಅನಿ ದೂಖ್ ಮಾತ್ರ ಹರ್ಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಗ್ರಾಸಿತಾ! ಕಿತ್ಯಾಕ್, ಸ್ವಾಧ್ರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ ಪಾಯ್ದ್ಯಾಖಾತಿರ್ ನಾಂನಾಂತೆ ಖೆಲ್ ಖೆಲ್ತ್!

ಹ್ಯಾ ವಸಾರ್ ಜೆಬುಚ್ಯಾ ಜನನಾಚೊ 2025 ಹೊ ಬ್ಯಳ್ಬೆವ್ ಆಚರಣ್ ಕರುನ್ ಆಸಾಂವ್. ಭವಶಾಚಿಂ ಯಾತ್ರಿಕಾಂ ಮ್ಹಿಳ್ಲೆ ಧೇಯ್ ಫೆವ್ ಹೆಂ ವರಸ್ ಅಮಿ ಸಂಭ್ರಮ್ಮಾಂವ್. ಪಾಪಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಲ್ಯಾಂತ್ ಭವಸೊ ಪ್ಯಳ್ಳೆ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಧಾರಾಳ್ ಮಾಪಾನ್ ವಾಲ್ತ್ ತ್ಯಾ ಪರ್ಯಾಣ್ ಅಮಿಂ ಭವಸ್ಯಾಚೆ ಯಾತ್ರಿಕ್ ಜಾವ್ಯಾಂ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಭವಸೊ ಕೆದಿಕೊಂಚ್ ನಿರಾಸ್ ಕರಿನಾ.

ಭವಸೊ ದೆವಾಧಂಯ್, ಭವಸೊ ಪ್ಲ್ಯಾಧಂಯ್, ಅನಿ ಭವಸೊ ಮುದ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಧಂಯ್. ತವ್ಲಾ ಅಮಿಂಯ್ ಜಿಯೆತೆಲ್ಯಾಂವ್ ಅನಿ ಹರೆಂಕೊಯ್ ಜಿಯೆಂವ್ ದಿತೆಲ್ಯಾಂವ್.

ಹ್ಯಾಚ್ ಭವಶಾನ್ ಹೊ ಧೇಯ್ ಮತಿಂತ್ ಫೆವ್ ಏಕ್ ಫಿಗ್ರೆಚ್ ಕುಪ್ಪಾಮ್ ಜಾವ್ ಹಾತಾಕ್ ಹಾತ್ ದೀವ್ ಮುಖಾರ್ ಜಮ್ಮುನ್, ಜೆಬುಚ್ಯಾ ಮಿಸಾಂವಾಕ್ ಸಾಕ್ ಜಾಂವ್ ಘುಡೆಂ ಸರ್ಯಾಂ. ಹ್ಯಾ ದಿತೆನ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸವ್ರ್ ಫಿಗ್ರೆಚ್ ಗಾರಾಂಚೊ ಅಭಾರ್ ಮಾಂದ್ಯಾಂ. ಶಿಕ್ಷೆ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂಕ್ ಶಿಕ್ಷೆಂತ್ ಬರೆಂ ಮಾಗ್ರಾಂ, ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಬರೊ ಪ್ರಡಾರ್ ಅಶೆತಾಂ. ಹರೆಕ್ ಸಂಗ್ರಿಂತ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಂಷ್ಟ್ ಸವ್ರ್

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತತ್ವಂಚ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಜ್ ಗೋವಿಳ್ಕೆ ಪರಿಶರ್ದಿಯ್ ಸರ್ವ್ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚೊ ಅಭಾರ್ ಮಾಂದ್ಯಾ ಹೊ 'ನೀರುಡಿಚೊ ನಮ್ಮಾನ್' ಅಂಕೊ ಪರ್ಗ್‌ಟ್ ಜಾಂವ್ ವಾವ್ಲ್‌ಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಮಂಡಳಿಕ್, ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕ್ರೀ ಅನಿ ಲೇವಿನಾಂ ಬರಯ್ಲ್‌ಲ್ಯಾಂಕ್ ಧಿನಾವ್ಸ್ ಪಾಟಯ್ಲ್ಯಾಂ. ಜುಬ್ಲೀವ್ ವರ್ಸಾರ್ ಚ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯ್ ಪರ್ಮಾರ್ ಟಂ ಕೆಸಲ್ಯಾಯ್ ಕಷ್ಪಾಂ ವುಧೆಂ ನಿರಾಶೀ ಜಾಂಹ್ಯಾಸ್ತಾನಾ, ಭ್ರವ್ ಸೊ ಸಾಂಡಿನಾಸ್ತಾನಾ ಮುಕಾರ್ ಸರುಂಕ್ ಜಿವಂತ್ ಜೆಜುಚೊ

ಉಜ್ಜಾಡ್ ನವ್ಯಾ ಭ್ರವ್ಶ್ಯಾನ್ ಆಮಿ ಘಡೆಂ ವಚುಂಕ್ ಅನಿ ಸದಾಂಚ್ ಜೆಜುಚೊ ಮೆಟೊಂನಿ ಚಲುಂಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಂವ್.

ಹ್ಯಾ ವ್ರಾ ತುಮ್ಮಾಂ ಸಮೇಸ್ತಾಂಕ್ ಗಾವಾಂತ್ ತಸೆಂ ಪರ್ಗ್‌ವಾಂತ್ ಆಸ್ಲೇಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಜ್‌ಗಾರಾಂಕ್, ಕುಟ್ಕಾಂನಿ ಆಸ್ಲೇಲ್ಯಾ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಅನಿ ಪ್ರಾಯ್‌ವಂತಾಂಕ್ ಪಾಸ್ತಾಂ ಫೆಸ್ತಾಚೆ ಉಲ್ಲ್ಯಾಸ್ ಪಾತಯ್ತಾಂ.

21 ಆರ್ಥಿಕಾರ್ಥಿಕ್ ಸರ್ಜಾಲಕರಣ್ ಸರ್ದೇಖ್

ಮೋಗಳ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಜ್‌ಗಾರಾಂನೊ, ಎದೊಳೊಚ್ಚೆ ಆಮಿ ಜೆಜುಚ್ಯ್ ಜಿವೆತ್ತಾಬ್ಹ್ಯೆ ಫೆಸ್ತಾಚೊ ಸಂಭ್ರಮ್ ಆಜಕರಣ್ ಕರ್ರ್ ಆತಾಂ ಮಾಂಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಮರಿಯ್ ಮಾಯೆಚ್ಯ್ ತೇಸಾರ್ ಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಕರ್ರ್ ದಿಸ್ಪಡ್ತಾಲ್ ಜಿವಿತಾಚೊ ಭ್ರವ್‌ಸೊ ಘಟ್ ಕರ್ರ್ ಆಸಾಂವ್.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ನೀರುಡಿಕ್ಕೆ 2025ವೆಂ ವರಸ್ ಸೊಮಿಯಾಚೊ ಜಲಾಂಚೊ ಸಂಭ್ರಮ್ ಕರೆಂ ಘಡಿತ್ ಆಮ್ಮಾ ಮುಖಿಂತಾ ಹಾಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಜುಬ್ಲೀವಾಚೊ ವಿಷಯ್ 'ಭ್ರವ್‌ಸ್ಯಾಚೆ ಯಾತ್ರಿಕ್' ದುಖಾಂತ್, ನಿರಾಶೆಂ ಬುಳ್ಳಲ್ಯಾಂ ಧಂಯ್ ಭ್ರವ್‌ಸೊ ಉಬ್ಜಂವ್ ಆಮ್ಮಾಂ ಉಲೊ ದಿತಾ. ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಲೊಕಾಚೊ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಚ್ಯ್ ದಿಶೆನ್ ದಿಂಯೆಸೆಚೆಚ್ಯ್ ವಾಗ್‌ದರ್ಶನಾಖಾಲ್ ಹರ್ಕ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಜಾಂನಿ 21 ಆರ್ಯೋಗ್ ಕರ್ರ್ ಏಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ್ ಧ್ಯೇಯ್ ಅನಿ ತಾಕಾ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ ಉದ್ದೇಶ್ ಜ್ಯಾರ್ ಕರ್ರ್ ಆಸಾಂವ್. ಹ್ಯಾ ಮುಖಿಂತ್ರ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಜ್ ಜಿವಾಳ್ ಜಾತೆಲಿ. ಆವ್ಯಾಷ್ಟ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಜೆಂತ್ ಆರ್ಯೋಗಾಕ್ ಸಂಬಂಧಿತ್ ಯೋಜನ್ ಹರ್ಕ್‌ಕ್ ಸಂಘ್ ಸಂಸ್ಥಾಚ್ಯ್ ಕಾರ್ಯಾ ಮುಖಿಂತ್ರ್ ಕಾರ್ಯಗತ್ ಜಾವ್ ಆಸಾತ್. ಲಾಯಿಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಅನಿ ಯಾಜಕ್-ಸಾಂಗಾತಾ ಚಮೆಳ್ಳಂಚೆ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭಾ - ಕ್ರೀಸ್ತಾಚೊ ಮಿಸಾಂವಾಂತ್ ಸಹ-ಜವಾಬ್ದಾರ್. ಹರ್ಕ್‌ಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆಪಣ್ ದುಸ್ತ್ರ್ಯಾ ದುಸ್ತ್ರ್ಯಾ.

ಅರ್ಮೋಶನ್ ಸೊರ್ಮೋನ್

21 ಆರ್ಯೋಗಾಂಚೊ ಸಂಚಾಲಕ್

ಭರಾಚೆಂ ತರ್ಯಾಯ್, ಮಿಸಾಂವ್ ಎಕ್ಕೋ. ತೆಂ ಸೊಮಿಯಾಚೆ ಮಿಸಾಂವ್.

ಫಿರ್ಗ್‌ಜೆಂತ್ ಆಮಿ ಕರೆಷ್ಟ್ ವಾವ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ ಉಗ್ರಾ ಮನಾಚೊ ಜಾಂವ್. ಪೆಲ್ಲ್ಯಾಚ್ಯ್ ಸೆವೆಕ್ ಆಮ್ಮಿ ದಂಣಿಂ ವಾಪಾರ್ಯಾಂ. ಸರ್ವ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಶಾಂತಿನ್ ಸೊಡ್‌ಮೊಡಿನ್ ಜಿಯೆವ್ಯಾಂ. ಹರ್ಕ್ ಪಾಂವಾರ್ದ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅನಿ ಪಾರದರ್ಶಕತಾ ದಾವಿವ್ಯಾಂ. ಪ್ರಕ್ಕತೆ ಸವೆಂ ಹರ್ ವ್ಯಕ್ತೊ, ವ್ಯೇವಿಧತ್ತೊ, ಹರ್ಕ್‌ಕ್ಲ್ಯಾಚೊ ದೆಷ್ಯಾಂಕ್ ಅನಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಂಕ್ ಮಾನ್ ದಿವ್ಯಾಂ.

ಕ್ರೀಸ್ತಾಚ್ಯ್ ಮೋಗಾನ್ ಕ್ರೀಸ್ತ್ ಸವೆಂ ಜಿಯೆವ್ ಕ್ರೀಸ್ತಾಕ್ ಪಾಚಾರ್ ರಾಚಿ ಸಂಧಾನಾನ್ ಜಿಯೆಂವ್ಲ್ಯಾ ಎಕ್ಕಟಿತ್ ಸಮುದಾಯ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ತಾ. ಸಂಘಟಿತ್ ವಾವ್ ಕರ್ರ್ ಆಮ್ಮಿ ಫಿರ್ಗ್‌ಜ್, ಆಮ್ಮಿ ಫಿರ್ಗ್‌ಜ್ ಕುಟ್ಕಾಂ ಮಾಯಾಮೋಗಾಚಿ ಶಾಂತ್ ಸಮಾಧಾನೆಚೆ ಜಾವ್ ರಾಪಿತ್ ಕರ್ರ್‌ಬ್ಬಾಂ. ಸಮಾಜೆಂತ್ ನಾಸಾಚೆಂ ಘಾಳಾಂ ಹುಮ್ಮುನ್ ಕಾಡ್, ಬರ್ಯಾ ಮೊಲಾಂನಿ ಭರ್ಲಲೆ ಪ್ರವಾದಕಾಚೊ ತಾಳೊ ಜಾವ್ಯಾಂ.

ಮೃಜಾ ಜಿಂತ್ರ್ಯಾ ಧರವ್ರ್ಯಾ...

ವ್ಯಾಳಿ ರುರ್ ವ್ಯಾಳ್ತ್ರ್ ನಿರಂತರ್ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಸುಕ್ತಿ ಭರ್ತ ವ್ಯಾಳ್ತ್ರ್ ಅಮಾಷ್ಟ್ ಜೀವಿತಾಂತ್. ಹೆಂ ಜಾವ್ಯಾ ವ್ಯಾಳ್ತ್ರ್ ನಿಯಮ್ ಅಮಾಷ್ಟ್ ರಚನ್ಯಾರಾಚೆಂ. ಜೆಂ ಕಿತ್ತಂ ಅಮಾಷ್ಟ್ ಮೆಳ್ಳಾಂ ದೆಣೆಂ ತೆಂ ಹೆರಾಂ ಥಂಯ್ ಅಮಿಂ ವಾಂಡುನ್ ಫೆಂವೆಂ. ಪಾಚ್ಯಾ ರಂಗಾನ್ ಸೊಭ್ಯಾ ಅಮೆಷ್ ಪರಿಸರ್. ಸುಕ್ಲ್ಯಾ ಸಾವಾಂಚಾ ರಂಗೀತ್ ನಾದಾನ್, ಮಾಡ್ ಮಾಡಿಯಾಂಚಾ ತಾಳಿಯಾಂಚಾ ಅವಾಜಾನ್, ಕಳ್ಳಾಂ, ಜಾರ್ನೋ ವೋಗ್ರ್ಯಾಂಚಾ ಪರಮ್ಭಾನ್, ಕೆಳ್ಳ್ಯಾಂ-ರೂಕ್ ರುಡಾಂಚಾ ವ್ಯಧವಾನ್ ಸೊಭ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕ್ತೀ ಮಥೆಂ ಸೊಭ್ಯಾ ಅಸ್ ಅಮ್ಷ್ ಫಿಗ್ರ್ ಸಾಂ ರೋಕ್ ಸಮರ್ಪಿಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್. ಸಾಂ ರೋಕಿಚಾ ಮಜತಿನ್ ಅಮೆಷ್ ಫಿಗ್ರ್ ಜೆಂತ್ ಸದಾಂಚ್ ಮಾಯಾಮೋಗಾಚಿ ರುರ್ ವ್ಯಾಳ್ತ್ರ್ನಾಂ ಫಿಗ್ರ್ ಜಂತ್ಲೆಂ ಸ್ಯಂಟ್ ರೋಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಂಘಟನ್ ನಿರಂತರ್ ವಿವಿಧ್ ಚಟುವಟಿಕಾನಿಂ

ನಂದೀಶ್

ಅಮಿ ಜುಬ್ಲೀವ್ ವಸಾಂಚ್ ಆಚರಣಾಕ್ ಅಸಾಂವ್. ಹೆಂ ಜುಬ್ಲೀವ್ ವರಸ್ ಅಮಾಷ್ಟ್ ಭವ್ಯಾಚಿ ಯಾತ್ರಿಕಾಂ ಜಾಂವ್ ಅಪಯ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಅಮಿ ಧೋಡಿಂಚ್ ತೆಂಪಾಚಿ ಯಾತ್ರಿಕಾಂ ಜಾವ್ ಅಸ್ತ್ರ್.

ಅಧುನಿಕ್ ರೀತಿಚಿಂ ಮಾಧ್ಯಮಾ, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ್ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭಂತ್ ಅಸ್ಯೆಂ ವಿವಿಧ್ ಪಂಗಡ್, ಅಮಾಷ್ಟ್ ಬೋಂವಾರಿ ಜಾಂವ್ ಅನಾಹತಾ, ಅನ್ಯಾಯ್, ರುಜ್, ಅಮಾಷ್ಟ್ ಭಾವಾರ್ಥಿ ಜಿಂಕ್ ಎಕಾ ರಿತಿಚೊ ದುಭಾವ್ ಹಾಡ್ತಾ, ಕಷ್ಪಾಂ, ಸಮಸ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪ್ರಾಡ್ತಾನಾ ಅಮಾಷ್ಟ್ ಭವ್ಯಾಸೊ ಸಾಂಡ್ತಾಂವ್, ಅನಿ ಅನ್ಯಾ ದೆವಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ವೆತಾಂತ್, ವಾ ಪಾಡ್ ಸವಯ್ಯಾಂಕ್ ಬಲಿ ಜಾತಾಂವ್.

ಹ್ಯಾ ಜುಬ್ಲೀವ್ ವಸಾಂ ಸದಾಂಚ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆಸಿಂತಾ ನಂಜ್ಞೆ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಫಿಗ್ರ್ ಗೋವಿಕ್ ಪರಿಷದ್

ಭರೊನ ಫಿಗ್ರ್ ಜೆಚ್ಯಾ ಉದಗರ್ತೆ ಖಾತಿರ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಪಾವ್ಲಾಂ ಕಾಡ್ ಅಸ್. ಪ್ರಗತೆಚಿಂ ಮೆಟೊಂ ಕಾಡ್ತಾನಾಂ ಟೀಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಂಕ್ ಮೆಳ್ಳಾ ತರೀ ಸುಕ್ತಿ ಅನಿ ಭರ್ತ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ದೋನ್ ಸಬ್ಬ ಸಕಾರಾತ್ಕ್ ಜಾವ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರುನ್ ಫಿಗ್ರ್ ಕುಟ್ಕಾಚ್ ಬಿರ್ಯಾ ಯೋಜನಾ ವಿಶೀಂ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂ ಮಾಂಡುನ್ ಫೆವ್ ಏಕ್ ಬಳಾದಿಕ್ ಸಮುದಾಯ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಸಂಘಟ್ ಜಾವ್ ವಾವ್ರ್ಯೆಂ ಸ್ಯಂಟ್ ರೋಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಂಘಟನ್ ಜವಾಬ್ದರೆನ್ ಮುಡೆಂ ಸರುಂದಿ. ಅನಿ ಸಾಂ ರೋಕಿಚಾ ಮಜತಿನ್ ಫಿಗ್ರ್ ಕುಟ್ಕಾಚ್ ಬಾಂದ್ ಫಟ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕೆಂದಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಆಶೀರಾಂ. ಅನಿ ಸಂಘಟನ್ ನಿರಂತರ್ ವಿವಿಧ್ ಚಟುವಟಿಕಾನಿಂ

ಸಿ ಪ್ರೆಸಿಲ್ಲ್ ಪ್ರೇಮ

ವ್ಯಾಳ್ತ್ರ್ ಜೆಂಕ್ ಪವಿತ್ರ್
ಕಾಳ್ಜಾಚಿಂ ಕೊವೆಂತ್,
ನೀರುಡೆ

ಭವ್ಯಾಚಿಂ ಜೀವನ್ ಸಾರುಂಕ್ ಪ್ರಯುತ್ತ್ ಕರ್ಯಾಂ. ಜಿವೆಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತ್ ಅಮಾ ಸವಾಂಕ್ ಭವ್ಯಾಚಿಂ ಕೀಣ್ ಜಾಂವ್ ಮಾಗ್ನಿಂ, ಧ್ಯಾನ್, ಎಕಾಮೆಕಾಚ್ ಗಜಾಂಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿವ್ಯಾಂ.

ಅಮಾಷ್ಟ್ ಫಿಗ್ರ್ ಜೆಚ್ಯಾ ನಮಾನ್ ಪತ್ರಾಕ್ ಸವ್ಯಾ ಬರೆಂ ಮಾಗ್ನಾ. ಪಾಪಾನ್ ದಿಲೊ ಉಲೊ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಭವ್ಯಾಚ್ಯಾನ್ ಜಿಯೆಂವ್, ಎಕಾಮೆಕಾ ಪಾಸ್ತ್ ಮಾಗೊಂಕ್ ಸದಾಂಚ್ ಉಡಾಸ್ ದವರ್ಯಾಂ. ಅಮಾಷ್ಟ್ ಫಿಗ್ರ್ ಜೆಂತ್, ವಾಡ್ಯಾಂತ್ ತಶೆಂಚ್ ಕುಟ್ಕಾಂತ್ ಭವ್ಯಾಚಿಂ ವಾತಾವರಣ್ ರುಪಿತ್ ಕರ್ಯಾಂ

ಸಂಸಾರಾಂತ್ರೆ ಬುಕ್ಕಣ್ಣಜ್ಞ ಮೊಂವಾ

ಶ್ರೀ ಅವಲ್ ಪಿರೇರಾ
ನೀರುಡಿ

ಮೊಂವಾಚೆ ಮೂಸ್ ಘ್ಯಾತಾಸ್ಯಾನಾಂ ಅಮಿಂ ಲೋಕಾನಿಂ ಸಮ್ಮೋಂಚೆ ತಾಣೆಂ ದಿಂಬ್ಯೆ ರುಚಿಕೆ ಮೊಂವ್, ಅನಿ ತಾಣೆಂ ಆಮ್ಯಾಂ ಚಾಚೊನ್ ಹಾತ್ ಪಾಯ್ ಅನಿ ಆಮ್ಯಾ ಮುಖಿಮುಳ್ಳ ಸುಜಂಬ್ಯೆಂ. ಎಕೇಕೆ ಪಾವ್ಯೆಂ 'ಹಜ್ಜೆನು' ಚಾಚೊನ್ ವುರಣ್ ಸಂಭ್ವಾಲ್ಲೆಂ ಉದಾಹರಣ್ ಚಾಯಿತ್ತೆ ಅಸಾತ್. ಮುಣ್ ಚಾಬನಾತ್ಲೆಂ ಮೂಸ್ ಆಮ್ಯಾಂ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಅಸಾತ್ ಘ್ಯಾತ್ ಚಡಾವತ್ ಲೋಕಾಕ್ ಗೋತ್ತುನಾಂ. ಅಸಲೆ ಮೂಸ್ಯೆಂ ಉತ್ಪಾದಣ್ ಗುಣಮಟ್ಟಾಡಿ ಮೊಂವ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್ ತಂ ವಿಶೇಸ್ ವಿಷಯ್.

ಆವ್ಯಾಂಚ್ ಫ್ರಾಚ್ ಪರಿಸರಾಂತ್, ಹಿತ್ತಾಲಿತ್, ಗಾದ್ಯ ಕುವೆರಿಂತ್ ರಾನಾನಿಂ ಇತರ್ ವಿವಿಧ್ ಸುವಾತೆನಿಂ ಅಸೆನಾನಿಂ ಆಸಾನಾತ್ಲ್ಯಾಂಬಿರಿಂ ಗುಪ್ತಿ

ರಿತಿನಿಂ ಕಾಮಾಂ ಕರ್ನ್ ಘ್ಯಾನ್ಯಾಕ್ ಅನಿ ಕೃಷಿ ರಂಗಾಕ್ ವಿಶೇಷ್ ರಿತಿನ್ ಮುಜತ್ ಜಾಂಬ್ಯೆ ಎಕೆ ಕೈತುಕಾಚ್ ಸಯ್. ಮುಜಂಟಿ ಘ್ಯಾಂಚ್ ಮೂಸ್ ಸಕ್ಕ್ ವನ್ರಿಂ ದಾಕ್ ಜಾವ್ಯಾಸುನ್, ಅತ್ಯಂತ್ ಶ್ರೀಯಾತೀಲ್ ಗುಣಾಂಚೆ ಜಾವ್ಯಾಸುತ್. ಚಡಾವತ್ ಲೋಕಾಂಕ್ ಹಾಚಿ ಪರಿಚಯಿಕ್ ನಾಂ. ಮಾಲ್ವಾದ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಚಿ ವಿಷಯ್ ಗೋತ್ತಾಸುಲ್ಲಿ ಪುಣ್ ವ್ಯೇಜ್ಯಾಸ್ಯಾಕ್ ರಿತಿನ್ ತಾಚೆಂ ವಿಶೇಷಣ್, ತಾಣೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾಂ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 15-20 ವಸಾನಿಂ ಹಾಚಿ ವಿಷಾಂತ್ ಧೋಡ್ಯಾನಿಂ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಿತಿನಿಂ ಅನಿ ಧೋಡ್ಯಾನಿಂ ಆಧಿಕ್ ರಿತಿನಿಂ ಮುಜತಿನ್ ಹಾಚೊ ಮೂಸ್ ಸುರು ಕೆಲಾ.

ನ್ಯೋರಿಂ ಲಾರ್ಯಾಂಡಾಚ್ ಮುನುಕ್ ವೊಂವ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾತ್ ವೆಕ್ತಾಲ್ಲಿಂ ವೆನೊಂವಾಕ್ ನಾಂವಾಡಿಕ್ ಧಂಯ್ ಮೆಲ್ಲಿಪೇರಾ ಮೂಸ್ ಮುನಕ್ ಘ್ಯಾಂಚ್ ಘುಲಾ

ಧಾವ್ ಎಕ್ಕಾಂಯ್ ಕರ್ನ್ಯೆಂ ಮೊಂವ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಬ್ಯೂಎ್ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ಜಾವ್ಯಾಸ್. ಮುಣ್ ತೆಂ ಎಕಾಚ್ ಘುಲಾ ಧಾವ್ ಜಾಂಬ್ಯೆ ಪುಣ್ ಅಮ್ಯೆಂ ಮುಜಂಟಿ ಮೂಸ್ ತುಳಸಿ ಧಾವ್ ಧರ್ವ ವಿವಿಧ್ ರಿತಿಜ್ಯಾ ಪಕ್ತಾಲಿಂ ಘುಲಾಂ ಧಾವ್ ಮುಕರಂದ್ ಎಕ್ಕಾಂಯ್ ಕರ್ನ್ ತೆಂ ಮೊಂವ್ ಜಾವ್ಯಾಸ್ ಭೋವ್ ಉತ್ಪಾದಣ್

ಮೋರ್ ಮೊರ್ಚ್ಚೆ ಘ್ಯಾಂಚ್ ಪರಿಂ ಬಿಂಯ್ ಮುಣ್ ವೋಣೆಂದಿ ಅನಿ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಕುತ್ತೆನಿಂ, ಮೀಟರ್ ಚೊಕ್ಕನಿಂ ಆಸಲ್ಲಿಂ ಮುಜಂಟಿ ಅಶಾಂ ಉಜ್ಜಾಡಾಕ್ ಅಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಪನ್ನಾಸ್, ತೆಂಭೋರ್, ಹಜಾರಾನಿಂ ತಾಚೆಂ ಘುಡ್ ಕರ್ನ್ ಮೋಸುನ್ ಆಧಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಸಫಲ್ ಜಾಲ್ ಸಬಾರ್ ಅಸಾತ್.

ಚಾಬಾನಾತ್ಲೆ ಮೂಸ್, ತಾಂಚಿ ನಾಂವಾಂ: ಮುಜಂಟಿ, ಮೋಚೆಂಟಿ, ಮಿಸ್ರಿ, ನಸ್ರಿ, ನಿಸ್ರಿ, ರಾಳಿ ಜೇನು, ಮೂಲಿ ಜೇನು, ಕೆರು ಜೇನು, ನುಸಿ ಜೇನು, ಜೆರುತೇಸಿಜ್ಜೆ (ಮಳಯಾಳಂ).

ಹ್ಯಾ ಮುಸಾಂಕ್ ಹರೇಕಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ವಿವಿಧ್ ಧರಾಂಚಿ ನಾಂವಾ ಚಾಲ್ತೆರ್ ಅಸಾತ್.

ವೆಂಜಂಟಿ ವೆನೊಸ್ ಚಾಬಾನಾತ್ ತರೀಯಿ ತಾಂಚೆಂ ಗುಡ್ ಉಗ್ಲ್ಯೆ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಯಾಂಚ್ ವಾತ್ಯಾಕ್ ಕೆಸಾಂಕ್ ಅಂಟೊನ್ ಆಮ್ಯಾಂ ವಿರಾರ್ ಕರ್ನ್ಯೆಂತ್ ಆವ್ವಲ್.

ಆಮ್ಯಾಂ ಕೆಳ್ಳಾಲ್ಯಾಂಬಿರಿಂ ಪಾಂಚ್ ರಿತಿಂಚ್ಯಾ ಮೊಂವಾಚ್ಯಾ ಮುಸಾಂ ಪಯ್ಯೆ ಮುಜಂಟಿಯೀ ಏಕ್. ದುಸ್ರೆ ಚಾರ್ ಬಿಂಯ್ ಘ್ಯಾಂಚ್ ಹೆಜ್ಜೆನು, ಕೊಲ್ಲೇನು, ತೊಡುವೆ, ಮಾಗಿರ್ ಇಟಾಲೀಯನ್ ಮೊಂವಾಚೆ ಮೂಸ್. ಸಕ್ಕಾಂ ಪಯ್ಯೆ ದಾಕ್ ಘ್ಯಾಂಚ್ ಘ್ಯಾಂಚ್ ಮುಜಂಟಿ. ತಾಚೊ

ಗಾತ್ರ ಮುಸಾ ತೆದೆಂ ಆಸೋನ್, ಪ್ರಣ ಮುಸಾ ತಿಳ್ಳೆ ಬಾರಿಕ್ ಸ್ವಯ್ಯ ಆಸ್ತಾತ್. ಆಂಗ್‌ಪಾಂಗ್ ಭರ್ಮನ್ ಇಲ್ಲಿ ಉರುಂಟ್ ಆಸ್ತಾತ್.

ಆದಿಂ ಪುರಾ ಅಪುಭಾಯಿನ್ ವಾಸ್ತಾಂತ್‌ಗೀ ಹೊಡ್ಡೆಂತ್‌ಗೀ ಒಸ್ತಾಲ್ಲ್ಯಾ ವುಸಾಂ ಧಾವ್ಯ್ ಅಪುಭಾಯಿನ್ ಮೊಂವ್ ಕಾಡ್‌ (ಪ್ರೋಕ್ಟ್ ಖಾತೀರ್) ಉಪಯೋಗ್ ಕರ್ಜೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆಸ್ತಿಲ್.

ತೆಂ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮೊಂವ್‌ಯೀ ಸಬಾರ್ ವಸಾಂ ಪಾಡ್ ಜಾಯ್‌ಸ್ತಾಂ ತಶೆಂಚ್ ಉರ್ತೆಂ. ಮಾತ್ತೆಚ್ ಪ್ರೋಹೋಂದಿ ತರ್ ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಬಿಳಾನಿಂ ಆಸೋನ್ ಕೋಣಾಯ್ ರಗ್‌ ನಾಸ್ತಾನಾಂ ಆರಾಮಾಯಿನ್ ಆಸ್ತಿಲ್.

ಕೆದಾಕಾ ಮುಜಂಟೆಚಿ ಕುಟ್ಕ್ ಮೀಟ್‌ರ್ ಬೋಕ್ಸ್‌ಂತ್ ಬಸೋನ್. ತಾಂತ್ ಘ್ರೂಜ್‌, ವಯ್‌ರಾಂ ವಿಕಾಮೆಕ್ ಆಟೆಂವ್ಯ್ಯ್ ಬರಿಂ ಕರ್‌ ಎಕ್ ದಿಸ್‌ ಕರೆಂಟ್‌ಚ್‌ ನಾಂ ಮ್ಹ್ಯಾಬಿರಿಂ ಜಾತಾನಾಂ ತಿ ರಗ್‌ಚೆ ವಿಷಯ್ ಮ್ಹ್ಯಾ ಕೆಲ್ಲೊನ್ ಆಯ್ಲ್. ತಿತ್ತಾಲ್ ಸುಲಭಾಯಿನ್ ತಾಂಕಾ ಕಾಡುಂಕ್‌ಯೀ ಜಾಯ್‌. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್ ಯೀವ್ಯ್‌ಂಚ್ ತೆಂ ಮೀಟ್‌ರ್ ಬೋಕ್ಸ್ ನಿತಳ್ ಕರ್ ಕಾಡಿಚೆ ಪಡ್ತಾ.

ಪ್ರಣ ಆತಾತಾಂ ಲೋಕಾಕ್ ತಾಚೆ ವಿತ್ತಾಂತ್ ವಾಹೆತ್ ಹಳ್ಳಾರ್ ಲಾಭೋಂಕ್ ನುರು ಜಾಲ್ಯ್ ಮುಜಂಟೆ ಕುಟ್ಕ್‌ಕ್ ಮೀಟ್‌ರ್ ಬೋಕ್ಸ್ ಧಾವ್ಯ್ ಕಾಡ್‌ ಗುಡಾಕ್ ವಗಾರವಣ್ ಕರ್ಜೆ ತಾಂಕಾ ಮೋನ್ ಕರ್ಜೆಂ ಆತಾಂತಾ ಘೋಡ್‌ಂಕ್ ಗುಡಾಸಾ. ದೋನ್ ತೀನ್ ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂಚ್‌ಗುಡಾಕ್ ಹುಲ್ಲಾವ್ಯ್ಯ್ ಯಾ ಇತರ್ ರಿತಿನ್ ನಾಸ್ ಕರ್ಜ್‌ಕ್ ಗುಡಾಕ್ ವಗಾರವಣ್ ಕರ್ ತಾಂಕಾ ಪೋನ್ ಕರ್ಜೆಂ ಆತಾಂತಾ ಘೋಡ್‌ಂಕ್ ಗುಡಾಸಾ. ದೋನ್ ತೀನ್ ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂಚ್‌ಗುಡಾಕ್ ಹುಲ್ಲಾವ್ಯ್ಯ್ ಯಾ ಇತರ್ ರಿತಿನ್ ನಾಸ್ ಕರ್ಜ್‌ಕ್ ಗುಡಾಕ್ ವಗಾರವಣ್ ಕರ್ ತಾಂಕಾ ಪೋನ್ ಕರ್ಜೆಂ ಆತಾಂತಾ ಘೋಡ್‌ಂಕ್ ಗುಡಾಸಾ.

ಕೇರಳಾಂತ್ ಮುಜಂಟೆ ಅಭಿಯಾನ್

ಪಾಟ್‌ಲ್ಯಾ ಧಾ ವಸಾನಿಂ ಕೇರಳಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಯ್ ಮುಜಂಟೆಚೆಂ ಅಭಿಯಾನ್ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ್. ಶೆಂಭೋರ್, ದೋನ್ಯಿಂ, ಚಾರ್ತ್‌ಂ ಹಜಾರ್ ಗುಡ್ ಕರ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್

ರಿತಿನ್ ಮೋನ್ ಕರ್ಜೆಂ ಸಂಪೊ ವಾಡೊನ್‌ಚ್ ವೆತ್ತಾ. ಫರಾಕ್ ಯೀಕ್ ಮುಜಂಟೆಚೊ ಗುಡ್ ಮ್ಹ್ಯಾಬ್ ಅಭಿಯಾನ್ ಜಾಲ್ರ್ ಆಸಾ. ವುಜಂಟೆ ವುಸಾ ಮೋಲ್ಲ್ಯಾವೆರ್‌ಂ ಕ್ರೆಟಿಂತ್ ಜಾಂವ್ಯ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಂಜ್ಜಿ ಜಾಂವ್ಯ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ ಘೋಡೆ ಉತ್ತಾಪಿ ತನಾರ್ಟೆ ತಾಚ್ಯೆ ವಿತ್ತಾಂತ್ ವೀಡಿಯೋ ಕರ್ ಯೊಟ್‌ಬಾರ್ ಪಾಚಾರ್ ಸೊಡ್ತಾತ್.

ಕೇರಳಾಚ್ಯ್ ವಿಂಚ್ಯ್‌ಗೀ ವುಲ್ಲ್ಯಾ ಧಾವ್ಯ್ ಪಾಸೆಲ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮುಜಂಟೆ ಕುಟೊಮ್ ಆಸುಲ್ಲ್ಯಾ ಗುಡ್ ಕೆರಿಯರಾ ಮುಖಾಂತ್ ವಿಂಚ್ಯ್‌ಗೀ ದೇಶಾಚ್ಯ್ ಫುಲಾಂ ಫುಲಾಂಚ್ಯ್ ತೊಟಾಂತ್, ಬಾಲ್ಯಾನಿಂ ಯಾ ಇತರ್ ಜಾಗ್ಯಾನಿಂ ವಸ್ತಿ ಜಾತ್ತಾ.

ತಾಚೆ ಮೊಂವ್ ಕನಿವ್ಯ್ ದೇಡ್ ಹಜಾರಾ ಧಾವ್ಯ್ ಚಾರ್ ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ಜಾತ್ತಾ ವಿಕ್ಕ್ರ್ ಜಾತ್ತಾ. ತರ್ಯಾಯ್ ವಿಕ್ಕ್ರ್ ಕರುಂಕ್ ಪಾವಾನಂ. ಎಕ್ ತೊಟಾಂಕ್ ಜಾಂವ್ಯ್ ಪರಾಗ್‌ಸ್ವರ್‌ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಮೊಂವೊ ಆಸೊ ವ್ಯೊಕ್ಕೊ ಗೊಂ. ಹ್ಯಾ ಮೊವಾಂಚೆ ಆನಿ ಮುಸಾಂಚೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ಪಟ್ಟೆ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ಅಶಿಂ ಆಸಾ.

ದುಸ್ತ್ರ್ಯಾ ಮುಸಾಂಬರಿಂ ಹೆ ಮೋಸ್ ಜಾಬಾನಾಂತ್, ತ್ಯಾ ದೆಕ್ನ್ ಭುಗ್ಯಾನಿಂ ಆನಿ ಪ್ರಾಯೆಸ್ತಾನಿಂ ಭಿಯೆಂವ್ಯ್ ಗಜ್‌ ನಾಂ.

ಮುಜಂಟೆ ಮುಸಾಂಚ್ಯ್ ರಾಷ್ಟ್ರ್‌ಕ್ ಉಚೋಂಕ್ ಜಾಯ್‌ ತ್ಯಾ ದೆಕ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಗುಡ್ ಆಲ್ಯೊಂಚೊ ವಿರಳ್.

ತ್ಯಾ ಮುಸಾಂಚೆ ಕುಟೊಮ್ ಬಲಿವ್ಯ್ ಜಾತಾನಾಂ, ತ್ಯಾ ಕುಟ್ಕ್‌ಚೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ರಿತಿನ್ ವಾಂಚೆ ಕನಾರ್‌ತ್ತಲ್ಯಾರ್ ನವ್ಯ್ ರಾಷ್ಟ್ರ್ ಸಾಂಗಾತಾ (ಜೊಡಿ ಜಾಯ್‌ತ್ಲ್ಯಾ ರಾಣ್, ತಾಕ್ ಗ್ರೆನಿ ಮ್ಹ್ಯಾತ್) ವಿಂಯ್‌ರೀ ಪಯ್ಯ್ ವಚಾನಾಸ್ತಾಂ ವಿಂಯ್ ಮ್ಹ್ಯಾ ಫರಾಚೆ ಕುತಿನ್, ತೊಟಾಂತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ತೃತ್.

‘ಪರಾಗ್’ ಮುಕರಂದಾಕ್ ಆನಿ ವೆಚೆ ವಾಟ್ ಬ್ಲೋವ್ ಉಣಿಂ. ತೊಡುವೆ (ಹಾಚ್ಯ್ ವನಿರ್‌ಂ ಪ್ರದ್ ಮೋಸ್) ಮುನ್ ದೋನ್ ತೀನ್

ಕೆ.ಮೀ. ಗೆಲ್ಲಾರ್ ಮುಜಂಟಿ ಕೇವಲ್ 300 ಧಾವ್ಯಾ 800 ಮೀಟರಾಂ ಭಿತರ್ ಪ್ರಯಾಣ ಕರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾದೆಕುನ್ ತುಮಿಂ ಮೋಸ್ ಕರ್ಜ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಯೆಕ್ ಘಲಾಂ ಘಳಾಂ ವಸ್ತುರ್ ಯಾ ಮಾಡ್ ಮಾಡಿಯೆಕ್ ಪರಾಗ್ ಸ್ಪೈರ್ ಕರ್ಜ್ಯಾ ಘಲಾಂ ಘಳಾಂ ಚಡ್ ಜಾಂವ್ಯಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ಜ್ ದುಬಾವ್ ನಾಂ.

ಹೆಂ ಮೂಸ್ ಅತೀ ದಾಕ್ವ್ಯಾ ದಾಕ್ವ್ಯಾ ಘಲಾಂ ಧಾವ್ಯಾ ಪರಾಗ್ ಆನಿ ಮಕರಂದ್ ಎಕ್ವಾಂಯ್ ಕರ್ತಾತ್. ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ಯಾ ವಕ್ತಾಚ್ಯಾ ಗುಣ್ ಆಸ್ಲಾಂ ಘಲಾಂ ಧಾವ್ಯಾ ಮಕರಂದ್ ಸಂಪಾದನ್ ಕರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾದೆಕುನ್ ತ್ಯಾ ಮೊಂವಾಕ್ ವಕ್ತಾಚ್ಯೆ ಗುಣ್.

ಕೆದಾಳಾಯ್ ತಾಂಚೆ ಗುಡ್ ಪರೀಕ್ವ್ಯಾ ಕರ್ಜ್ಯಾ ಗಜ್ರ್ ನಾಂ. ಕೆದಾಳಾ ಮೊಂವ್ ಕಾಡಿಜೆ, ತೆದಾಳಾ ಮಾತ್ರ ಗುಡ್ ಉಗ್ನ್ತು ಕೆಲ್ಲಾರ್ ಜಾಲ್ಮ್. ಸುಲಭಾಯೆಚೆಂ ನಿವರ್ಹಣ್.

ಕುಟಾಮ್ಯಾಯ್ ಆಮಿಂಚ್ ಸೊಧುನ್ ಕಾಡ್ಯೆತ್. ತಾಚೆ ಗುಡ್ಯಾಯ್ ಆಮಿಂಚ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತೆತ್. ಕಾಂಯ್ಜ್ ಮುಂಗಡ್ ವಯ್ಯೆ ವಿಚ್ರ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಸುರು ಕರ್ಜ್ಯಂ ಕಾಮ್ ಹೆಂ.

ತೊಡುವೆ ಮುಸಾಬರಿಂ ಹೊಂವಾಶಾತಿರ್ ಮೆಣಾಡೆಂ ಕಾಗದ್ ದವರಿಜೆ ಮ್ಹ್ಯಾಕ್ ನಾಂ. ಮೊಂವ್ ಕಾಡಿಜೆ ತರ್ ಯಂತ್ರಾಡಿ ಗಜ್ರ್ ನಾಂ.

ದುಸ್ತೃ ಮುಸಾಂಕ್ ಲಾಗ್ನಿ ಪಿಡಾ ಸ್ವಾರೆಭ್ಯಾಡ್ ಹಾಂಕಾ ಲಾಗಾನಾಂ.

ತಾಂಕಾ ಸುಲಭಾಯೆನ್ ವಾಂಟಿ ಕರ್ಜ್ಯಾ ಆಮ್ಯಾಂ ಕಿತ್ತೆ ಜಾಯ್ ಕುಟ್ಯಾ ಆಮಿಂಚ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ತೆತ್.

ಹವ್ಯಾಸ್ ಜಾವ್ಯಾಯ್ ಹಾಂಕಾ ಮೋಸ್ತೆತ್. ತುಮ್ಜ್ಯಾ ಇಪ್ಪ್ಯಾ ಮಂತ್ರುಕ್ ತುಮಿಂ ಬಹುಮಾನ್ ರಿತಿಂಯ್ ದಿವ್ಯೆತ್.

ಮುಜಂಟಿ ಮುಸಾಂಚೆ ವಸಾಂತ್ ತೀನ್ ಅವಧಿ ಆಸಾತ್. ಸಪೆಂಬರ್ ಧಾವ್ಯಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮ್ಹ್ಯಾಸರ್ ಕುಟಮ್ ವಾಡ್ ಅವಧಿ. ಜನವರಿ ಧಾವ್ಯಾ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮ್ಹ್ಯಾಸರ್ ಮೊಂವ್ ಮೆಚ್ಯಾ ವೇಳ್. ಮೇಯಾ ಧಾವ್ಯಾ ಆಗಸ್ಟ್ ಮ್ಹ್ಯಾಸರ್ ಅಭಾವ್ ಸ್ಥಿತಿ (ಮುಂಗಾರು) ತ್ಯಾತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚ್ಯಾ ಶುತ್ತ ಸ್ಥಿತೆಂತ್ ಇಲ್ಲಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಘಡೊಂಕ್ ಸಾಧ್ಯೆ ಆಸಾ.

ತೊಡುವೆ ಮುಸಾಂತ್ ರಾಣೆ ಸಬಾರ್ ಚೆಡ್ಯಾ

ಮುಸಾಂವೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರ್ತಾ ಮುಣ್ ಮೊಜಂಟಿಂತ್ ಎಕಾಚ್ಜ್ ಎಕಾ ಚೆಡ್ಯಾ ಮುಸಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಜೊಡಿ ಜಾವ್ಯಾ ಸ್ಗಾಂ ಅಪ್ಪ್ಲ್ಯಾ ಜೀವನಾಂತ್ ತಾಂತ್ಯಾ ದವರುಂಕ್ ಸಕ್ತ್.

ಮುಜಂಟಿ ಮುಸಾಂತ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಯೆಕ್ ಅನುಗ್ರಹ್ ಜಾವ್ಯಾ ಕಾಮಾಂ ವಾಂಟಿನ್ ಫೆತ್ತಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಜೀವಿತಾ ದೀನ್ 80 ದೀನ್.

ಮುಜಂಟಿ ಕುಟಮ್ ವಿಂಗಡ್ ಕರ್ಜ್ಯಂ, ಮೋವ್ ಕಾಡ್ಯಂ, ಯೂ ವಿಂಚೆಯ್ ಕಾವ್ರ್ ಕರ್ಜ್ಯಂ ಬರ್ಯಂ ವ್ರೋತ್ ಆಸ್ತಾನ್ ದಿಸಾ ಉಜ್ಜ್ವಾಕ್ಷ್ ಕರ್ಜ್ಯಂ. ಮುಣ್ ಗುಡ್ ಎಕಾ ಜಾಗ್ಯಾ ಧಾವ್ಯಾ ಬದ್ದಿ ಕರಿಜೆ ತರ್ ರಾತಿಕ್ಷ್ ಕರಿಜೆ.

ಅನ್ಯೇಕಾ ಜಾಗ್ಯಾಕ್ ವಚ್ಕೆಂ ತರ್ ಗುಡಾಚೊ ಪ್ರವೇಶ್ ದ್ವಾರಾಚೊ ದೊಂಪ್ಯ್ಯಾ ಕಾಮ್ ಯಾ ಇತರ್ ವಿಂಯ್ಯಾಯ್ ಆಸ್ತುನ್ ದಾಂಪುನ್ ದುಸ್ತೃ ಜಾಗ್ಯಾಕ್ ವ್ಹ್ಯಾನ್ ಸಕಾಳಿಂ 9 ವ್ಹ್ಯಾರ್ ಉಗ್ರ್ಯಂ ಕರಿಜೆ.

ಮುಜಂಟಿ ಮುಸಾಂಚೆಂ ಮೋಸ್ ಗಜ್ರ್ಚೆಲ್ಲ್ ಸಂಗ್ರಿ ಮುಜಂಟಿ ಮುಸಾಂಕ್ ಮೊಸ್ತ್ಯಾ ತುಮ್ಜ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಘಲಾಂ ರೂಕ್ ರುಡಾಂ ತುಮ್ಜ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಆಸಾತ್ಗೀ ಪಳೆಯಾಂ. ಸುಲಭಾಯೆನ್ ವಾಡ್ಯಂ, ಅಂಟಿಗನ್, ಕುಫಿಯೂ, ತುಳಸಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್ ಘಲಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ರುಡಾಂ ಲಾವ್ಯೆತ್.

ಎಕ್ಷ್ಯಾ ಪಾವ್ರಿಂ ಮುಜಂಟಿ ಕರಿಜಾಯ್ ಪಯ್ಯೆ ದೀನ್ ಕಾಣ್ಯಂವ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ತುಮ್ಜ್ಯಾಚ್ ಫೆರಾ ಭಂವ್ಯೋತ್ ಆಸಾಗೀ ಮ್ಹ್ಯಾ ಖಾತ್ರಿ ಕರಾ. ತುಮ್ಜ್ಯಾ ತೊಟಾಂಲ್ಲ್ಯಾ ಘಲಾಂಕ್ ತೆ ಭೆಚ್ ದಿತಾನಾಂ ತೆಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ವಿಷಯ್ (ಲಾಗಿಂ ವಿಂಯ್ ಮುಣೆ) ಕಳ್ತಾ.

ಗೂಡ್ ದವರಾಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ ವಯ್ಯೆ ವ್ರೋತ್ ಯಾ ಪಾವ್ಸ್ ಪದನಾಶೆ ಜಾಗ್ನುತ್ ಕರಿಜೆ. ಗಾಯ್ಯಾಚ್ಯಾ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್ ಉಮ್ಯಾಳಾಯ್ತಾತ್ ತರ್ ವಾಲಿ ಯಾ ಸಾಳ್ಯಾ ನಾತ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಉಮ್ಯಾಳಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ. ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ಯಾ ಸಾಳ್ಯಾ ಜಾಳ್ ಬಾಂದುನ್ ತಾಂಕಾ ಶಿಕಾವ್ಯಾ ಮಾರುಂಕ್ ಪಳೆಯ್ಯಾತ್.

ಮುಯಾಂ ಧಾವ್ಯಾ ರಾಕೊನ್ ವ್ಹ್ಯಾರುಂಕ್ ಆತಾತಾಂ

ಲುದ್ದಾಡೆಂ ಕಪ್ ಅಳವಡಿಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಂಡಾ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತ್ಯಾಗಪ್ಪಾಕ್ ಉದಾಕ್ ಯಾ ವಾಹನಾಚೆಂ ಮಡ್ಲಿ ಅಯಿಲ್ ಗಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಮುಂಯಾಂಕ್ ವಯ್ಸ್ ಯೇಂವ್ಸ್ ಜಾಯ್ಯಾ.

ಎಕ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಕುಟಾಮ್ ಭದ್ರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾಗುಡಾ ಭಿತರ್ ಮುಂಯಾನಿಂ ರಿಗ್ಜಿಂ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಮೊಂವ್ ಕಾಡ್ತಾನಾಂ ಭೋವ್ ಜಾಗ್ರುತ್ ಅಸಾಚೆ ಪಡ್ತಾ. ಮುಂಯಾನಿಂ ತೆದಾಳಾಚ್ಚ್ ಆಕ್ಷಿಂತ್ ಜಾಂವ್ಸ್ ಮುಚೆಂಟಿಂತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾವ್ವ್ ವಸಾಂಕ್ ಎಕ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಮೊಂವ್ ಕಾಡುಂಕ್ (ಪಾವ್ವ್ ವೆಲ್ಯಾರ್ ಎಕ್ ಮಹಿನ್ಯ್ ಪಯ್ಲುಂ) ಲಾಭ್ಯಾತ್.

ತೆದಾಳಾ ತೆದಾಳಾ ಘುಡ್ ಉಗ್ನ್ತ್ವ ಕರ್ಣ್ ಪರೀಕ್ವ್ ಕರ್ಣ್ ಗಜ್ ನಾಂ. ಸಾಳ್ಯ್ಯ್ ಅನಿ ಮುಯಾಂ ವಯ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ದವರಿಜೆ. ಗೂಡಾಚ್ಯ್ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ದೊಂಪ್ಯಾಂತ್ ಮುಸಾಂಚೆ ಚಲನ್ ವಲನ್ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾರ್ ಕಳ್ತಾ ಭಿತರ್ಲ್ಯಾರ್ ಗುಡಾಂತ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಕುಟಾವ್ರ್ ಬಲಿಷ್ಟ್ ಜಾತಾನಾಂ ತಾಂಚೆಂ ಪ್ರವೇಶ್ ದ್ವಾರ್ ಎಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಆಕಾರಾಕ್ ಯೆತಾ. ಥಂಯ್ ಗುಡಾಚೆ ರಾಕ್ಕಲಿ ಕರ್ಷೆ ಮೂಸ್ ಚಡ್ ಜಾತಾತ್. ಪರಾಗ್ ಅನಿ ಮಕರಂದ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಭಿತರ್ ಭಾಯ್ಸ್ ಯೆಂಪ್ಯಾಚ್ ಮುಸಾಂಚೆಂ ಸಂಖೊ ಚಡ್ ಜಾತಾ. ಪ್ರವೇಶ್ ದ್ವಾರಾಂತ್ ತಸಲೆಂ ಕಾಂಯ್ ವಿಶೇಷ್ ಲಕ್ಷಣ್ ದಿಸಾನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಗೂಡ್ ಉಗ್ನ್ತ್ವ ಕರ್ಣ್ ಪರೀಕ್ವ್ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ತಾ.

ಮುಜಂಟಿ ಗುಡಾಂತ್ ಮೊಂವ್ ಎಕ್ಷಾಂಯ್ ಜಾಲಾಂಗೀ ಷ್ವಾಂವೊ ಕಳಾಚೆ ತರ್ ಘುಡ್ ಹಳ್ಳಾರ್ ಉಕೊಲ್ಲು ಪಳ್ಯಂವ್ಯ್ಯ್. ತಾಂತು ಮೊಂವ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಗೂಡ್ ಇಲ್ಲೆಚೆಂ ಚಡ್ತಿಕ್ ಜಡ್ ಆಸ್ತ್ರ್. ಹಾಳು ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತು ಮೊಂವ್ ತಾಣೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾಂ ಷ್ವಾಂ ಅಧ್ರ್.

ಮುಜಂಟಿಂತ್ ವಸಾಂಕ್ ಎಕ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಮಾತ್ರ ಮೊಂವ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ವರ್ವಿಂ ಪಾವ್ವಾಚ್ಯಾನಿಂ ಎಕ್ ಮಹಿನ್ಯ್ ಪಯ್ಲುಂ ಕಾಡ್ಜೆಂ ಬರೆಂ. ಹಾಕಾ ಕಾರಣ್ ಇಲ್ಲೆಂಜ್. ಗುಡಾ ಧಾವ್ವ್ ಮೊಂವ್ ಕಾಡ್ತಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಂಚೆ ಗಜೆ ತೆಕೆದ್ ಮೊಂವ್ ಎಕ್ಷಾಂಯ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಂಕಾ ಆವ್ಸ್ ಜಾಯ್ಜ್ ಪಡ್ತಾ. ಪಾವ್ಸ್ ಸುರು ಜಾಲೊ ತರ್ ಘುಲಾಂಚೊ ಅಭಾವ್ ಅನಿ ಪರಾಗ್ ಮಕರಂದ್ ವಿರ್ಜ್ ಜಾವ್ವ್ ಯೆತಾ.

ಕುಟ್ಟಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಣ್ ವಿಕ್ಸ್ ತ್ಯಾಗ್ ಉದ್ದೇಶಾಖಾತಿರ್

ಗುಡ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಣ್ ವಿಕ್ಸ್ ತ್ಯಾಗ್ ಉದ್ದೇಶಾಖಾತಿರ್ ಗುಡ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್. ತಾಂತು ಧಾವ್ ಮೊಂವ್ ಕಾಡಿನಾಂತ್. ಮಾರ್ಕ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಮೊಂವ್ ಕಾಡ್ಜೆಂ ಅಧಿಕ್ ಬರೆಂ.

ಮೋವ್ ಕಾಡ್ಜೆಂ ಕಶೆಂ ಷ್ವಾಂವೊ ಅಸೊ ವಿವರ್ ಆಸಾ ಅನಿ ಪಯ್ಲೆಂ ಗುಡಾಚ್ಯ್ ಪ್ರವೇಶ್ ದ್ವಾರಾಕ್ ಎಕ್ ಬಾಟ್ ದವರ್ ಗುಡಾ ವಂಯ್ ಹಳ್ಳಾರ್ ಧಾಮೊಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಕ್ರಮಣ್ ಕಚೆ ಸೈನಿಕ್ ಮೂಸ್ ಸಗ್ಗೆಂ ಬಾಟ್ ಭಿತರ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾತಾತ್. ತಾಚ್ಯ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗುಡ್ ಉಗ್ನ್ತ್ವ ಕರ್ಣ್ ಮೊಂವ್ ಎಕ್ ಸ್ವೀಲಾಚ್ಯ್ ಕುಲೆರಾನ್ ಹ್ಲಾರ್ ಕಾಡ್ಜೆಂ. ಖಿಂಚ್ಯಾಲಿ೧ ಕಾರಣಾಕ್ಯೇ ಮೊಂವ್ ಗುಡಾ ಭಿತರ್ ಪಾಚಾರುಂಕ್ ಸುಂದುಂಕ್ ನಜೆಂ. ಆಮ್ಜ್ಯೆ ಹಾತಾಂತೆಯೀ ಮೊಂವ್ ಕಾಡುಂಕ್ ನಜೆಂ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಷ್ವಾಂತ್ ಮೊಂವ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಜ್ಯೆ ಆವ್ಸ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಜ್ಯೆ ಯೇಂವ್ಸ್ ಆವ್ಸ್ ಆಸಾ. ಎಕಾದಾವೆಲ್ಲಾ ಗುಡಾಂತ್ ಮೊಂವ್ ಶಿಂಪಡ್ಲೆಂ ತರ್ ತೆಂ ವಸ್ತುರಾಂತ್ ಬರೆಂ ಕರ್ಣ್ ಮುಸುನ್ ಕಾಡಿಜೆ. ನಾಂ ತರ್ ಮುಯಾಂಚೆಂ ಉಪದ್ರ್ ನಿಶ್ಚಿತ್.

ಮೊಂವ್ ಕೆದಾಳಾಯ್ ಗ್ರಾಸಾಚ್ಯ್ ಬಾಟ್ ಮೊಂತ್ ಭರ್ ದವರ್ಲೆಂ ಬರೆಂ. ಮೊಂಟಿ ಮೊಂವಾಕ್ ವಸಾನಿಂ ವಸಾಂಕ್ ವಿಕ್ಲೆ ಚಡ್ ಜಾಯಿತ್ ವೆತಾ. ಮುಖ್ಯ್ ಜಾವ್ ಭಲ್ಯಾಕ್, ಅನಿ ವೋಕ್ತಾಚೆಂ ಗೂಡಾ ವಿಶೇಷ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ವರ್ವಿಂ ತ್ಯಾಗ್ ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಮೊಂವಾಕ್ ದುಸ್ರ್ಯೆ ಮೊಂವಾವೆಂ ದೊಡ್ಲೆ ತೆದೊಜೆಂ ಮೋಲೆ.

ಮುಜಂಟಿ ಮೂಸ್ ಜಬಾನಾಂತ್ ತರ್ ಯೀ ತಾಂಕಾ ಉಪದ್ರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವೆಗಾನ್ ವಯ್ಸ್ ಯೇವ್ವ್ ಉಪದ್ರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಕೆಸಾಂಕ್ ಅಂಟೊವ್ವ್ ಥಂಯ್ ಧಾವ್ ಧಾಚ್ಯೆ ಬರಿಂ ಕರ್ತಾತ್. ಗೂಡ್ ಉಗ್ನ್ತ್ವ ಕೆಲ್ಲಾರ್ ತಾಂಚೆ ಉಪದ್ರ್ ದೊಡ್ ಜಾತಾತ್. ಪುಣ್ ಹಾಂತು ಕಾಂಯ್ ಆತ್ಮಿ ನಾಂ. ಕಾಂಯ್ ಪಮ್ರ್ ನಾತ್ಲೆಲ್ಲಿ (ಎಕ್ ಯಾ ದೋನ್ ಲೀಟರ್) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟ್ ಕಾಣ್ಯೆಯಾಂ ತಾಚ್ಯ್ ಭಿತರ್ ಉದ್ದಾಚಿ ಶೆಲ್ ಆಸೆಲೊಂಕ್ ನಜೆಂ. ಸಂಪೊಣ್ ಸುಕೊನ್ ಆಸಾಚೆ. ಬಾಟ್ ಚೆಂ ಪಂದ್ಲು ಭಾಗ್ ಕಾಲ್ಪನ್ ತಾಕಾ ಪಾತ್ರ್ ವಸ್ತುರ್ ಬಾಂದ್ಯಾರ್. ಬಾಟ್ ಭಿತರ್ ವಾರೆಂ ಭಂಪ್ಯಾಚ್ ಬರಿಂ ಪಾತಾಳ್ ವಸ್ತುರ್ ಆಸ್ಪೆಂ ಅಗ್ರ್ ಬಾಟ್ ಚೆಂ ಉರುಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಗಾಕ್ಯೇ ವಸ್ತುರ್ ಗುಟ್ಲಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ. ಕಶೆಂ ವಸ್ತುರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್

ಭೋವ್ ಬರೆಂ. ಭಿತರ್ಲೆಂ ವಾತಾವರಣಾಂತ್ರ ಕಾಳೊಕ್ ಅಸ್ಲ್ಯೂರ್ ತ್ಯಾ ಮುಸಾಂಕ್ ಪಸಂದ್.

ಮೊಂವ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಯಾ ಕುಟಾಮ್ ವಿಂಗಡ್ ಕರುಂಕ್ ತುಮ್ಮಾಂ ಗುಡ್ ಉಗ್ನ್ತು ಕರಿಜ್ ತರ್ ಹಿಂ ವಿಧಾನಾಂ ಅನುಕರಣ್ ಕರ್ನ್ ಉಗ್ನ್ತು ಕರ್ನ್ ಗುಡ್ ಎಕ್ ಸ್ವೇಲ್ ವಯ್ ದವರ್ನ್ ಮಾಗಿರ್ ಎದೊಳ್ಳೆಚ್ಚ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಬೊಲ್ಲ್ ತ್ಯಾ ಗುಡಾಚ್ಯ್ ದೊಂಪಾಷ್ಟೀಂತ್ ಲಾಗೇನ್ ದರಿಜ್. ಉಪಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಗುಡಾ ವಯ್ ವಿಂಯ್ಚ್ಯ್ಯಿ೦ ಲ್ಲ್ನ್ ವಸ್ತುನ್ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಕರ್ನ್ ಮಾರಿಜ್. ತದಾಳಾಯ್ ದುಸ್ಹಾನಾಂ ಥಾವ್ ಆಕ್ರಮಣ್ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ರಾಕ್ಕೆ ಮೂಸ್ ಭಾಯ್ ಧಾಂಪೊನ್ ಯೆತಾತ್.

ಆಯಿಲ್ಲೆ ಮೂಸ್ ಶೀದಾ ಬಾಟ್ಲೆಕ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾತಾತ್. ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಮೀನುಟಾನಿನ್ ಸಾಧಾನ್ ಭಿತರ್ಲೆ ಮೂಸ್ (ಚಡಾವತ್ ಆಕ್ರಮಣ್ ಕರ್ನ್) ಮೂರಾ ಬಾಟ್ಲೆ ಭಿತರ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾತಾತ್ ಮುಣ್ ರಾಣ್ ಮಾಲ್ತ್ ಗುಡ್ ಸೊಡ್ ಬಾಯ್ ಯೇನಾಂ. ತಕ್ಷಣಾಂತ್ ಬಾಟ್ಲೆಚೆಂ ದಾಂಕೆಂ ಧಾಂಪೊನ್ ಜೊರ್ನ್ ಸಣೊನ್ ಸಾವ್ಫೆಕ್ ದವರಿಜ್.

ಕುಟಾಮ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಷ್ವದ್ ಆಸ್ಲ್ಯೂರ್ ದೋನ್ ತೀನ್ ಬಾಟ್ಲೆಂ ಜಾಯ್ ಪಡಿತ್. ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾವ್ ಗುಡಾಚೆ ತಾಕ್ತ್ ಅಂದಾಜ್ ಕರ್ಿಜ್ ತರ್ ಗುಡಾಚ್ಯ್ ಬಾಗ್ಲುಕದೆ ಪೆಚೆಯ್ತಾನಾಂ ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಮೂಸ್ ಆಸ್ತಾತ್. ತಾಚ್ಯ್ ವನಿಂ ಬಲಿಷ್ಟ್ ಆಸ್ಲ್ಯೂರ್ 10-12 ಮೂಸ್ ರಾಕೊನ್ ಆಸ್ತಾತ್. ತುಮ್ಮಾಂ ಉಪದ್ರ್ ಕರ್ನ್ ಮೂಸ್ ಬಾಟ್ಲೆಂತ್ ಭದ್ರ್ ಆಸ್ತಾನಾಂ ವಿಂತಿ ವಿಂತಿ ತುಮೀಂ ಗುಡ್ ಉಗ್ನ್ ಕರಿಜ್. ಮೊಂವ್ ಕಾಡ್ತೆ, ಯಾ ಕುಟಾಮ್ ವಿಂಗಡ್ನ್ ಕರ್ನ್ತೆ. ತುಮ್ಮೆಂ ಕಾಮ್ ಸಂಮೂಹ್ ಜಾಲ್ಯಾ ನಂತರ್ ಬಾಟ್ಲೆಚೆಂ ದಾಂಕೆಂ ಉಗ್ನ್ ಕೆಲ್ವ್ ತಕ್ಷಣ್ ತೆ ಮೂಸ್ ಪರತ್ ಗುಡಾಂತ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಫೆತಾತ್.

ಫೋಡಿ ಮುಜಂಟಿ ಮುಖಾಂಚಿ ವಿಶೇಷತಾ: ಮುಜಂಟಿ ಮೂಸ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ದಶಲಾಖ್ ವಸಾಂ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೆಚ್ ಮ್ಹಣ್ ವಿಜ್ಞಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಮುಜಂಟಿಂಜೊ 500 ಪ್ರಬೇಧ್ ಆಸೊನ್ 50 ಲಕ್ಷ್ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾತ್.

ಕೇರಳಾಂತ್ 1000ಕ್ಕೂಕ್ಕೇ ಚಡ್ ಗುಡ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೆಂ 15 ಜಣಾಚ್ಯೂಕ್ಕೇ ಚಡ್ ಆಸಾತ್.

ಆಮ್ಹಾಷ್ಟ್ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಮುಜಂಟಿ ಮೂಸ್ 142 ಫರಾಂಕ್ವ್ ಘುಲಾಂಕ್ ಸಂದರ್ಭನ್ ದಿತಾತ್. ತಾಂತ್ 70 ಘುಲಾಂತ್ ಕೇವಲ್ ಮಕರಂದ್ ಆಸೊನ್ 25 ಘುಲಾನಿಂ ಪರಾಗ್ ಆಸ್ತಾ. ಮಾಗಿರ್ 47 ಘುಲಾಂತ್ ಪರಾಗ್ ಆನಿ ಮಕರಂದ್ ದೊನೀ ಆಸ್ತಾ.

ಮುಜಂಟಿ ಮೊಂವಾಂತ್ ದರಬಸ್ತ್ ಆಂಟಿ ಆಸ್ತಿದೆಂಟ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲ್ಯೂರ್ ಹೆಂ ಕ್ರಾನ್ಸ್ ಜಿಕೆತ್ಕ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್. ರಕ್ತಕಣಚೆಂ ಮನ್ರಾನಿಮಾಣ್ ಕರ್ನ್ ಹಾಚೆಂ ವೋಕಾತ್ ಆವ್ವಿ. ಮುಜಂಟಿ ಮೊವಾಂಬಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಆನಿಕೇ ಕಳಜೆ ತರ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಜಾಂಪ್ ಗಜ್ರ್ ಆಸಾ.

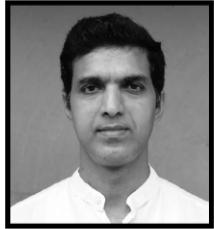
ಆಮ್ಮೆಂ ಪರಿಸರ್ ಸುಸ್ಥಿತೆನ್ ಆಸಾಚೆ ತರ್, ಆಮ್ಮಾಂ ಘುಲ್ ಫಳಾಂ ಯಧೇಚ್ಪ್ ಲಾಭಿಜೆ ತರ್, ಪರಿಸರಾಚೆಂ ಸಮಶೋಲನ್ ಸುಲಲಿತ್ ಧರಾನ್ ಆಸಾಚೆ ತರ್, ಆಮಿಂ ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಗಮನ್ ದೀಜೆ. ಈಟ್ ಗಾಲ್ಯಾರ್ಚ್ ಫಳ್ ದಿತಾ ಮ್ಹಣ್ ಮೂಡ್ ಜಿಂತಾಪ್ ಆಮ್ಹಾಷ್ ಮತ್ತಿಂತ್ ಧಾವ್ ಕಾಡಿಜೆ. ಪರಾಗ್ ಸ್ವರ್ಶ್ ಜಾಯ್ಯಾತೆಂ ವಿಂಜೆಯೀ ಫಳ್ ಜಾಯ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಹಾಷ್ ಗಮನಾಂತ್ ಆಸಾಚೆ. ಪರಾಗ್ ಸ್ವರ್ಶ್ ಕಚ್ಚ್ಯೂಂತ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸಾಧಾನಾರ್ ಆಸ್ಪೆಂ ಮೊಂವಾಚೆ ಮೂಸ್. ತಾಂಚೆ ವಯ್ ಆಮಿಂ ಆಸಕ್ತೆ ದವರುನ್, ತಾಂಕಾ ಪೊಸುಂಕ್ ಪ್ರಯ್ತ್ವೆ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ, ಆಮ್ಮಾಂ ತೆ ಹಜಾರ್ ವಾಂಟ್ಯಾನ್ ಪಾಟೆಂ ದಿತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ವಿರೆಂ ಜಿಂತಾಪ್. ತ್ಯಾ ದೆಹನ್ ಘರಾಕ್ ಏಕ್ ತರಿಯೀ ಮುಜಂಟಿ ಗುಡ್ ದವರುನ್ ತಾಚೊ ಮೋಸ್ ಕಚ್ ಗಜ್ರ್. ವಿಂಜೆಯೀ ಆಂಗ್ಡಿಂತ್ ಕಿತೆಂಗೀ ಬರ್ಲಿಲ್ಲೆಂ ಮೋವ್ ಹಾಡ್ಯಾಸ್ತಾನಾಂ ಆಮಿಂಚ್ ವಿದ್ದ ಪರಿಶುದ್ಧ್ ಮೊಂವ್ ವಾಪಾರುನ್ ಆಮ್ಮೆಂ ಭಲ್ಯಾಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತೆ. ಭಗ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯ್ಯಾ ಭಲ್ಯಾಕ್ಕೆ ತೆಂಭೋರಾಂಕ್ ಶೆಂಭೋರ್ ವಾಂಟೆ ಬರೆಂ ಹೆಂ ಮೊಂವ್.

ಮುಜಂಟಿ ಮೊಂವಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ತಾಚ್ಯ್ ಗುಡಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ತಾಚ್ಯ್ ವಿಕ್ರ್ಯೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಕಿತೆಂಗೀ ವಿಂಯ್ಚೆ ರಿತಿಚೆಂ ಸವಾಲಾಂ ಆಸ್ಲ್ಯೂರ್ ತುಮೀಂ ಹ್ಯಾ ನಂಬ್ರಾಕ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರ್ನ್.

ಮೆ: 9611689617, 7676449157
ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ವಿವಿಧ್ ಆಧಾರಾನಿಂ ಬರಯ್ಯಾಂ.

ಬಹಳ ಭಾಷಣಿಕೆಗೆ ವೀರಿನ್ನೀಡು

ಶ್ರೀ ಫಾ ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಪಿಂಚೋ ಜೆ.ನ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

ಕಾಲ್ ಸಾಂಚೇರ್ ಸಾಡೆ ಅಟ್ ವೊರಾರ್ ಮ್ಹಜೋ ಭಾವ ಸಲೋ. ಸಲೋ ಮ್ಹಣ್ಣು ಕೊಯೀ ತಾಚ್ಯಾ ವಳ್ಳಾಂಕ್ ಆಕೇರಿಕ್ ತರೀ ಏಕ್ ಸುಟ್ಟು ಫಾವ್ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಸಂಪೆಂ ಜಾಯ್ತ್. ಅಲೆಕ್ ಸುಮಾರ್ ತೀನ್ ವಸಾಂ ಕಷ್ಟಾಲ್ಯೋ. ಪ್ರೋ ಪಾಳ್ಣಿಂ ಪಿಕ್ ವಸ್ರ್ ಕರ್ಲೋ ವಳ್ಳಾಂಕ್. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ತ್ ಲಗ್ತಿ ಆಮಿ ಕಾಂಯ್ ಸಾಧನ್ ಕೆಲೆಂನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ವಂಯ್. ಅಮ್ಮಾಕ್ ತಾಂಕಿ ಪ್ರತ್ಯೇಂ ಸಾಧನ್ ಖಿಂಡಿತ್ ಕೆಲೆಂ. ಪ್ರೋ ತಾಕಾಯ್ ಸೊಸುನ್ ಫೆಂಪ್ಪೆಂ ತ್ರಾಣ್ ನಾ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತ್ಯಾ ಅಶೆಂ ಕಾಲ್ ತಾಕಾ ಸುಟ್ಟು ಮೆಲ್ಲಿ.

ತೋ ತಾಡ್ ವ್ರೋಡ್ ಕಾಡ್ತಾನಾ ಆಮಿ ಸವ್ರ್ ಭಾವ ಭಯ್ಯಿಂ ತಾಚ್ಯಾ ಭಂವೆಚೆಂಚ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಮ್ಹಜೆಂ ದೊಗಾಂ ಭಯ್ಯಿಂ ಕಾಲ್ ಸಾಂಚೇರ್ಚ್ ಮುಂಬಯ್ ಧಾವ್ ಯೇವ್ ಪಾವ್ಲೀಂ. ಮ್ಹಾಗಿರ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಕುಟಾಮ್ - ಮ್ಹಜೆ ಪ್ರಾಯೆಸ್ತ್ ಮಾಂಯ್, ಬಾಯ್ಲ್ ಆನಿ ದೊಗಾಂ ಭುಗ್ರೀಂ. ಸವ್ರ್ ಆಮಿ ತಾಚ್ಯಾ ಭಂವೆಚೆಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಸಾಕಾಳಿಂ ಧಾವ್ ತೋ ಅಸ್ಸ್ಥಾ ಆಸೋನ್ ಜಡಾಯೆಚೆ ಉಸ್ಪಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾಲೊ ತರೀ, ಗಜೆನ್ ಹಾಂವೆಂ ಕಾಮಾಕ್ ವಚಾಜೆಚ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾಂ ಹಾಂವ್ ಸಾಕಾಳಿಂ ಭಾಯ್ ಸನ್ರ್ ಗೆಲ್ಲೀಂ. ದನ್ವಾರಾಂ ಹಾಂವೆಂ ಘರಾ ಪ್ರೋನ್ ಕನ್ರ್ ಖಿಬಾರ್ ಕಾಡ್ಲೀ. ಮ್ಹಜೆ ಬಾಯ್ಲ್ ಆನಿತಾನ್, ಅಲೆಕ್ ಆಜೂನ್ ತ್ಯಾಕ್ ಸ್ಥಿತ್ರೋ ಆಸ್ ಆನಿ ದೊಳೆ ಉಗ್ರೀ ಕನಾರ್. ಉಸ್ಪಾಸ್ ಪ್ರೇಣ್ ಜಾವ್ ಯೇವ್ ಆಸ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಂಗ್ಲೀಂ. ಮ್ಹಜೆಂ ಕಾಮ್ ಸಂಪವ್ ಹಾಂವ್ ಘರಾ ಪಾವ್ತಾನಾ ಸಾಂಚೆಚೆಂ ವೊರಾಂ ಅಟ್ ಜಾಲ್ಲೀಂ.

ಘರಾ ಪಾವ್ ಲ್ಯಾಂಚ್ ಹಾಂವ್ ಅಲೆಕ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ಖುಡಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೀಂ. ಎಕಾ ದಿಷ್ಟಿನ್ಂಚ್ ಮ್ಹಾಕ್ ಗಮ್ಲೀಂ, ತೋ ಆನಿ ಚಡ್ ವೇಳ್ ಕಾಡ್ತಾ. ಉಸ್ಪಾಸ್ ಚಡ್ ಕಾಂಯ್ ನಾತ್ಲೀಂ. ಆಂಗ್ ನಿಂಬೋನ್ ಯೇವ್ ಆಸ್ಲೀಂ. ಹಾಂವೆಂ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾನಾ ಲಾಗಿಂ ವಚೊನ್ 'ಅಲೆಸ್' ಮ್ಹಣ್ ಉಲ್ಲೊ ಕೆಲೆಂ. ಏಕ್.. ದೊನ್.. ತೀನ್ ಪಾವ್ಬಿಂ. ತೋ ಗಾಡ್ ನಿದೆಂತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ಬುರ್ಲೀಂ ಕಾಂಯ್ ಪವಾರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ವಿಶೇವ್ ಘೆತಾಲೊ, ಯ್ಯ ತಶೆಂ ಮ್ಹಾಕ್ ಭಗ್ಲೀಂ.

ಶ್ರೀ ಫಾ ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಪಿಂಚೋ ಜೆ.ನ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

ಕಾಲ್ ತೋ ಅಸಲ್ಯಾ ಸ್ಥಿತ್ರೋ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ತರ್, ಪ್ರೋ ಭಾರಿಚ್ ಕಷ್ಟಾಂನಿ ತರೀ ಕಾಕಾಕ್ ಘೆತಾಲೊ; ಭಾಯ್ ಭಿತರ್ ಜಲಾಲೊ. ಪ್ರೋಟಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ಇಲ್ಲೀಂ ಖಾತಾಲೊ. ಪ್ರೋ ಕಾಲ್ ಸಾಕಾಳಿಂ ತೋ ಉಟೊಂಕ್ ನಾತ್ಲೀಂ ಪಳೆವ್ ಅನಿತಾ ತಾಚ್ಯಾ ಕುಡಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೀಂ. ತಾಂಕಿ ಬೊಬಾಟುನ್ ಮ್ಹಾಕ್ ಆಪಯ್ಲೀಂ. ಹಾಂವ್ ದಡ್ಯಾಡಾನ್ ಧಾಂಪೋನ್ ಆಯ್ಲೀಂ. "ತೋ ಉಟಪಾನಾ ಪಳೆ," ಅನಿತಾನ್ ಅಕ್ಕಾಸೊನ್ ಮ್ಹಳೆಂ.

ಹಾಂವೆಂ ತಾಕಾ ಹಾಲಯ್ಲೀ. ಉಲ್ಲೊ ಮಾಲ್ಫೆಂ. ಪ್ರೋ ನಾ.. ಕಾಂಯ್ ಜವಾಬ್ ನಾ. ಉಸ್ಪಾಸ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ತರೀ, ತೋ ಮತಿರ್ ನಾತ್ಲೀಂ ತೆಂ ಸಮ್ಮಾಲೆಂ ಮ್ಹಾಕ್. ಮ್ಹಜ್ ಕಾಳ್ಜೆ ರದ್ದುಡೆ ಚಡ್ಲೆ. ಎಕಾ ಘೆಡಿಯೆ ಕಿತೆಂ ಕಚೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ ಸುಸ್ತಾಲೆಂನಾ ಮ್ಹಾಕ್. ಆಸ್ತ್ರೆಕ್ ವಚೆಂ ವ್ಯಧ್ರ್, ಕಿತ್ತಾಕ್ ದಾಕೆರಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೀಂ ಆಸ್ತ್ರೆತ್ತಿತ್ ತಾಕಾ ಆನಿ ಕಸಲಿಚ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ದೀಂವ್ ಜಾಯ್ ಅಕ್ರೈಚೆ ಧೂಡೆ ದೀಸ್ ತುಮ್ಮಾಕ್ ಸಾಂಗಾತಾಕ್ ತೋ ಆಸೊಂ.

ದೆಪುನ್ ತ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಹಾಂವೆಂ ಚಡಿತ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಟಯ್ಲೀಂನಾ. "ಅನಿತಾ, ತಾಚೆ ದೀಸ್ ಸಂಪೋನ್ ಆಯ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್," ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ. ಅನಿತಾಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಳಾಂನಿ ದುಕಾಂ ಭಲ್ರೀಂ. ಮ್ಹಜೆಂ ಭುಗ್ರೀಂ ಆಜೂನ್ ಉಟೊಂಕ್ ನಾತ್ಲೀಂ. ಪ್ರಾಯೆಸ್ತ್ ಮಾಂಯ್ ಮ್ಹಜೆ ನಿಸ್ರೇಜ್ ದೊಳ್ಳಾಂನಿ ಪುತಾಕ್ ಪಳೆವ್ ಆಸ್ಲೀ. ಎಕಾ ಆವಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುಗ್ರೀಂಚ್ಯೋ ಅಂತಿಮ್ ಘೆಡಿಯೊ ಪಳೆಂವ್ ಮೆಲ್ಲೀ ತರ್, ತಿಕಾ ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ತಿಲ್ಲಿ ಸುಶೆಗಾಚಿ ಪ್ರೆಂಯ್ ತೆಂ ಖಿಂಡಿತ್.

ಹಾಂವೆಂ ಭಾಯ್ ಯೇವ್ ಮ್ಹಜ್ ದೊಗಾಂಯ್ ಭಯ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರೋನ್ ಕನ್ರ್ ಖಿಷಯ್ ತಿಳಿಲೊ. ತಾಂಕಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಭಾಯ್ ಸತಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೀಂ. ಭಿತಲ್ರ್ಯಾ ಕುಡಾಂತ್ ಭುಗ್ರೀಂ ನಿದೊನ್ ಆಸ್ಲೀಂ. ಹಾಂವೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಜಾಗಯ್ಲೀಂ ನಾ.

ಮ್ಹಾಗಿರ್ ಹಾಂವ್ ಇಗಜೆಕ್ ವಚೊನ್ ವಿಗಾರಾಕ್ ಆಪವ್ ಹಾಡ್ ಆಯ್ಲೀಂ. ಪಾಟೆಂ ಯೆತಾನಾ ಭುಗ್ರೀಂ ಉಟ್ಲೀಂ ಆನಿ ಅಕ್ಕಾಸಾನ್ ಭರ್ಲೀಂ ತೆಂ ಕಳ್ಳೆಂ ಮ್ಹಾಕ್. ಪ್ರೆಡ್ಲೆಂ ಜನಿತಾ ತರ್ ವಸಾಂಚೆಂ ಆಟ್ವ್ಯಾ ಕ್ಲ್ಯಾಸಿಂತ್

ಶಿಕ್ಷಾಲೆಂ. ತಾಕಾ ಬಾಪ್ಪು ಜೆರ್ ವಿಶೇಷ ಮೋಗ್. ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯಾ ಭಾವಾಚಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪಳೆವ್ವು ತೆಂ ಗಳೊನ್ ಗೆಲ್ಲೆಂ. ಎದೊಳ್ಳಬ್ ತಾಣೆಂ ಸಾತಾಟ್ ಪಾವ್ವಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾರ್ ಬಾಪ್ಲ್ಯಾಕ್ ಜಾಗಂಘೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಕನ್ರ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಅನಿತಾ ಮ್ಹಣ್ಲಾಲೆಂ. ಪ್ರಾತ್ ಅನುಷ್ ಪಾಂಚಪ್ಲೀ ಕ್ರಿಸಿಂತ್ ಶಿಕ್ಷಾಲೆಂ. ತಾಕಾಯೀ ಬಾಪ್ಲ್ಯಾ ಮೊಗಾಚೊ. ಪ್ರಣ್ ಅಪ್ಪೆಂ ಕಶೆಂ ಭಗ್ಗ್ಯಾಂ ವ್ರ್ಯಕ್ ಕರಿಚೆ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಾನಾಸ್ತಾಂ ತೊ ನಿಸ್ತ್ರೇಜ್ ಆಸೆಷ್ಟ್ ದಿಸೊನ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್.

ವಿಗಾರಾನ್ ನಿಮಾಣೊ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ದಿಲೊ. ತಾಳ್ಕೆ ಅನಿ ಕಪಾಲಾಕ್ ಪವಿತ್ರ್ ತೇಲ್ ಮಾಲ್ಕೆಂ. ಆಮ್ಯಾಂ ಧಯ್ ದಿಲೆಂ ತಾಣೆಂ. ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಹಾಂವ್ ತಾಕಾ ಪಾಂವ್ ಗೆಲ್ಲೊ.

ವಿಗಾರ್ ಹ್ಯಾಚ್ ವಸಾರ್ ವರ್ಗ್ ಜಾವ್ ಆಮ್ಯಾರ್ ಫಿರ್ಗ್ ಜೆರ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ವಾಟೆರ್ ವಿಗಾರಾನ್ ವಿಚೊಲೆಂ: “ತುಜ್ಯಾ ಭಾವಾಕ್ ಕುಟಾಮ್ ನಾಂಗೀ ಜೋನ್ನೊ?” ಎಕಾ ಫಡ್ ಕಿತೆಂ ಜವಾಬ್ ದಿಂಘ್ ತೆಂ ಸುಸ್ತಾಲೆಂನಾ ಮ್ಹಣ್.

“ಆಸ್ಲೆಂ ಫಾದರ್. ಕಾಜಾರ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಪಾಂಚ್ ವಸಾರ್ ಆದಿಂ ಸಲಾರ್ ಭುಗಿರ್ ನಾಂತ್,” ಹಾಂವೆಂ ಮಾತ್ಸ್ಯ ಮೋವ್ ತಾಳ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ದಿಲ್.

“ಹೊ.. ಹೊ.. ತರ್ ತ್ಯಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ತೊ ತುಮ್ರೊಚ್ ಆಸಾಗೀ?” ವಿಗಾರಾನ್ ಪತುನ್ ವಿಚೊಲೆಂ.

“ಫ್ರೆಯ್ ಫಾದರ್.”

ಉಪ್ಪಾಂತ್ ವಿಗಾರಾನ್ ಸವಾಲಾಂ ಕೆಲಿನಾಂತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪಿ ದೀಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ಇಲ್ಲಿ ನಾ ತೆಂ ವಿಗಾರಾಕೊಯೀ ಸಮ್ಮಾಲೆಂ ಜಾಯ್ಲ್ಯಿಯ್.

ವಿಗಾರಾಕ್ ಪಾವ್ ಪಾಟಿಂ ಯೆತಾನಾ ಹಾಂವ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ಪಡೆಲ್ಲೊ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಅಶೆಂಯೀ ಸಲ್ಲ್ಯೆ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಯೇಜೆ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲಿ? ಸಗ್ಗ್ಯಾನೀ ಮ್ಹಣ್ಣೆಂ ಆಸಾ ಪಡ್ಡಾತೆಂ ಹಿಂತಾಗೆಲೆಂ ಕುಟಾಮ್ ನಿಚಾಕ್ ಪ್ರಣೆವಂತ್. ಕಿತ್ತೆಂ ಸಮಾಧಾನ್.. ಕಿತ್ತೆಲ್ಲ ಮಯ್ಯಾಸ್.

ಎಕಾ ಲೆಕಾನ್ ಲೊಕಾನ್ ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯಾಂತ್ಯಾಯೀ ಕಾಂಯ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಸತ್ತ್ ಆಸಾ. ಹಾಂವ್ ಗ್ರಾಜುವೇಶನ್ ಜಾವ್ ಧೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಗಲ್ಲಾತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೊ. ಕಾಜಾರಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಪಾಟಿಂ ಆಯ್ಲೆಲ್ಲೊ, ಗಾಂವಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆಂಚ್ ಬಿಸ್ಸ್ಸ್ ಚಲಯ್ಯಾಲೆಂ. ಗಾಂವಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಧೊಡೆ ಕೃಷೆಚಿ ಸುವಾತೊಯೀ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನಿ ಫರಾ ಖಾಯಂ ದೊಗಾಂ ತೆಗಾಂ ಕಾವಾಚಿಂ ಆಸ್ತಾಲೆಂ. ಅನಿತಾ ಗಾಂವ್ಯಾ ಗವನ್ರ್ ಮೆಂಟ್ ಇಸೆನ್ಲಾಂತ್ ಟೀಚರ್.

ಮ್ಹಣ್ಜೆಂ ದೊಗಾಂ ಭಯ್ಯಿಂಯಿ ಬರ್ಯಾ ಮದ್ದಾರ್ ಆಸೊನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಆಸೊಲ್ಲೊ. ಮ್ಹಣ್ಜೊ ಆನ್ ಕಾಳ್ಜ್ ತಿದೆಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಧಾ ವಸಾರ್ ಆದಿಂ ಸರ್ಲೆಲ್ಲೊ.

ಹಾಂವ್ ಫಿರ್ಗ್ ಜೆಂತ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಕ್ ಜಾವ್ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಇತರ್ ಧೊಡ್ ಸಂಘ್ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಯಾ ರೋಟಿ ಕ್ಲಬ್ಬಾಂತ್ ಶ್ರೀಯಾಳ್ ಆಸೊಲ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ಗಾಂವಾಂತ್ ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆಂ ಏಕ್ ನಾಂವ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಯಿಲ್ಲೊ.

ಸದ್ದಾರ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಸವ್ರ್ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಬರೆಂ ಆಸೊನ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಹ್ಯಾ ಸ್ಥಿತೆಕ್ ಪಾವ್ಯೆಲ್ಲ ಕನೊ?

“ಆಮ್ಯಾರ್ ಜಿವಾಂತ್ ಸವ್ರ್ ತಿರೊ ಭಲಾಯ್ಬರಿತ್ ತರೀ, ಏಕ್ ಪುಣೀ ಅಸ್ಕ್ತ್ ಶೀರ್ ಆಸ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಹರ್ ಎಕಾ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಸವಾರ್ಯಂಯ್ ಸಕೆ ಮಧೆಂ ಏಕ್ ತರೀ ಅಸ್ಕ್ತ್ ಸಕತ್ ವಿಂಡಿತ್ ಆಸ್ತಾ. ಹಿ ದೆವಾಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಮ್ಹಣ್ಯಾರ್ ಕೆ, ಹರ್ ಎಕಾ ಕುಟ್ಟಾಕ್ ಜಡಿತ್ ಖಾಲೆಂ ಕರುಂಕ್ ಅನಿ ಧಿರೆರ್ ರಾಪ್ಯಂಕ್, ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂಯ್ ಎಕಾ ರಿತಿಂ ದೆವಾ ಮುಕಾರ್ ಶುದ್ಧ ಜಾಂವ್ ಏಕ್ ಪ್ರಾಚಿತ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕಿಜೆ,” ಆಮ್ಲ್ಯ ಆದೆಲ್ಲ ವಿಗಾರ್ ಫೆನಾರ್ಯಂಡಿಸ್ ಪಾದ್ರ್ಯಾಬಾನ್ ಎಕಾ ಶೆಮಾರ್ಯಂವಾರ್ ಸಾಂಗ್ಲೊಲ್ಲಿಂ ಉತ್ತಾಂ ತೆದಾಳಾ ತೆದಾಳಾ ವ್ಯಾಕಾ ಧೊಸಾತ್.

ಧೊಡೆ ಪಾವ್ಬಿಂ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಆಮ್ಯಾರ್ ಕುಟ್ಟಾಂಲ್ಲಿ ಅಸ್ಕ್ತ್ ಶೀರ್ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವೆಂ ಚೆಂತ್ತೆಂ ಆಸಾ. ಪ್ರಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ಗೀ ಒಪುನ್ ಫೆಂವ್ಜೆಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ಜಾತ್.

ತೊ ಕಾಲ್ ಮೊತ್ತಾನಾ ತಾಚೆಲಾಗಿಂ ತಾಣೆಂ ಉರಯಿಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಣೂರ್ ತಾಚಿಂ ಚೊರ್ ವಸ್ತುರಾಂ, ಪನ್ಮೊರ್ ವಾಹೆಂ ಅನಿ ತಾಮ್ಯ್ ಇಸೆನ್ಲಾಚೆಲ್ಲೊ ಸರ್ವೀಫಿಕೆಚೆಲ್ಲೊ ಮಾತ್ರ್. ತೆಂ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಹರ್ ಕಿತೆಂಚ್ ನಾ!

ಮ್ಹಣ್ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂಯ್, ಅಲೆಕ್ಸ್ ಬಳ್ಳಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಜೆಂ ನಿಜಾಕೀ ಕವ್ವಾರಿಜೆಂ. ತೊ ಸುಮಾರ್ ಧಾ ವಸಾರ್ ಗಲಾಂತ್ ಫೊಳ್ಳಾಲ್ಲೊ. ಬರೊ ಪಾಗ್ ತಾಕಾ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೊ. ಹಾಂವೆಂ ಫರ್ ಬಾಂಡ್ಯಾರ್ ವೆಳಾರ್ ತಾಚೆಲಾಗಿಂ ಧೊಡಿ ಕುಮಕ್ ಮಾಗ್ನಾನಾ ಇಲ್ಲಿಶೆ ತಾಣೆಂ ಪಯ್ಯೆ ದಿಲ್ಲೊ. ಮ್ಹಣ್ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂಯ್, ಮಾಂಯ್ ತೊ ಸರಾಗ್ ಪಯ್ಯೆ ಧಾಡ್ತಾಲೆಂ. ಭಯ್ಯಾರ್ ಕೊಯೀ ತಾಣೆಂ ಜಾಯ್ ಪ್ರತೀ ಕುಮೊಕ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಗಾಂವಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ತಾಚೆಲಾಗಿಂ ಆಡ್ಲೊಸ್ ಮಾಗ್ನಾನಾ ಕೆದಿಂಚೆ ನಾ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ನಾ. ಫಾಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಚಿಂತಿನಾಸ್ತಾನಾ ದಾನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಅಶೆಂ ದಾನ್ ಕನ್ಸ್ ತೋ ಕಂಗಾಲ್ ಜಾಲೊಗೀ? ಸಬಾರಾನಿ ತಶೆಂಬ್ ಚಿಂತೆಂ ಆಸಾ. ಲೊಕಾನ್ ತಾಕಾ ಬಾನಾಯ್ಲ್; ತಾಚ್ಯ್ ಬರ್ಯ್ ಮನಾಚೊ ಫಾಯ್ಲ್ ಉಟಯ್ಲ್, ಅಶೆಂ ಚಿಂತೆಯೀ ಆಸಾತ್. ಮಾಂಯ್ಲ್ಯ್ಯೀ ಧೋಡೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಅಶೆಂ ಘ್ಯುಳ್ಯೆಂ ಆಸಾ. ತಿಕಾ ತೋ ಮೊಗಾಚೊ ಪ್ರಾತ್. ಸಬಾರ್ ತಿಣೆಂ ಸೊನ್ನಾಂ ತರೀ, ತಿಕಾ ತೋ ಮೊಗಾಚೊ ಪ್ರಾತ್.

ಬಹುಶಃ ಅಲೆಕ್ಸ್‌ ಆಯ್ಲ್ಯ್ ದೀಸ್ ಮಾತ್ರ ನೀಜ್. ಫಾಲ್ಯ್ಯಾಂಚೆಂ ಅನಿ ಫಾಲ್ಯ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಂ ಜಾಯ್ಜ್ಯ್ಯ್ ಘ್ಯುಳ್ಯೆಂ ತಾಕಾ ಚಡ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ದಿಸ್‌ಲ್ಲೆಂಬ್ ನಾ. ದೆಕುನ್ ತೋ ಆಯ್ಜ್ಞ್ ದಿಸಾ ಖುರೊಂಕ್ ಪಳ್ಳತಾಲೊ. ತಾಚ್ಯ್ ತಿತ್ತೆಲ್ಲ್ ಬಿಂದಾಸ್ ಮನಿಸ್ ಹಾಂವೆಂ ಪಳ್ಳೆಲ್ಲ್ ನಾ. ತಾಚ್ಯ್ ಸಾಂಗಾತಾಂತ್ ಮಸ್ತ ಖಿಶಾಲ್ಯ್ಯ್ಯ್ ಅನಿ ದಾದೇಸ್ವ್ಯೊ ಆಸ್ತಾಲೆಂ ಶಿವಾಯ್ ರಾಗ್, ಶಿಣ್, ಮೊಸೊರ್, ಹಗೆಂ ಜೆಲ್ಲುಲ್ ಸ್ವಂಯ್.

ತಶೆಂ ತರ್ ತಾಕಾ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಅಸ್ತ್ರ್ ಶಿರ್ ಘ್ಯೊ ಕೆಂ ಒಲಾಂಪ್ಯೆಂ?

ಜಾಂವ್ ತಾಕಾ ಧೋಡ್ ವಾಯ್ ಸವಯೊ ತನ್ನ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ಚ್ ಆಯ್ಲೆಲ್ಲ್ ಸಿಗ್ರೆಚ್ ಒಡ್ತಾಲೊ. ಸೊರೊಯೀ ಖಿಯೆತಾಲೊ. ತಶೆಂ ಘ್ಯೊ ತೋ ಸೊರ್ಯಾಚೊ ಗುಲಾಮ್ ಜಾಲ್ಲ್ ಘ್ಯೊ ಸ್ವಂಯ್ ಸ್ವಂಯ್. ಮೆಳ್ತಾನಾ ನಾಕ್ ಭರ್ ಖಿಯೆತಾಲೊ. ಪ್ರೊ ಸೊರ್ಯಾವಿಣೆಂ ದೀಸ್ ರಾತ್ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ಯೊಯೀ ತೋ ಸಕಾಲೊ. ಆಯ್ಲ್ಯೊವಾರ್ ಗುಟ್ಕ್ ಪಾನ್‌ಪೊಡ್ ಖಾಂವ್ಯೊಯೀ ತಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ.

ವಿಕ್ ಪ್ರೈಡ್ ಭಾವ್ ಜಾವ್ ಹಾಂವ್ ತಾಕಾ ಸಮಾಂವಜ್ಯೊಂತ್, ತಾಕಾ ಸಾಕ್ಕಾರ್ ವಾಟ್‌ಕ್ ಹಾಡ್‌ಪ್ರೈಡ್ ಸಲ್ಜ್‌ಲೊಗೀ ಘ್ಯುಳ್ಯೆಂ ಸವಾಲಾಂ ಘ್ಯೊ ಧೋಡೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಧೋಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂವ್ ಘ್ಯೊ ಪ್ರಡಾರಾಂತ್ ವೃದ್ಧಿ ಜಾವ್ ಆಯ್ಲೆಬರಿ, ಅಲೆಕ್ಸ್ ಗಂಗಾಗತಿಕ್ ಪಾವ್ತಾನಾ ಹಾಂವ್ ಸುಸುರ್ತಾರ್ಲೊಂ ತರೀ, ತಾಕಾ ಸಮಾಂವ್ ಅನಿ ಬೂದ್ ಸಾಂಗಾಂಕ್ ಹಾಂವೆಂ ಸುರಾತ್ ಕೆಲೊಗೀ ಘ್ಯೊ ಹಾಂವೆಂ ಚಿಂತೆಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ.

ಜಾಂವ್ ತಾಕಾ ಬೂದ್ ಸಾಂಗ್ಯೊಂಬೆ ಕಾಂಯ್ ಕೆಮಿ ನಾತ್ಲೆ. ಮಾಂಯ್ ಹರ್ ವಿಕ್ ದೀಸ್ ಘ್ಯುಳ್ಯೆಬರಿ ತಾಕಾ ಸಮಾಂಯ್ತಾಲೆ. ಭಯ್ಲ್ಯೊಯೀ ತಾಚೆ ಪಾಟ್ ಸೊಡಿನಾತ್ಲೊಂ. ತಾಚ್ಯ್ ಕಾಂಯ್ ಧೋಡ್ ಇಪ್ಪಾಂನಿ ತಾಕಾ ಸಮಾಂಯ್ಲೊಯೀ ಆಸಾ. ಪ್ರೊ ತೋ ಸುದ್ರಾಲೊ ನಾ. ವಯ್ಲ್ಯೊನ್ ತಾಚ್ಯ್ ಬಾಯ್ಲ್ಯೊಚ್ಯ್ ವೊನಾರ್ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ತೋ ಆನಿಕೆ ಚಡಿತ್ ವಿಚಲಿತ್ ಜಾಲೊ.

ತಾಚೆಕದೆ ಕಾಜಾರ್ ಜಾಂವ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲ್ಯೊ

ಚೆಡ್‌ಪ್ರೈಡೆಂ ನಾಂವ್ ಮರಿಯಾ. ಗೊಂಪ್ಯೆಂ ಚೆಡುಂ. ಅಲೆಕ್ಸ್‌ ಗಲ್ಲಾಂತ್ ಭೆಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಚೆಡುಂ. ಕಾಜಾರಾಚ್ಯೊ ಆದಿಂ ವಿಕ್ ದೀಸ್ ಫರ್ ಆ ಆಮ್ಲ್ಯೊ ಮೆಳೊಂಕ್ ಆಯ್ಲೊ ತವಳ್ ಹಾಂವೆಂ ತಾಕಾ ಪಾರ್ಕೆಲೆಂ. ಚಡಿತ್ ಶಿಕಾಪ್ ತಾಕಾಯೀ ನಾತ್ಲೆಂ ತರೀ ಚೆಡುಂ ಸಮ್ಮಾನೆಚೆಂ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂಯ್ ಬಿಂದಾಸ್ ಗುಣಾಂಚೆಂ ಘ್ಯೊ ಹಾಂವ್ ಸಮ್ಮಾನೊಂ. ಅಲೆಕ್ಸ್‌ ಸಾಂಗೊಲ್ಲೆಂ ಚೆಡುಂಗೀ ಹೆಂ ಘ್ಯುಳ್ ಕಾವ್ಚೆನ್ ಘ್ಯೊಕ್ ಆಯ್ಲೊ.

ಪಾವ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಹಾಂವೆಂ ಎಕಾಂತಾಂತ್ ತಾಚೆಕದೆ ವಿಚಾರ್ ಕೆಲೊ.

“ಬಾಯ್, ತುಂವೆಂ ಕೆತ್ತಾಕ್ ಅಲೆಕ್ಸ್‌ಕದೆ ಕಾಜಾರ್ ಜಾಂವ್ ಮನ್ ಕೆಲೆಂಯ್?”

“ಹಾಂವ್ ತಾಕಾ ಪಸಂದ್ ಕತ್ತಾಂ ದಾಟ್ಪ್, ತೋ ಕಷ್ಟ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂಯ್ ಘ್ಯೊಕ್ ತಾಣೆಂ ಮಸ್ತ ಕುಮೊಕ್ ಕೆಲ್ಲೊ,” ತೆಂ ಘ್ಯೊಲೆಂ.

“ಹ್ಯಂ..” ಹಾಂವ್ ಕೆತೆಂಗೀ ಜೆಂತುನ್ ಸುಸ್ಯಾಲೊಂ.

“ತುಕಾ ಹಾಂವೆಂ ತಾಚೆಕದೆ ಕಾಜಾರ್ ಜಾಂಪ್ಯೆಂ ಪಸಂದ್ ನಾಂಗೀ ದಾಟ್ಪ್?” ತೆಂ ವಿಚಾರಿಲಾಗ್ದೆಂ.

“ನಾ.. ನಾ.. ತಶೆಂ ಕಾಂಯ್ ನಾ,” ಹಾಂ ಮಾತ್ಲೊ ಪಾದ್ದೆಲೊಂ.

“...”

“ಜಾಂವ್ ತಾಚ್ಯ್ ಪಯ್ಲೆಂಯೀ ತಾಕಾ ಸಯ್ಲುಕೊ ಆಯ್ಲೆಲ್ಲೊ,” ಹಾಂವೆಂ ಘ್ಯುಳ್ಯೆಂ. “ಕಸಲ್ಯೊಗೀ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ತುಟ್ಟೆಲ್ಲೊ.”

“ಅಲೆಕ್ಸ್ನ್ ಘ್ಯೊಕ್ ತ್ವ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಕೆಳಿತ್ ಕೆಲಾಂ ದಾಟ್ಪ್..” ತೆಂ ಘ್ಯೊಲೆಂ.

“ಬೆಕ್. ಬರೆಂಚ್. ವಿಕ್ ವರ್ತಾತ್ ಸವರ್ಜಾನಾ ಮರಿಯಾ..” ಹಾಂವೆಂ ತಾಳೊ ಮಾತ್ಲೊ ಮೋವ್ ಕೆಲೊ. “ಅಲೆಕ್ಸ್‌ಚೆಂ ಕಾಳಿಚ್ ಬರೆಂ. ತೋ ಉದಾರಿ ಆನಿ ತುವೆಂ ಸಾಂಗೆಬರಿ ಕಷ್ಟ ಪ್ರೊ ತಾಕಾ ಕಾಂಯ್ ಧೋಡ್ ಪಾಡ್ ಸವಯೊ ಆಸಾತ್. ಹಾಂವ್ ಲೆಕ್ತುಂ ತುಕಾ ತ್ವ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಕೆಳಿತ್ ಆಸಾ. ಸಿಗ್ರೆಚ್ ವೊಡ್ತಾ ತೋ, ಸೊರೊಯೀ ಖಿಯೆತಾ. ಧೋಡೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ತಾಕಾ ರಾಗ್ ತಕ್ಕಣ ಯೆತಾ. ಅನಿ ತಾಚೆಕದೆ ಪಯ್ಲೆ ಉರಾನಾಂತ್. ಧೋಡೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ತೋ ಜುಗಾರಿ ಖೆಳ್ತಾ ಘ್ಯೊಯೀ ಹಾಂವೆಂ ಆಯ್ತಾಲಾಂ. ಹಾಂವೆಂ ಹೆಂ ಕಾಜಾರಾ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯೊ ಬರೆಂ ಘ್ಯೊ ಜಿಂತುನ್ ತುಕಾ ಸಾಂಗ್ಯೊ..”

“ಘ್ಯೊಕ್ ಕೆಳಿತ್ ಆಸಾ ದಾಟ್ಪ್ ಪ್ರೊ ಹಾಂವ್

ಕಾಜಾರ್ ಜಾಲೀಂಚ್ ತಾಕು ಸಾಕೆಂ ಕರ್ತೆಲಿಂ...,” ತೆಂ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಸಾನ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ನೆಂ. ತ್ಯಾ ಘಡ್ ಮ್ಹ್ಯಾಕ್ ಸಂತೋಸ್ ಜಾಲ್ತ್ತ್ಲ್.

ಪ್ರಣ್ ಬಹುಷ ಹರ್ವೆಕ್ ಚಿಂಡುಂ ಅಶೆಂಚ್ ಚಿಂತ್ತ್ತ್ಲ್ ಕಾಜಾರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಘೋವಾಕ್ ಸಾಕೆಂ ಕಚೆಂ ಹಟ್ ತಾಂಕಾಂ. ಪ್ರಣ್ ಮರಿಯಾ ಹ್ಯಾ ರ್ಯಾಜಾಂತ್ ಸಲ್ಹ್ಯಾಲೆಂ.

ತಾಕು ಅಲೆಕ್ಸ್ ಸಾಕೆಂ ಕರುಂಕ್ ಜಾಲೀಂಚ್ ನಾ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಮರಿಯಾಚೊ ಮೋಗ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಜಾಂವ್ ಪ್ರರೆಂ. ಪ್ರಣ್ ತಾಕು ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಸ್ ಕಸಲ್ಯಾಯ್ ರಿತಿಂ ಸಾಕೆಂ ಕರುಂಕ್ ಆವ್ಸ್ ದಿಲೊಚ್ ನಾ. ಕಾಜಾರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಪ್ರಣ್ ಪಟ್ಟಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹ್ಯಾ ಮರಿಯಾಕ್ ಕೆಳ್ಳೆಂ ಆಸ್ತೆಲೆಂ. ಕಾಂಯ್ ಕಚೆರ್ ಸ್ಥಿತೆಂತ್ ತೆಂ ನಾತ್ಲೆಂ. ಅನಿ ಅಸಲ್ಯಾ ವಿಶೇಸ್ ಶಾರೀರಿಕ್ ಅನಿ ಮಾನಸಿಕ್ ದಬಾವಾಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಜಾಯ್ಯಾಯ್, ತಾಕು ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಹಿಡೆನ್ ಫ್ರಾಸಿಲೆಂ. ಮೆಚೂನ್ ದೇಡ್ ವಸಾಂಚ್ಯಾ ಆಟೆವಿಟ್ಯಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಲೆ ರ್ಯಾಜ್ ರಾವಯ್ಯೆಂ.

ಹಾಂವ್ ಮುಂಬಯ್ ಗೆಲ್ಲೊಂ ತಾಚ್ಯಾ ಮೊನಾರ್ಕ್. ಅಲೆಕ್ ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಭುಗ್ಯಾಬರಿ ಮರಿಯಾಚ್ಯಾ ಪೆಟೆ ವಯ್ಯ್ ಪಡೊನ್ ರಡ್ತೊಲೊ. ಆಪ್ಲೆಂ ತಾಕು ಅನ್ಯಾಯ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ಅಪ್ರಾದಿ ಭಗಾಪ್ ತಾಚೆ ಧಂಯ್ ಉಟ್ಲೆಲೆಂ ಜಾಂವ್ಯಾಲ್ಯೆ ಪ್ರರೊ.

ಮರಿಯಾ ಸರೊನ್ ಭತ್ತಿಕ್ ಪಾಂಚ್ ವಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಅಲೆಕ್ ಮ್ಹ್ಯಾಚೊ ಭಾವ್ ಕಾಲ್ ಸಲ್ರೊ. ಮರಿಯಾ ಸಲ್ರ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೊ ಗಲ್ಲಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸೊಡ್ದ್ ಪಾಟೆಂ ಆಯ್ಲೊ. ಧೊಡೊ ತೇಂಪ್ ವ್ಯಾಂಬಿರ್ ಕಾವೊಕ್ ಸೆವಾಂಲೊ. ಪ್ರಣ್ ವಿಂಯ್ಸ್ರೊಯೀ ನಿಮ್ಜ್ ಲಿಕ್ಲೊನಾ. ದೋನ್ ವಸಾಂನಿ ಸುಮಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಸ ಕಾಮಾಂ ಬಡ್ಲಿಂ ತಾಣೆಂ. ತಾಚ್ಯೊ ಪಾಡ್ ಸವಯೊ ತಾಕು ಮಾಗಾರ್ಯಾಯೆಚೆಕ್ಕೊ ಜಾವ್ ತಾಣೆಂ ಕಮಾಯಿಲ್ಲೆಂ ತಾಚ್ಯಾ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಯೀ ಪಾಫ್ಲೆನಾ. ಆಕೆರಿಕ್ ತಾಚೆ ಭಲಾಯ್ ಭಿಗಡ್ಲಿ ದೆಕುನ್ ತೊ ಗಾಂವಾಕ್ ಆಯ್ಲೊ. ಮಾಂಯ್ ತಾಕು ಘರ್ ಘೆತ್ಲೊ ಹಾಂವೆಂ ಕಾಂಯ್ ಮ್ಹ್ಯಾಂನಾ. ಧೊಡೆ ದೀಸ್ ಮ್ಹ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಸೆಸಾಂತ್ ಹಾತ್ ಮೆಳಯ್ಲಾಗ್ಲೊ. ಪ್ರಣ್ ಎಕ್ ವಾಟೆನ್ ಧಿರಾಸಣ್ ನಾಸ್ತಾಂ, ದುಸ್ತ್ರ್ಯಾನ್ ತಾಚೆ ಭಲಾಯ್ ಭಿಗ್ಲೊನ್ ಯೆತಾಲಿ ದೆಕುನ್ ತೊ ಘರ್ಬಾಚ್ ಉಲ್ರೊ.

ವಸಾಂ ಆದಿಂ ಕರೀಣ್ ರಿತಿಂ ತೊ ಅಸ್ತ್ರಸ್ ಜಾತಾನಾ ಹಾಂವೆಂಚ್ ತಾಕು ಅಸ್ತ್ರಕ್ ವೆಲ್ಲೊ.

ದಾಕೆರಾಂನಿ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ತಾಕು ಲಿವರ್ ಸಿರೋಸಿಸ್ ಜಾಲಾಂ. ಲಿವರಾಚೆಂ ಒಪ್ಪೇಶನ್ ಕರಿಜೆ. ಪಾಂಚ್ ಸ ಲಾಕ್ ಜಾತೆಲೆ. ಪ್ರಣ್ ಒಪ್ಪೇಶನ್ ಕನ್ಸಾಯೀ ಕಾಂಯ್ ತೊ ಬರೊ ಜಾಯ್ ಮ್ಹ್ಯಾ ನಷ್ಟಿ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಜಾಯ್ಯಾ ಮ್ಹ್ಯಾಲೊ ದಾಕ್ತೆರ್.

ಹಾಂವೆಂ ತಾಕು ಪಾಟೆಂ ಹಾಡ್ಲೊ. ಘರ್ಬಾಚ್ ತಾಕು ಗಾಂವ್ ಅಯುವೆದಿಕ್ ವಯ್ಯಾಚೆಂ ಅಲ್ಯಾ ಪಾಲ್ಯಾಚೆಂ ಒತ್ತೊಂ ದಿಲೆಂ. ಏಕ್ ವಸ್ರ್ ಕಪ್ಪಾಂನಿ ವಯ್ಯ್ ಫಾಲೆಂ ತಾಣೆಂ ಅನಿ ಕಾಲ್ ತಾಣೆಂಯ್ ಅನಿ ಪ್ರರೊ ಮ್ಹ್ಯಾ ಉಸ್ಸಾಸ್ ರಾವಯ್ಲೊ.

ಕಾಲ್ ಸಾಂಚೆರ್ ಆಟ್ ವ್ರೊರಾರ್ ಹಾಂವ್ ಪಾಟೆಂ ಯೆತಾನಾ ಅಲೆಕ್ ಆಪ್ಲೊ ಆಕ್ರೇಚೊಯ್ ಘಡಿಯೊ ಮೆಚ್ಚಾಲೊ ಜಾಯ್ಯಾಯ್.

“ಪುತಾ, ದೋನ್ ಧೆಂಬೆ ಉದಾಕ್ ಫಾಲ್ರೇ ತಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್,” ಮಾಂಯ್ ಮ್ಹ್ಯಾಂ.

ಮೊಚ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಗ್ಗಿಂ ಉದಾಕ್ ಫಾಲ್ತಾತ್ ತೆಂ ಆಚೂನ್ ಹಾಂವ್ ನೆಹಾಂ. ಕಾಂಯ್ ಮೊತಾನಾ ತಾಳೊ ಸುಕೊನ್ ವೆಚ್ಯಾಕೀ ತಾಳ್ಯಾಂತ್ ಮಾತ್ರಿ ತೆಳ್ ಅಸೊಂದಿ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಜಾಂವ್ಯಾಯ್ ಪ್ರರೊ.

ಹಾಂವೆಂ ಲೊಟ್ಯಾಂತ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಉದಾಕ್ ಫೆವ್ವೊ ಕುಲೆರಾಂತ್ ಕಾಡ್ದ್ ದೋನ್ ಚಾರ್ ಧೆಂಬೆ ತಾಚ್ಯಾ ವ್ರೊಂಟಾಂ ಇಡ್ಯಾಂನಿ ಒತ್ತೊಂ. ತಾಂತ್ತೆಂ ಜಡ್ತೊವ್ ಉದಾಕ್ ಭಾಯ್ಚೊ ಪಡ್ದೆಂ. ಕಿಲ್ಲೆಂ ತೊಂಡಾ ಭಿತರ್ ಗೆಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ಕೆಳ್ಳೊನಾ ಮ್ಹ್ಯಾಕ್.

ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮೆಚೂನ್ ಧಾ ಮಿನುಟಾಂನಿ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎಕಾಚ್ಯಾಣೆಂ ದೋಳೆ ಉಗ್ರೆ ಕೆಲೆ. ತಾಚೆ ತೆಕ್ಕಿ ಎಕ್ ಕೆಶಿಕ್ ಬಾಗಾಲೆ. ಉಸ್ಸಾಸ್ ಕ್ರೀಣ್ ಜಾಲೊ. ಮಾಗಿರ್ ಕ್ರಮೇಣ್ ತೊ ಸ್ಥಬ್ದೊ ಜಾಲೊ.

ಘರಾಂತ್ ಮ್ಹ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹಾಕ್-ಬೊಬ್ ಜಾಲಿ. ಹಾಂವ್ ಜೀವ್ ನಾತ್ಲೊಲ್ಯಾ ರುಕಾಬರಿ ಪಳೆವ್ವೊಂಚ್ ರಾವ್ಯೊ.

ಮ್ಹ್ಯಾಚ್ಯಾ ದಾಕ್ಪ ಭಯ್ಲೊನ್ ಆಪ್ಲೊ ರಡ್ಡೊ ಮಧೆಂಯ್ ತ್ಯಾ ಘಡಿಯೆ ಮ್ಹ್ಯಾಕ್ ಪಳೆವ್ವೊ ಮ್ಹ್ಯಾಂ ಉತ್ತರಾಂ ಎಕ್ ಘಡ್ ಮ್ಹ್ಯಾಕ್ ವಿವಿಧ್ ಭಗ್ಗಾಂನಿ ರೆವ್ವಾಂವ್ಯಾಲಾಗ್ಲಿಂ:

“ದಾಟ್ಟೊ... ಮ್ಹ್ಯಾಕ್ ದಿಸ್ತ್ರೊ ತೊ ತುಜ್ಯಾಚ್ ಉದಾಕ್ ರಾಕೊನ್ ಆಸ್ತ್ರಲೆಂ.”

*****

ದೇವಭಾರತ ಆನಿ ಕೃಷ್ಣಜೊ ವರ್ತುಲಾಂ

ಭತರ್ ಅಮ್ಮಿಂ ಕುಟ್ಟಾಂ

ಶೇರಾ ಧಾವ್ಯಾ ಭೋವ್ ಪಯ್ಯ್ ಪ್ರತಾಂತ್ ಹಳ್ಳಿಂತ್, ಮಾಡ್-ಮಾಡಿಯೋ, ಗಾದೆ, ಗೊವ್ಯಾಂ, ಗುಡ್ಯಾನಿಂ ಸೋಭ್ರೋಲ್ಯಾ ಕುಟ್ಟಾ ಜಿವಿತಾಂತ್, ದರ್ಬಜ್ಞಾಯೆಂತೀ ಘಾಲ್ಯಾಂಚೇ ಖಿಂತ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಸಾರ್ಕ್ ತೆ ದೀಸ್ ಭೋವ್ ಸಂತೋಸಾಚೆ ಜಾವ್ಯಾಸ್ತಲೆ. ಪ್ರದಿಲಾಂಕ್ ವಾಚ್ಯಾ-ಬಹಾರ್ಚೋ ಅನ್ಯೋಗ್ ನಾತ್ಯ್ಲ್ ತರಿ ತಾಂಕ್ ಘಾಲ್ಯಾಂಚೆ ಚೆದ್ ಖಿಂತ್ ನಾತ್ತಿ. ರಚ್ಯ್ಲಿಲೋ ದೇವ್ ಪೂಸ್ತಲೋ ಮ್ಯಾಳ್ಯಾ ತಾಂಚೋ ಭವ್ರೋಸೋ.

ಪ್ರಣ್ ಆಜ್ ಜಿಂತಾನಾಂ ವಿಶೆಸ್ ಭೋಗ್ತ್, ಆತಾಂ ಕಾಮ್ ನಾತ್ಯ್ಲ್ರ್ ಜೆಂವ್ಯಾ ನಾ ಮಳ್ಳಿ ಪರಿಗ್ತ್ ಅಮ್ಮಿ ಎಕ್ ವಾಟೆನ್ ತರ್, ಎಕೆಕ್ ದಿಗ್ರೆಂಕ್ ಮೋಲ್ ನಾಂ. ವಯ್ಯಾನ್ ವಯ್ಯಾ ವಾವ್ರ್ ವೆಳಿಂತ್ ಪದ್ದಿ ಅಪ್ಪಾವ್ಯಾಪ್ತ್ ಕಾಳ್ ಮೋ. ಅನಿ ತಿ ಗ್ರೋ ಜಾಂವ್ಯಾ ಪಾಲ್ಯಾ. ಜಿತ್ತೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ವಾಂಡ್ಲಾಂ ತಿತ್ತಿಚ್ ಸಮಾಜ್ ವಳ್ಳೆಳ್ಲೋಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ. ಮಾದ್ಯಮಾಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ್ ಬಪ್ರಾರ್ ನಾಗರಿಕಾಂಚೆರ್ ಪಡ್ಲಾಂ. ಜಿವಿತಾ ವಿಧಾನಾಂತ್ ಬದ್ಲಾಪ್ ರುಳ್ಯಾತ್, ಹರ್ಕ್ ಕಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಂತ್ ಸೋವೆಸಾಂವ್ ಆರಾವ್ಯಾ ಅಮಿಂ ಮುಶಾರ್ ದಾಂಪೋನ್ ಅಸಾಂವ್. ಕಾಳ್ ಚಕ್ರ್ ವೆಗಾನ್ ಚಲ್ಲೋನ್ ಆಸ್, ವಸಾರ್ ವೆಗಿಂ ಸಂಪ್ತಾತ್, ಹೋ ಅನ್ಯೋಗ್ ಅಮ್ಮಾಂ ಹರ್ಕೆಕ್ ಜಾವ್ಯಾಸ್.

ಹ್ಯಾ ಮಧ್ಯಂ, ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಭಕ್ತಿ, ರಿತಿ ರಿವಾಜಿನಿಂ ಅಮ್ಮಾರ್ ಕುಟ್ಟಾನಿ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಬದ್ಲಾಪ್ ವೆಂಗ್ಲಾಂ. ಲ್ಯಾನ್ವಾಣಾರಾಚೆಂ ತೆಸಾರ್ಚೆಂ ಭಕ್ತಿಪ್ರಣ್, ಪ್ರಾಜಿತ್ ಕಾಳಾಚೆಂ ಭಕ್ತಿಪ್ರಣ್ ಇತ್ತೆಂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ರಿತಿನ್ ಚಲ್ಲಾಲೆಂ ತೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಆಜ್ ರುಳ್ಯಾನಾ. ತವ್ಲಾಚ್ ಕಾಳಾರ್ ಮಾದ್ಯಮಾಂಚೋ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಉಕ್ಕೊ ಅಸ್ಯಾನ್ ಜಾಯ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಗಾಂವೋಂಚ್ ತೆಸಾರ್ಕ್ ಮಾಗ್ಲೋ ಹಾಜರ್ ಜಾತೆಂ. ವಿಗಾರಾಂಚೊ ಮುಶೆಲ್ಲಾರ್ ಫೋಡ್ಯಾ ಹಳ್ಳಿಂಚೊ ಗಾರಾನಿ ತಾಂಚೊ ಸವ್ರ್ ವಾಡ್ಯಾಗಾರಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತ್ ಹಾಡ್ ತೆಸ್ರ್ ಮಾಗ್ನಿ ಮಾಡುನ್ ಹಾಡ್ರ್ ರಿವಾಜ್ ಆಸ್. ಆಜ್ ನೋವೆಸಾಂವಾಸೊ ಲೆಪ್ ಹಯ್ರ್ ಕರ್ಯೆಕ್ ಕಡೆನ್ ದಿಸ್ಕೊ ಯೆತ್ತಾ. ವಸಾರ್ವಾರ್ ಜಾಂವ್ಯಾ ರೆತೆನ್ ಮನಾಂ ಕಡಂಷ್ ಪ್ರಸಂಗ್ ನಾಂತ್, ಭಾಗವಂತ್ ಹಫ್ಯಾಂಚೆ ಭಕ್ತಿಪ್ರಣ್, ದುಃಖಿ ಸಾಯ್ಯಿಂಚಿ ಸಾಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ವಾಂಚೊ ಕಂತಿಗೊ ಮಾಯಾಗ್.

ಇ ಜೋಕಿಂ ಡಿಸೋಜ್

ನೀರುಡೆ

ಜಾವ್ಯಾ ಟಿ.ವಿ., ಸಂಗೀತ್ ಸಾಧನಾಂ ಬೋಬಾಟ್ಲಿಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಅಮ್ಮಿಂ ಮಾಲ್ವಿಡಿಂ ಅಮ್ಮಿಂ ದಾಯ್ಸ್ ತಾಣಿ ಮಾತಿ ಮುಡ್ಯನ್ ರುತಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗೊ ಆತಾಂ ಆಧುನಿಕ್ ಉಪಕರಾಣಾಣಿ ವರ್ಯಾದ್ ಗಾಲಾ. ಆದಿಂ ಅಮ್ಮಿಂ ಕುಟ್ಟಾಂಕ್ ಕೈಷಿಂಚ್ ಏಕ್ ವ್ಯಾಪ್ತ್ ಜಾವ್ಯಾಸ್. ಪಾನಾಂ, ಪ್ರೋಪ್ಯಾಂ ಫೆವ್ಯಾ ಪೆಂಟೆಕ್ ಪ್ರೋಚೊನ್ ವಿಹನ್ ಕುಟ್ಟಾಕ್ ಪ್ರೋಸುಂಕ್ ಅಮ್ಮಿಂ ಮಾಲ್ವಿಡಿಂ ವಾವುತಾಲೀಂ, ತಾಂಚೊ ತೊ ಸಾಕ್ಷಿಪಿಸ್ ಅಮಿಂ ಕೆದಿಂಚ್ ವಿಸ್ತುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾಂ. ಕುಟ್ಟಾಂನಿ ಪೆವಿತ್ರ್ ಸಭಾ ಅಳ್ಳಿ ಘಡಾವ್ಲ್ ಆರಂಭಾನಾ, ಪ್ರದಿಲಾಂನಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಫೆವ್ಯಾ ಅಪ್ಪ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಾನಿ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾಚೊ ಸ್ವಿರಿತ್ ರುತಾ ಕರ್ತಾನಾಂ ಅಮಿಂ ಜಲ್ಲಾಲ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚೊ ಮೋಗ್ ಕರುಂಕಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಜಾಯ್.

ಕೊಂತಾಮಣಿಯೋ ಗಳ್ಯಾ ದೆವಾಚೆಂ ಉತಾರ್ ವಾಚುನ್, ತೆಂ ಪಾಳುಂಕ್ ವಿಸ್ತುಲ್ಯಾರ್ ಸಕ್ಕಡೊಯಿ ವ್ಯಾಫ್ರ್. ಮನ್ಯಾಮೊಲಾಂ ಫರಾಂತ್ ಜಲ್ಲೊನ್ ವಾಚೊಂಕ್ ಜಾಯ್. ಪೆಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಮೋಗ್, ಎಕಾಮೆಕಾಚೆ ಗರ್ಜೆಕ್, ಆಕಾಂತಾಕ್ ಪಾಂಪ್ಯಾಂ. ಭುಜಾವಣೆಚೆಂ ಹಾತೆರಾಂ ಜಾಂಪ್ಯಾಂ ಹೆಂಚ್ ಅಮ್ಮಾರ್ ಫರಾಂತ್ ಉಬ್ಳೊಂಚೆ ಮಿಸಾಂವ್. ಯಾಜಕ್, ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಭಯ್ಲ್ಯಾ ಅನಿ ಮುಹೆಲಿ ಅಮ್ಮಾಂ ಮಾಗಾರ್ದರ್ಜೆಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಮ್ಯಾಂ ಸಮ್ಮೊಂಚೆಂ. ತಾಂಚೆ ಧಂಯ್ ಕುಲ್ಲಾಂ ಕಾಡ್ ಬದ್ಲಾಕ್, ಸಮಾಜೆಚ್ಚ್ ಉದಗ್ರತೆ ವಿಶ್ವಾಂತ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಅಟಿಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಜೆದ್ ಬರೆಂ ಜಾಯ್.

ಅಮ್ಮಾರ್ ಕುಟ್ಟಾನಿಂ ಬರೆಂಪ್ರಣ್ ಅನಿ ಪೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಯಾನ್ ಭಲ್ಲ್ಯೆಲೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ರುಪಿತ್ ಕರುಂಕ್ ಅಮಿಂ ಪೆಚಾದುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಸ್ಯಾಫ್ರ್ ಮನೊಽಭಾವ್ ಸೊಡುನ್ ಮನ್ಯಾ ಮೋಲಾಂಕ್ ಫೋಡ್ ಹಾಡ್ರ್ ಪ್ರೋಪ್ ಕಾಡ್ರ್, ಆಂತರಿಕ್ ಭಲಾಯ್ಚೆ ಕಲಾಯ್ ಆತ್ಯಾಕ್ ಕಾಡುನ್, ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೊ ಕಪ್ಪಾನಿಂ ಅಮ್ಮಾಂ ಲಾಭಲಿ ಸೊಡೆಮ್ಯಾಣ್ ನಿಯಾಳ್, ಎಕಾಮೆಕಾ ಶಿಾತಿರ್ ಜಿಯೆಂವ್ ಲಾಭಲೊ ಅವ್ಯಾಸ್ ಸಮ್ಮೊನ್ ಗಳ್ಲಾಂತ್, ಅಮ್ಮಿಂ ಬರಾಬರ್ ಪೆಲ್ಲಾಕೀ ಅಮಿ ಬಾಚಾವೆಚೆ ವಾಟ್ ದಾಕವ್ತೆ.

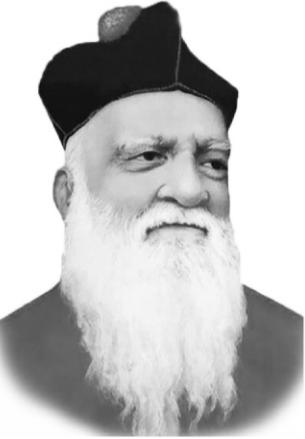
ದೇವಾಚೋ ಸೇವಕ್ ರಾಯ್ ಮಸ್ತರೆನ್ನಾಸ್

2025ವೆಂ ವರಸ್ ಆವಾಂತ ವಶಾರ್ ಮಹಾಜ್ಯಾಚೆಂ. ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಜಲಾಂತ್ಯಾ ಜುಬ್ಜೆವಾಚೆಂ ವರಸ್ 'ಆಮಿ ಭವಂತಾಚೆಂ ಯಾತ್ರಿಕಾಂ' ಹ್ಯಾ ಜುಬ್ಜೆವಾಚ್ಯಾ ವಸಾಂಚೊ ಧ್ಯೇಯ್ರ್. ಹ್ಯಾ ಬರಾಬರ್ ಬೆಧನಿಚಿ ಪಾತ್ರೆನ್ ಜೆಜುಚೆಂ ಲ್ಲಾನ್ ಫುಲ್ ಲಿಸಿಯಾಚಿ ಸಾಂ ತೆರೆಸ್ ಹಿಕಾ ಸಾಂತಿಣ್ ಮ್ಹ್ವಣ್ ಪಾಚಾರ್ಲ್ಲಾ ತ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಘಡಿತಾಚೊ ಶತಮಾನೋತ್ಸ್ವ್ (1925–2025). ತಶೆಂಚ್ ಬೆಧನಿ ಭಯ್ಲಿಂಕ್ ತಾಂಚೊ ಸಾಫ್ಪಕ್ ದೇವಾಚೊ ಸೇವಕ್ ರೇಮಂಡ್ ಕಾಮಿಲಸ್ ಮಸ್ತರೆನ್ನಾಸ್ ಬಾಪಾಂಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚೆಂ ದೆಡ್ಡೆಂ (150) ವಸಾಂ ಅನಿ ತಾಚ್ಯಾ ದೆಖಿವಂತ್ ಯಾಜಕ್ತಣಾಚೆಂ ಎಕ್ಕೆಂ ಪಂಚ್ಯೇಸ್ ವಸಾಂ (125) ಹ್ಯಾ ದೊಡ್ಡ್ ಸಂಭೂಮಾಚೆಂ ವರಸ್.

ಸುವಿಕರೆಂ ಜೀವನ್

1875 ಜನೆರ್ 23ವೆರ್ ಶಿಮೋಗಾಂತ್ ಲಾಜರ್ ಅನಿ ಜುವಾನ್ನಾ ಹಾಂಚೊ ಸಾತ್ಮ್ವಾ ಭುಗೋ ಜಾವ್ ರಾಯ್ ಜಲ್ಲಾಲ್. ಹ್ಯಾ ಜೊಡ್ಯಾಕ್ ತೆರ್ ಭುಗ್ರೀಂ–ಆಕ್ ಜಲೆ ಅನಿ ಪಾಂಚ್ ಜಲಿಯ್. 1875 ಜನೆರ್ 27ವೆರ್ ಶಿಮೋಗಾಂತ್ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳಾಚೆ ಇಗಜೆಂತ್ ತಾಕಾ ಪವಿತ್ರ್ ಸ್ಹಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ.

ಲಾಜರ್ ಶಿಮೋಗಾಂತ್ ಸಹಾರ್ಯೆ ಕಮಿಷನಾರಾಚ್ಯಾ ಅಫಿಸಾಂತ್ ವಾಪುರ್ತಾಲ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಚೊ ಲೋಕ್ ಭರುನ್ ಅಸ್ಲಾ ಶಿಮೋಗಾಂತ್ ಸುವರ್ಹಾರ್ ಧಾ–ಬಾರಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಕುಟ್ಟಾಂ ವಸ್ತೆ ಕರುನ್ ಅಸ್ಲಿಂ. ಅಷ್ಟೆ ಕಷ್ಟ್ ಸಂತೋಸ್ ವಾಂಟುನ್ ಫೆಂಪ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ತಿಂ ಅಷ್ಟೆ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಂಯೆಕ್ ಸಾಕ್ ದಿತಾಲಿಂ. ಲಾಜರ್ ಅನಿ ಜುವಾನ್ನಾಚಿ ದೆಕ್ಭರಿತ್ ಜಿವಿತಾಚಿ ರೀತ್ ಅಪ್ಪಾ ಭುಗ್ರೀಂಚೆರ್ ಬರೊಚ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಪಾಪ್. ಜುವಾನ್ನಾನ್ ಅಪ್ಪಾ ಭುಗ್ರೀಂಕ್ ವಾಡೊಂಪ್ಲೆ ವಾಪ್ರಾಂತ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಕಾರಿ ಪಾತ್ರ್ ಫೆಲ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ಭಾವಾರ್ಥ್, ದೇವಾಸ್ವಣ್, ಮೋಗ್, ಅನಿ ಸೆವೆನ್

ಭರ್ಲಾಲ್ಲಾ ಭಲಾಯ್ಕೆವಂತ್ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ರಾಯ್ ದಾಚೆ ವಾಡಾವಳ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಮೋಗಾಭರಿತ್ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ರಾಯ್ ದಾ ಶೆಗುಣಾಂನಿ ಫುಲೆಲ್ಲೊ. ದುಬ್ಬಾಂತ್ ದಾಕ್ತಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಅನಿ ಮಸ್ತೊ ಲ್ಲಾನ್ ಪರಣಾರ್ಚೊ ತಾಚೆ ಧಂಯ್ ರುತಾ ಜಾಲೊ. ಕಸಲ್ಲಾಯ್ ಸಂದಭಾರ್ ಧಯ್ ಘುಡೆಂ ವೆಚೊ ಗೊಣ್ ಆಪ್ಪಾ ಬಾಪುಯ್ ಧಾವ್ ತೊ ಶಿಕ್ಕೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕಥೊಲಿಕ್ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಕ್ ದೇವಾಚೊ ಸೇವಕ್ ಲಾಭೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹ್ವಣ್ತೆ.

ದೇವ್ ಆಪಷ್ಟೆ ಆಪುನ್ ನಿವ್ತ್ತೊ ಜಾಲ್ಲಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಲಾಜರ್ ಮಸ್ತರೆಜ್ಲೊ ಅಪ್ಪಾ ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಸಂಗಿಂ ಮಂಗ್ನುರಾಕ್ ಪಾಪ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ರಾಯ್ ದಾಕ್ತಾ ಜಾರ್ ಪರ್ವಾಂಚೆ ಪ್ರಾಯ್. ಅಶೆಂ ಶಿಮೋಗಾಂತ್ ಜಲ್ಲಾಲ್ಲೊ ರಾಯ್ ಮಂಗ್ನುರಾಂತ್ ವಾಪ್ಲೊ ಅನಿ ಮಂಗ್ನುರ್ಪ್ಪೆಂ ಧಿಕ್ ಜಾಲೊ. ಅಪ್ಪೆ ಸೊಳ್ಳಾ ಪರ್ವಾಂಚೆ ಪ್ರಾಯ್ ರೊ 1891 ಫೆಬ್ರೀರ್ 23ವೆರ್ ತೊ ಯಾಜಕ್ ಪರಣಾಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಕೊ ಶಾತಿರ್ ಮಂಗ್ನುರ್ಪ್ಪೆಂ ಸಾಂ ಬುಜೆ ಸೆಮಿನರಿಕ್ ಭತ್ತಿಕ್ ಜಾಲೊ. 1900 ಮಾಚ್ರ್ 4 ವೆರ್ ಜೆಜ್ಜಿತ್ ಬಿಸ್ಪೊ ಅಬುಂದಿಯ್ ಕವಾದಿನಿ ಹಾಣಿಂ ತಾಕಾ ಯಾಜಕ್ ದಿಕ್ಕೊ ದಿಲಿ. ಮಂಗ್ನುರ್–ಮಿಲಾರ್, ಕಲ್ಲಾಣ್ವಿರ್–ರುಜಾಯ್, ತಶೆಂಚ್ ಕಲ್ಲಾಣ್ವಿರ್–ಮಿಲಾರ್ ಫಿಗ್ ಜಾಂನಿ ಸಹಾಯ್ಕೊ ವಿಗಾರ್ ಅನಿ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಉದ್ಯಾವರ್, ಅಗ್ನರ್, ಅನಿ ಬೆಂದೂರ್ ಫಿಗ್ ಜಾಂನಿ ವಿಗಾರ್ ಜಾವ್ ತಾಣಿಂ ದಿಲ್ಲೊ ಸೆವಾ ವರ್ತಿಕ್. ಪ್ರವಚನ್, ಶಿಕ್ಕೊ, ರೆತಿರ್, ಉಲವ್ಪೊ ಹ್ಯಾ ಸಗ್ನಾಕ್ ತೊ ನಾಂವಾಡ್ಲೊಲ್ಲೊ. ಮಂಗ್ನುರ್ ದಿಯೆಸೆಚೆಚೆಂ ಧಿಕ್: ಬಾಪ್ ರಾಯ್ ದಾ ತೊ ಪಕ್ ಉಂಚೊಲ್ಲೊ ಅನಿ ನಾಂವಾಡ್ಲೊ ಬರವಿಯ್ ವಯ್. ಕೊಂಕ್ಕಿಂಭಾಪೆಂತ್ ಪವಿತ್ರ್ ಮಸ್ತಕಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ತಜ್ರುಮೊ, ಪವಿತ್ರ್ ಸಾಕ್ರಾಮೆಂತಾಚೆಂ ಅನಿ ಮರಿಯೆಚೆಂ ಭಕ್ತಿಪರ್ವೊ ವಿಸ್ತಾರಾಂಪ್ಲೊ ತಾಣಿಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ಜಾಯ್ ಅಸ್. ತೊ ಕಥೊಲಿಕ್ ಭಾಪ್ಪಾಚೊ ಅಪೊಸ್ಟೊಲ್ ಅನಿ ಕೊಂಕ್ಕಿಂಭಾಪೆಚೊ ಪ್ರೇಮಿ ಮ್ಹ್ವಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲೊ. ದಕ್ಕಣ್ ಕನ್ನಡೊ ಜೆಲ್ಲಾಂತ್ ಶಿಕ್ಕೊ ಕೌಂಸಿಲಾಚೊ ಸಾಂದೊ,

ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ ಕೌಂಸಿಲ್, ಮಂಗಳೂರು ಹಾಚೊ ಸಾಂದೊ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಚ್ಯಾ ಕರ್ಮಾಲಿಕ್ ಸಂಘಟನಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಮಂಗಳೂರು ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ವಿಗಾರ್ ಜೆರಾಲ್, ಬೆಧನಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥಾಚೊ ಜಿಎಂಯೆ ಸಾಂದೊ ಅಶೆಂ ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆ ತಾಣ ಸಾಂಭಾಳ್ಯಾತ್. ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಬಾರಾವ್ಯಾ ಧಾವ್ ಚೊಮೆಸ್ಟ್ ಟ್ರೀಲೇಟ್ (ಧಳಾವೆ ಪವಿತ್ರ ಸಭೆಚೊ ವ್ಯಾಡಿಲ್) ಮಾನ್ ತಾಕಾ ಘಾವ್ರೊ ಜಾಲ್.

ಬೆಧನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೆಳಾಚೊ ಸಾಫ್ತಾಪಕ್: ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಾನಿ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂಕ್ ಪ್ರೈಸ್ ಜಾವ್ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಶಿಕಪ್ ದೀವ್ಯಾ ತಾಂಕಾಂ ಬಲಿಷ್ಟ್ ಕಚ್ಚ್ಯಾರ್ಕ್ ತಶೆಂ ಲ್ಯಾನಾ ವ್ಯಾಡಾಂಕ್ ಕ್ರೆಸ್ಟ್ ಶಿಕವ್ಲ್ ತಶೆಂ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಗೋವಿಕ್ ವಾವ್ರ್ಕ್ ಆಧಾರ್ ಲಾಬ್ಜ್ಯಾತ್, ತಾಣೆಂ ಪಯ್ಯಾದೀಷ್ಟ್ ದವರ್ 1921 ಜುಲೈ 16 ವರ್ರೊ, ಸ್ವಾಮಿಶೆನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಿಎಂಕ್ ಆಪ್ಲಾಕ್ ಚೊ ಸಮರ್ಪಿತ್ ಕರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಲ್ಯಾ ಚವ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಂಕ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರುನ್ ಬೆಂದುರ್ ಫಿರ್ಗಜಿಂತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೇಳ್ ಸಾಪನ್ ಕನ್ ಜೆಬುಚ್ಯಾ ಲ್ಯಾನ್ ಘುಲಾಚೊ ಬೆಧನಿ ಭಯ್ಲ್ ವೊಲಾಯ್ಲ್. ಬೆಧನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೇಳ್ ಪವಿತ್ರ ಸಭೆಕ್ ರಾಯ್ಲ್ಯಂದ್ ಬಾಪಾನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ವರ್ತೆಂ ದಣೆಂ. ಹ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ ಹಜಾರೊಂ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರೈಸ್ ಜಾವ್ ಚಲಿಯಾಂಚ್ಯಾ ಅನಿ ಶೋಂಜಿತ್ ಸೀರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಜಿವನಾಂತ್ ನವ್ರೊ ಭರ್ವಸೊ ಉದೆಂವ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್.

ರಚ್ಯಾರ್ ಧಂಯ್ ಪಾಟಿಂ: 'ಹಾಂವ್ ಬರೆಂ ಕರಿತ್ ವರ್ತಲೊಂ' ವ್ಯಾಂಕ್ ಆಪ್ಲಾಯ್ ಭುಗ್ಯಾರ್ಪಣಾರ್ಚ್ ನಿಧಾರ್ ಫೋಲ್ಯಾಯ್ ರಾಯ್ಲ್ಯಂದಾನ್ ಆಪ್ಲಾಯ್ ಯಾಜಕೆ ಜಿಎಂಚ್ಯಾ 60 ವಸಾರ್ನಿ ತೆಂ ಖೆರಿತ್ ಧರಾನ್ ಮೊಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಏಕ್ ದಯಾಳ್ ಗೋವಿ ಜಾವ್ ತಾಣ ತಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಖಾಲ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾಯ್ ದೇವ್ ಪರ್ಜೆಚಿ ವರ್ತ್ಯಾರ್ ವೊಗಾನ್ ಅನಿ ದಯಾಳಾಯೆನ್ ಸೆವಾ ಕೆಲೆ. ದುರ್ಬಳ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಕವ್ವಾಂಕ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಲೊಕಾಚೊ ಭಾವಾದ್ ಫ್ರಂಕ್ ಕರುಂಕ್ ಅಶ್ರಿಕ್ ಸಂಗ್ರಿಂ ಧಂಯ್ ವರ್ತೆಂ ಗುಮಾನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಮಿಸಾಂವ್ ಸಂಪರ್ವ್ 1960 ದಸೆಂಬರ್ 23ವರ್ ಮೊನ್ಯಾ ರಾಯ್ಲ್ಯಂದ್ ಆಪ್ಲಾಯ್ ರಚ್ಯಾರ್ ಧಂಯ್ ಪಾಟಿಂ ಗೆಲೊ. ತವ್ಲೊ ಧಾವ್ ಸಂಸ್ಥಾಕ್ ಅನಿ ಸಭಾರ್ ಲೊಕಾಕ್ ತಾಚೆ ಮಜಿತೆನ್ ಉಪ್ಪಾರ್ ಲಾಭೊಂಕ್ ಸುರ್ಜಾತಿಲೆ. 1996

ಜುಲಾಯ್ 16 ವರ್ ಬೆಧನಿ ಸಂಸ್ಥಾಚೊ 75 ವರ್ಷಾಂಚೊ ಅಮೃತೋತ್ಪವ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ಜ್ ವೆಳಿಂ ಸಾಫ್ತಾಪಕಾನ್ ಅಪ್ಪಿಂ ನಿಮಾಣಿಂ ವರ್ಷಾಂ ಜಿಯೆಲ್ಲೆಂ ಫರ್ ಮೊನ್ಯಾ ರಾಯ್ಲ್ಯಂದ್ ಸ್ಕೂರಕ್ ಜಾವ್ ರೂಪಿತ್ ಕೆಲೆಂ ಅನಿ ಕಾಡ್ಲಿನಾಲ್ ಲೂಡ್ರಾಸ್ಸ್ಯಾಮಿನ್ ತೆಂ ಉಗ್ರಾವ್ನ ಅಶೀರ್ವಜನ್ ಕೆಲೆಂ. ತೆಂ ಸ್ಕೂರಕ್ ಕ್ರಮೀಣ್ ಆತಾಂ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಫರ್ ಅನಿ ಏಕ್ ಯಾತ್ರಿಕ್ ಜಾಗೊ ಜಾಲ್.

ದೆವಾಚೊ ಸೆವಕ್: ಇಗ್ಜ್ರ್ ವರ್ಗಾ ತೆಚ್ಚಾ ನಿಯಾವಾನುಸಾರ್ ಸಾಂತ್ ವ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಚಾರ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಚೊ ಪಯ್ಲೆ ಹಂತ್ ಜಾವ್ 2008 ಜುನಾಚೊ 3ವರ್ ಪಾಪಾ ಬನೆಡಿಕ್ ಸೊಳಾವ್ಯಾನ್ ತಾಕಾ ದೆವಾಚೊ ಸೆವಕ್ ಮ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಜಾಲ್ಲೆಂ. 2008 ಜೂನ್ 16 ತಾಕ್ರ್ ಬೆಂದೂರ್ ಇಗ್ರೆಂತ್ ಜಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಿಕ್ ಬಲಿದಾನಾ ವೆಳಿಂ ತವ್ಲೊ ಮಂಗಳೂರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ಬಿಸ್ಪ್ ಅಮಾದೊ ಲುವಿಸ್ ಪಾವ್ ಸೊಜ್ ಬಾಪಾಂನಿ ಹಿಚ್ ಪಗ್ರಿಟ್ ಕೆಲಿ. ಮೊನ್ಯಾ ರಾಯ್ಲ್ಯಂದ್ ದೆವಾಚೊ ಸೆವಕ್ ಮ್ಯಾಂಕ್ ಪಗ್ರಿಟ್ಲೆ ಮಂಗಳೂರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ತಸೆಂ ಕನಾಂಟಿಕಾಚೊ ಪ್ರಧಾನ್ ಯಾಜಕ್. ಬೆಂದೂರ್ ಇಗ್ರೆಂತ್ ಮಧೆಗತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ಸಮಾಧಿ ಧಂಯ್ ಬಗ್ರೆಕ್ ಆಸಾ ಕರುನ್ ಲೊಕಾಕ್ ಭೆಟ್ ಕರುಂಕ್ ಆವ್ಯಾಸ್ ಕನ್ ದಿಲ್.

ದೊಡ್ಲೊ ಜಬ್ಲೆವ್ : ಹ್ಯಾಚ್ ಜನೆರಾಚ್ಯಾ 23 ತಾಕ್ರ್ ದೆವಾಚೊ ಸೆವಕ್ ರಾಯ್ಲ್ಯಂದಾಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚೊ 150 ವಸಾರ್ನಿಚೊ ಅನಿ ಮಾಚ್ಯಾಚೊ 4 ತಾಕ್ರ್ ಯಾಜಕೆ ಬಡ್ಲಿಚೊ 125ವ್ರೊ ಜಬ್ಲೆವ್. ಹೊ ದೊಡ್ಲೊ ಜಬ್ಲೆವ್ ಫೆಬ್ರವರಿಚ್ಯಾ 28 ತಾಕ್ರ್ ಸಾಂಜೆರ್ ಬೆಂದುರ್ ಇಗ್ರೆಂತ್ ಬೆಧನಿ ಸಂಸ್ಥಾಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ಲಾರ್ ಆಚರಣ್ ಜಾತಾ. ಕಾಡ್ಲಿನಲ್ ಫ್ಲಿಪ್ ನೆರಿ ಪ್ರಧಾನ್ ಯಾಜಕ್ ಜಾವ್ ಮಂಗಳ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಅಮಾದೊ ಪೀಟರ್ ಪಾವ್ ಸಲ್ಲನ್ನಾ ಬರಾಬರ್ ಹೆರ್ ಯಾಜಕಾಂ ಸವೆಂ ಸಾಂಜೆರ್ 4 ವರಾರ್ ಮಿಸಾಚೆಂ ಬಲಿದಾನ್ ಭೆಟೆಯ್ಲೆಲೊ. ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ವೆದಿ ಕಾಯ್ಂ ಆಸ್ತೆಲೆಂ. ದಯಾಳ್ ಗೋವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದೊಡ್ಲೊ ಸಂಭ್ರಮಾಂತ್ ಅಮಿ ವ್ಯಾಡಾ ಸಂತೊಸಾನ್ ಭಾಗ್ ಫೆವ್ಯಾಂ ಅನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಂತಿಪಣ್ ಪಾಸತ್ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾಂ.

ಸಂಗ್ರಹ್: ಶಿ ಪ್ರೆಸಿಲ್ಲ್ ಪ್ರೇಮ ವ್ಯಾಡಿಲ್ಲ್, ಜೆಬುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ ಕಾಳ್ಜ್ಞಾಚೆಂ ಕೊವೆಂತ್, ನೀರುಡ

ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಕಾಡುವ ಬೇರುಹುಳ್ಳ

ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಕಾಡುವ ಬೇರುಹುಳ್ಳದ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣ: (1) ಸೋಗೆಗಳ ಬಣ್ಣ ಹಸಿರಾಗಿರದೆ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ್ವಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಮಳಗಾಲ ಆರಂಭವಾದಾಗ ಸೋಗೆ ಬಂದಪ್ಪ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ್ವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. (2) ಸೋಗೆಗಳ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. (3) ಮರದ ತುದಿ ಸಪೂರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಪೆನ್ನಿಲ್ ಮೊನೆಯಂತೆ. ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮರದ ತುದಿ ಮುರಿದು ಮರ ಸಾಯುತ್ತದೆ. (4) ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬೇರು ವಲಯ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇರುಗಳನ್ನು

ಕಾಣ ಬಹುದು. (5) ಬೇರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುಂಡಿಯೋಳಗಳ್ಳೇ ಬೇರು ಇರುತ್ತದೆ. (6) ಬೇರು ಕತ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಸ ಬೇರು ಕವಲು ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲು ಬೇರು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕೊಳೆತಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. (7) ಮರದ ಬುಡ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮರದ ಬುಡವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ, ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಬಿರಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮರವನ್ನು ದೂಡಿ ಬೀಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. (8) ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೂ ಅಂತಿಮ ಹಂತ ಮರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೇರು ಹುಳಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದು ಅಂತಿಮ ಹಂತ. ಜಲಮಟ್ಟ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಮೇಲ್ಮೈನಲ್ಲಿ ಹುಳಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಹಚ್ಚಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಜಲಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಮಣ್ಣಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ

ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹುಳಗಳೂ ಬೇರು ಹುಳಗಳು ಅಲ್ಲ. ಬೇರು ಹುಳಗಳಂತೇ ಕಾಣಿಸುವ ಆದರೆ, ಬೇರು ಹುಳ ಅಲ್ಲದ ಹುಳಗಳೂ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಏಂದೆ ಆರಂಭವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಳಿನ ಅಂಶ (ಸಡಿಲ ಮಣ್ಣ) ಹಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಮುರ ಮಣ್ಣ (ಗಟ್ಟಿ/ಚೊಪಾದ ಕಲ್ಲು ಚೊರುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ)ನಲ್ಲಿ ಬೇರು ಹುಳದ ಕಾಟ ಬರಲಾರದು.

ಬೇರು ಹುಳದ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಮುಡುಕುವುದು ಸುಲಭ. ಬಾಧೆಯಿರುವ ಮರದ ಬುಡವನ್ನು ಅಗೆದು ಬೇರುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮರದ ಬುಡಗಳಲ್ಲೇ ಹುಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಗೊಬ್ಬಿರದ ಹುಳಗಳ ತರವೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾತಾಸ ಇದೆ.

ಬೇರು ಹುಳದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಾದ ಪ್ರಪಂಚಮವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಗಳ ಜೀವನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಅಧ್ಯಯನ. ಯಾವ ಮಾದರಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಯಾವಾಗ, ಹೇಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದರ ಸಮರ್ಪಕ ಅರಿವು ಅದರಿಂದಷ್ಟೇ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅದಿಲ್ಲದೇ ಹೋದಾಗ ಹಲವು ಮಾರಾಟಗಾರರು ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ತರ್ಕಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಳಗಾಲದ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಳಿಯಾದ ಬಳಿಕ ದುಂಬಿಗಳು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೊರ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕಿದರೆ ದುಂಬಿ ಹೊರ ಬಂದಿತೇ ಎಂದು ತರ್ಕಸಿದರೆ ಸೋಲು ಲಿಜಿತ.

ಯಾವುದೇ ಬೆಳಕಿಗೆ ಈ ದುಂಬಿ ಆಕಷಿಂತಾಗುವ ವಿಚಿತ ವರದಿಗಳಿಲ್ಲ. ತೋಟದಿಂದ ಪೆಟ್ಟೋಮೇಕ್ ದೀಪ ಬೆಳಗಿ ದುಂಬಿಯನ್ನು ಆಕಷಿಂತಾಗುವ ವಿಫಲ ಯತ್ತ ನಡೆಸಿದ ವರದಿಯಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಟ್ರೈಪ್ ಬೇರು ಹುಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ ಈ ತನಕ ಇಲ್ಲ.

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರೋಎಗ ಕುಶಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದೊಳಗೆ ದುಂಬಿಗಳಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಲು ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ಮಣ್ಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳು ಆಯ್ದು ಕೊಂಡ ದ್ವಾರೆ ಸಡಿಲವಾದ ವಾರಳು ಮಣ್ಣನ್ನು. ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಮಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಡುವಂತೆ ಬಲಶೈರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಸಡಿಲ ಮರಳು ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುಂಬಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಮುರ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಬೇಕಿದ್ದ ದುಂಬಿ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಮೊಟ್ಟೆ ವಾರತ್ತೆ ಇಟ್ಟಿತಂತೆ. ಅದ್ದಾಕೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ, ವಿವರಿಸಲಾಗಿದ ವಿಷಯ.

ಎರಡು ವರ್ಷದ ಜೀವನ ಚಕ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ದುಂಬಿ ಮಣ್ಣನಿಂದ ಹೊರ ಬರುವುದು ಸುಮಾರಾಗಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ. ಒಂದೆರಡು ಮಳೆಯಾದ ಬಳಿಕ. ಕೆಲವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಎರಡು ಇಂಚು ಮಳೆಯಾದ ಬಳಿಕ ದುಂಬಿ ಹೊರ ಬರಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಅನ್ನತಾರೆ.

ಮಣ್ಣನಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಾಶ ಪಡಿಸಬಹುದು. ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ಇದೊಂದೇ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ರ್ಯಾತರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಶೈರೋರಿ ಸನಿಹದ ಬೇಗಾನೆ ಕಾಡಪ್ಪ ಗೊಡರು ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು.

ಇಡಕ್ಕಾಗಿ ದುಂಬಿ ಹೊರ ಬರುವ ವರ್ಷವನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳು ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ ತೋಟದ ಕಸ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ತೋಟಕ್ಕೆ ತೆಳ್ಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹರಡಬೇಕು. (ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ದುಂಬಿಯ ಕಪ್ಪು ಮೂತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ). ಮಳೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಂಜೆ ಏಳು ಗಂಟೆಯ ಬಳಿಕ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದುಂಬಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯೇ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ದುಂಬಿ ಮಣ್ಣನಿಂದ ಹೊರ ಬರಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ತೊಡಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೀತು.

ಮಣ್ಣನಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ ದುಂಬಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ

ಅದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ matingಗಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. Mating ಆದ ಕೂಡಲೇ ಹೆಣ್ಣು ದುಂಬಿಗಳು ಅನುಕೂಲ ಜಾಗ ಗುರುತಿಸಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೂವತ್ತು ನಲ್ಲಿವರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಇಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಎರೆಮಳದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂದಿಲ್ಲ ಬಳಿ ಬಣ್ಣಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎರೆ ಮಳಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಪಾರದರ್ಶಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದುಂಬಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮುರದ ಸೊಪ್ಪಗಳು ಅದರ ಆಹಾರ. ಕೆಲವು ಮುರದ ಸೊಪ್ಪಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿಯವಾದದ್ದು ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಇನ್ಸೈಂದು ದಾರಿ ಕಂಡು ಕೊಂಡಂತೆ.

ದುಂಬಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕೇಟನಾಶಕ ಮಣ್ಣಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತಾಕೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಗೆ ಕೇಟನಾಶಕ ಹಾಕಲು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ? ಇಂತಹ ಸಲಹೆಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಇಂದು ಬೇರು ಹುಳಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿರುವುದು. cpcri, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಶಿಫಾರಸು ಇದೆ ಎಂದು ವೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೇಟನಾಶಕ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಶುದ್ಧ waste. ಅಂತಹೇಯಾವುದೇ ಜೈವಿಕ ಕೇಟನಾಶಕಗಳೂ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರಲಾರವು.

ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಮರಗಳಷ್ಟೇ ಇರುವ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ದುಂಬಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮರಗಳನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕಡೆ spray made ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆ. ಆ ಮರಗಳಿಗೆ ಕೇಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೆ ಸೊಪ್ಪು ತಿಂದ ದುಂಬಿಗಳು ಸೆತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುರದ ಸೊಪ್ಪು ಅದಕ್ಕಷ್ಟ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಮಾರ್ ಸರ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗೇರು ಮರದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದಪ್ಪ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಕೇಟನಾಶಕ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ.

ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೇಟನಾಶಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಆಗಲಾರದು. ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಳೆಯಾದ ಬಳಿಕ ತೋಟದ

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇರುಹುಳದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಈ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು

ಶೋಟದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಒಡೆದು ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಬೇರು ಹುಳಗಳು ಹೊರ ಬರಲಾರಂಭಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದರಿಂದ ಮುಳೆಯಾದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು ಶೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗೇಕು. ಅಂದರೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಗೇಕು. ಈ ಪ್ರಥಮ ಹಂತ ಅನ್ನವುದು ಬೇರು ಹುಳದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ತನಕ. ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇರು ಹುಳದ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು ಮಣಿನ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಗಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾರದಪ್ಪು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸತತವಾಗಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೇರು ಹುಳದ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಇದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಜೂನ್ ಕೊನೆಯಿಂದ ಜುಲೈ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಬಹುತೇಕ ಬೇರು ಹುಳದ ಮರಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ, ಜ್ಯೋತಿಕೀಟನಾಶಕ, ಶೀಲಿಂದ್ರಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಇದು ಸಕಾಲ.

ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ವಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂಡು ಬಾರಿ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸಿ ಬೇರು ಹುಳವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಪುನಃ ನೆನಪಿರಲಿ. ಈ ಸಮಯ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಡಿಕೆ ಶೋಟದ ಬಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಜಾತಿಯ ಬೇರು ಹುಳದ

ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರಿ. ಇತರೆಗಳ ಬೇರು ಹುಳಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯೇ ಸಮಯ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇರು ಹುಳದ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಮರಿಗಳನ್ನೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಎರಡನೇ ಹಂತಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಬಳಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮರಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರವನ್ನು ಅದು ಹೊಬ್ಬಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಹೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮರಿ ಬೆಳೆದ ಬಳಿಕ ಕೀಟನಾಶಕದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅದರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಬೇರು ಹುಳಗಳು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಣಿನ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಡಿಕೆ ವುರದ ಬೇರನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಬೇರು ಹುಳಗಳು ಶೋಟದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಅದರ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಣಿನ ಒಳಗೆ, ಆದರೆ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೋಟವನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹುಳಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಹಕ್ಕಿ ನಾಶ ಪಡಿಸಬಹುದು. ನೆನಪಿಡಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲು ಆತೆಯ ಸಮಯ ಎಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಮುಂದೂಡಿದರೆ ಸಿಗುವ, ನಾಶವಾಗುವ ಹುಳಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೀಟ ನಾಶಕ ಬೇರು ಹುಳವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ? ಹೇಗೋ ಅದು ಬೇರು ಹುಳದ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿರುವ ದಾರಿಗಳು (1) ಬೇರು ಹುಳದ ಆಹಾರದ ಮೂಲಕ ಅದರ ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ. (2) ಬೇರು ಹುಳದ ಹೊರಮೈಯ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೂಲಕ, ಚೆಮರ್ಡ ಹೀರುವಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ. ಚೆಮರ್ಡ ಹೀರುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣವೂ. ಆಹಾರ

ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸೇವಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಅದು ಸೇವಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದರ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದಪ್ಪು ಕೊಬ್ಬಿ ಇರುತ್ತದೆ. ತನ್ನದುರು ಇರುವ ಆಹಾರ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಅದು, ತನ್ನ ಶರೀರದ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಉಪವಾಸ ಇರಬಹುದು. ಆಗ ಅದರ ಶರೀರದ ಒಳಗಡೆ ವಿಷ ಹೋಗುವುದು ಜರ್ಮನಿ ಮುಖಾಂತರ ಮಾತ್ರ. ಸಹಜವಾಗಿಂದೇ ಅವುಗಳ ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಬೇರು ಹುಳದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಂತವೂ ದಾಟಿದ ಬಳಿಕ ಅದು ಮೂರನೇ ಹಂತ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದರ ಗಾತ್ರ ಇನ್ನಪ್ಪು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಬ್ಬಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿತದೆ. ಕೇಟನಾಶಕ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಸ್ತ್ರ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡಿದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯೆನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಂತವೂ ದಾಟಿದ ಬಳಿಕ ಅದು pupa (ನಿಧಿಸುವ ಹಂತ) ತಲಪುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೇಟನಾಶಕ ಅದರ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ಮಣಿನ ಗೂಡೊಂದನ್ನು, ನೀರು ಕೂಡಾ ಅದರ ಒಳಗಡೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಗಟ್ಟಿ ನಿಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರ್ಗೊಂಡಾಗು ಅದು ದುಂಬಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನೆಮಟೋಡ್/ಜಂತು ಹುಳ ಬೇರು ಹುಳವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಯಿಸುತ್ತದೆ? ಬೇರು ಹುಳದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜಂತು ಹುಳದಲ್ಲಿ ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಇದೆ. ಸೂಕ್ತದರ್ಶಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಇವುಗಳ ಅನುಪಾತ ತೀರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಸ್ರ ಗಂಡುಗಳಿಗೆ ಒಂದರಡು ಹೆಣ್ಣು ಹುಳಗಳಿಧಂತೆ ಅನಿಸಿತು. ಬೇರು ಹುಳದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಜಂತು ಹುಳ ಬಂದರೆ ಅದು ಬೇರುಹುಳದ ಶರೀರದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಶರೀರದ ಅವಂರುವಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಾಕರ್ಮ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಲಿಂಗದ ಹುಳ ಅದೇ ಬೇರುಹುಳದ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರಡೂ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜಂತುಹುಳಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬೇರು ಹುಳದ ಶರೀರದ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿದಾಗ

ಬೇರು ಹುಳ ಸಾಯಿತ್ವದೆ. ಸತ್ತೆ ಬೇರು ಹುಳದ ಶರೀರದಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು (ಲಕ್ಷಾಂತರ..?) ಜಂತು ಹುಳಗಳು ಹೊರಬಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಬೇರು ಹುಳವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ. ಜಂತುಹುಳಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲ ಎರಡೂ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿದರೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಹಲವು ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೇರು ಹುಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಕಢೆಯೂ ಇಷ್ಟೆ ಬೇರು ಹುಳಗಳು ಶಿಲೀಂದ್ರದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಯಾವು. ಅವುಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳು ಬೇರು ಹುಳಗಳ ಬೇಟೆಯಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಂದೊಬ್ಬರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಯೇ ನೋಡಬೇಕು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೇಟನಾಶಕ ಒಳಸುವಾಗ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ದೂರಕದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ವಿಧಾನ, ಸಮಯ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದಪ್ಪೇ ಅಧರ. ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆ ವೈತೀರಿಕ್ತಪಾಗಿ ನೆವುಟೋಡ್, ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿದ್ದರೆ ಕಂಪನಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕನಿಷ್ಠ ಉಪಯೋಗದ್ದು. ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಧವಾ ಇಡೀ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಬೇರು ಹುಳದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಹಲವು ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನಾದರೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಜ್ಞ ಡಾ. A.R.V. Kumar ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಜಾತಿಯ ಬೇರು ಹುಳಗಳಿವೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಮಲೆನಾಡ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಮೂರರ ಜೀವನ ಚಕ್ರವೂ ವಿಭಿನ್ನವಾದದ್ದು, ಹಾಗಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಯದ್ದು.

ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಟೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಅಡಿಕೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೃಷಿಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು 39,396 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, 85,102 ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿದೆ (2018-19).

ಈ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೈತರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಯಂತ್ರಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರುವ ಕೇಟೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೇಟೆ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಗುರುತಿಸಿ ಶೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಅಡಿಕೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕ ಕೃಷಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಹೀಡೆಗಳು
ಪ್ರಮುಖ ಕೇಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ

1. **ಅಡಿಕೆ ಬೇರುಹಾಳು:** ಲೂಕ್‌ಕೊಪ್ರೋಲಿಸ್ ಕೊನಿಯಾಪೋರಾ, ಲೂಕ್ ಬಮೀಸ್‌ಸ್ಯಾರಿ. ಮತ್ತು ಲೂಕ್ ಲೆಪಿಡೋಪೋರಾ

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: * ಮರದಲ್ಲಿ ಹೊರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೇಟೆ ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿದ್ದರೂ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಸಿಂಗಾರದ ಅಭಾವ ಕಾಣಿಸುವುದು. * ನಂತರ ಎಲೆ ಹಳದಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಗಾತ್ರ ಕರಿದಾಗುವುದು, ಗೆಣ್ಣಗಳ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮರದ ಗಾತ್ರ ಸಣ್ಣಾಗುತ್ತಾ

ಕಾಂಡದ ಗಾತ್ರವು ತೆಳುವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. *ಬಾಧಿತ ಮರಗಳು ಸಲೀಸಾಗಿ ಅಲ್ಲಾದುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬಾಧೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳು: * ಕಳೆ ಮತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ನಿಯತಕಾಲೀಕವಾಗಿ ಮಣಿನ್ನು ಅಗೆಯುವುದರಿಂದ ಅಧವಾ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಈ ಕೇಟೆದ ಮರಿಗಳು ಮಣಿನ ಮೇಲ್ಪದರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮರಿಗಳನ್ನು ಪರಭಕ್ಕ ಪೆಗಿಗಳು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಕೇಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೊದಲ ಏರಡು ವಾರ ಸಂಖೆ 6.30 ರಿಂದ 7.30 ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಡ್ ದುಂಬಿಗಳು ಮಣಿನಿಂದ ಹೊರಬರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಾಶ ಮಾಡುವುದು. ಜುಲೈ ಹಾಗೂ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 3ನೇ ಹಂತದ ಮರಿ ಹುಳು ಮತ್ತು ದುಂಬಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಅಗೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಶೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ 1 ಕೀ.ಗ್ರಾಂ ನಂತರ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಮೇ-ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಹುಳುಗಳು ಬೇರುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಹೊಸ ಬೇರುಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ್ಯ ಗಿಡದಿಂದ ತೆಗೆದ ಶೇ. 2 ರಷ್ಟು ರಸ ಅಧವಾ ಶೇ. 2 ರಷ್ಟು ನಿಂಬಿಸಿದ್ದೊ ನಂತರ ಸಸ್ಯಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಮರಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಹಾಕೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಡಬಹುದು. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಜಂತು (ಸ್ವಿನ್‌ರೊನಿಮ್‌ಕಾಪ್ರೋಕೆಪ್) ಹುಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ 5 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಿಸಿದ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಏರಡನೇ ಬಾರಿ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಟ್‌ಪ್ರೈಡ್ 17.8 2.2. @ 0.0045% (0.5 2.0/20 ಜೊತೆಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಜಂತು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಬಳಸಬಹುದು.) 5 ಮಿ.ಲೀ ಕ್ಲೋರೋಪ್ರೈಥಾಸ್ 20 ಇ.ಸಿ. ಅಧವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಇಮಿಡಾ ಕ್ಲೋಟ್‌ಪ್ರೈಡ್ 17.8 ಎಸ್.ಎಲ್ ಕೇಟೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನಿರ್ದಿಂಗೆ ಬೆರಿಸಿ, ಮೇ-

ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 2 ರಿಂದ 3 ಲೀಟರ್ ನಷ್ಟಿ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಬೇರು ಮುಖುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

2. ಕಢಿರು ಅಥವಾ ಸುಳಿ ತಿಗಣೆ : ಕಾವ್ಚೆಲ್ಲೀಯರು ಅರೆಕೆ ಕೀಟದ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಸುಳಿ ತಿಗಣೆಯು ಸುಮಾರು 3-6 ಮಿ. ಮೀ. ಉದ್ದವಿದ್ದು ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಸುಳಿಯ ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರೌಢ ತಿಗಣೆಗಳು ಇನ್ನಾಗೂ ಬಿಜ್ಜದ ಸುಳಿಗರಿಯ ಅಂಗಾಂಶದೊಳಗೆ ಮೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನಿಧುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಭಾಗ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಸುಳಿ ತಿಗಣೆಯು ಇನ್ನಾಗೂ ಬಿಜ್ಜಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಗರಿಗಳ ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ | ಸುಳಿ ತಿಗಣೆ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಸುಳಿ ಗರಿಗಳು ಸುಳಿ ಗರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದವಾದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಸುಳಿ ತಿಗಣೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಗರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಜ್ಜಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಬಿಜ್ಜಕ್ಕೊಂಡ ಸುಳಿ ಗರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದನೆಯ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ತೀವ್ರ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಸುಳಿ ಗರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಒಣಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ದವಾದ ಗರಿಗಳು ಸೀಳಾಗಿ ಜೋತು ಬಿದ್ದು ಪೂರಕೆಯಂತೆ ಕಾಣುವುದಲ್ಲದೆ ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂತಿವಾಗಿ ರೋಗ ಹಿಡಿತ ಗಿಡಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಳುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅರಳಿದ ಹಿಂಗಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದು. 2.0 ಮಿ.ಲೀ. ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಬಾಧೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ 2 ಮಿ. ಲೀ. ಕ್ಷೇತ್ರಾಲ್ ಘಾಸ್ 25 ಇಸಿ ಅಥವಾ 1.5 ಮಿ. ಲೀ. ಮಾನೋಕ್ರೋಮೋಫಾಸ್ 36 % ಎಸ್.ಎಲ್. ಅಥವಾ 0.25 ಗ್ರಾಂ ಥಯ್‌ಮಿಥಾಕ್ಸ್‌ನ್‌ 25 ಡಬ್ಲೂಜಿ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸುಳಿ ಮತ್ತು ಗರಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಂಬುವುದರಿಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಬಾಧೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದಲ್ಲಿ 2 ಗ್ರಾಂ ಥಯ್‌ಮಿಥಾಕ್ಸ್‌ನ್‌ 25

ಡಬ್ಲೂಜಿಯನ್ನು ರಂದ್ರ ಮಾಡಿರುವ 5 ಸೆಂ. ಮೀ. 3 ಸೆಂ. ಮೀ. ಗಾತ್ರದ ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲಿಧೀನ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮರದ ಸುಳಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಲ್‌ - ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.

3. ತಿಗಣೆ ಜಾತಿಯ ಕೀಟ (ಪರಿಣಾಮಾವಿಡೆ ಬಗ್)

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಎಳೆಂತು ಕಾಯಿಗಳು ಉದುರುವುದು ಮತ್ತು ಬಿದ್ದಂತಹ ಎಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳ ತೊಟ್ಟಿನ ಕೆಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದಂತಹ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: 5 ಮಿ.ಲೀ. ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ 1.75 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯಿಡ್ಸ್‌ನ್ನು 1 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಗೊನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

4. ಕಷ್ಟಿ ಕೀಟ

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಈ ಕೀಟಗಳು ಅಡಿಕೆಯ ಕಾಯಿ, ಗೊನೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ರಸ ಹೀರುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಆ ಭಾಗಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಾಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಲಗಂಜಿ (ಲೇಡಿ ಬಡ್ ಬೀಟಲ್) ಮುಳು ಈ ಕಷ್ಟಿ ಮುಳುವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. 5 ಮಿ.ಲೀ. ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ 1.75 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯಿಡ್ಸ್‌ನ್ನು 1 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಗೊನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

5. ಜೀಡ ಜಾತಿಯ ಮುಳು (ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ): ರಾಯೋಯಿಯೆಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಕ್ ಮತ್ತು ಬಲಿಗೋನಿಕ್ಸ್ ಇಂಡಿಕ್ಸ್

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಈ ಕೀಟಗಳು ಅಡಿಕೆ ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಜೀಡರ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಮಜ್ಜೆ ಅಥವಾ ಕಲೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟಗಳು ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಡಿಕೆ ಗೊನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹರಡುವುದರಿಂದ ಎಳೆ ಕಾಯಿ ಉದುರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ತೋಟಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮುಳುಗಳ ತೀವ್ರತೆಯು ಏಪ್ಪಿಲ್‌-ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಹತ್ತೊಟಿ ಕ್ರಮಗಳು : ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಒಣಿರುವ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು. ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಪೋಡಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು. ಪರೋಪಕಾರಿ ಜೀವಿಗಳಾದ ಆಯಂಭೀಸಿಯ್ಸ್, ಕಾಕ್ಸಿನೆಲ್ಲಿಡ್ ದುಂಬಿ ಮತ್ತು ನ್ಯೂರಾಪ್ಲೇರಾನ್ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು. 5 ಮಿ.ಲೀ ಬೇವಿನ ವಣ್ಣ ಅಥವಾ ಶೇ. 0.3 ರ ಗಂಧಕ ಅಥವಾ ಟ್ಯೂಕೋಪಾಲಾನ್ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು. 2.5 ಮಿ. ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

6. ಹಿಂಗಾರ ತಿನ್ನುವ ಮಳ್ಳು

ಈ ಮಳ್ಳು ಪತಂಗದ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚುಗ್ರಿ ಹಿಂಗಾರದ ಕವಚದ ಮೇಲೆ 100 ರಿಂದ 150 ರಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿದ್ದ ಮಾಸಲು ಬೀಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮರಿ ಮಳ್ಳುಗಳು ಹಿಂಗಾರದ ಒಳಹೊಗಿ ಹಿಂಗಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂಗಾರ ಆರಳದ ಕೊಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಕೀಟಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಲೆಗಳನ್ನು ನೇಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾಸೋಂಚಲಿನ ಗೊಂಡು ವುತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿ ಹೋಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಪರಾಗಸ್ವರ್ವಕ್ಕೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು : ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಹಿಂಗಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಬಾಧಿತ ಮಾಸೋಂಚಲುಗಳಿಗೆ 2 ಮಿ.ಲೀ ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೆಟ್ ಅಥವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಇವಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರೀಫಾಸ್ ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

7. ಬೂಝ್ ತಿಗಳು

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಈ ಕೀಟವು ಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 2 ರಿಂದ 3 ಮಿ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ದೇಹವು ಮೃದುವಾಗಿದ್ದು ಬಿಳಿಯ ಅಂಣಾದ ಪ್ರಡಿಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆ ಗಿಡದ ಮೃದು ಭಾಗಗಳಾದ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುದರಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂಗಾರವು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಳದೆ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಧಿತ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಎಳೆಯ ಮಿಡಿಗಳು ಉದುರುವ

ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು : 3 ರಿಂದ 5 ಮಿ. ಲೀ. ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ರಂಗನ್ನು ಅಥವಾ 1.5 ಮಿ. ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೆಟ್ ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

1. ಅಡಿಕೆ ಕಾಯಿ ಕೊಳೆ ರೋಗ/ಕೊಳೆ ರೋಗ/ಮಹಾಳಿ ರೋಗ : ಘೈಟಾಪ್ತರ ಅರಕೆ

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರಿನಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದಂತಹ ಅಜ್ಞ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಮಜ್ಜೆಗಳು ಕಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಆ ಮಜ್ಜೆಗಳು ದೂಡ್ಡಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿ ಕಾಯಿಗಳು ಕೊಳೆತು ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಳಬಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಕೊಳೆತು ಕಳಬಿ ಬಿದ್ದ ಅಡಿಕೆ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಶಿಲೀಂದ್ರ (ಬೂಷ್ಟು) ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗ ತೀವ್ರಗೊಂಡಾಗ ಕಾಯಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಗೊಂಚಲು ಕೊಳೆತು ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು : ಈ ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚು ಮಳಿ, ಕಡಿಮೆ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಬಿಸಿಲು ಮತ್ತು ಮಳಿ ರೋಗ ತೀವ್ರವಾಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶಿಲೀಂದ್ರದ ಬೀಳಗಳು, ರೋಗ ತಗುಲಿದ ಕಾಯಿ, ಗೊಂಚಲು ವುತ್ತು ವುತ್ತಿನ ವೆಂಲ್ಪದರದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮಳಿಹನಿ ಮುಖಾಂಶರ ಇತರೆ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಅಡಿಕೆ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು:

ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಕಾಯಿಗಳು ವುತ್ತು ಗೊನೆಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ತೊಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿದಂತೆ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹೂ ಗೊಂಚಲುಗಳನ್ನು 100 ಗೇಜ್ ದಪ್ಪನೆಯ ಪಾಲಿಥೀನಾ ಹಾಳೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಬುವುದು. ಮುಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಶೇ. 1 ರ ಬೋಂಡ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಗೊನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದ್ದೆಯಾಗುವಂತೆ ಸಿಂಪರಣ

ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ 30 ರಿಂದ 45 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಳ್ಳಗಾಲ ವುಂದುವರಿದರೆ ಮೂರನೇ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಂತರವ್ಯಾಪಿ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳಾದ ತಾಮುದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ 3 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಲಾಕ್ಟಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೊಚೆಬ್ ನ್ನು ಪ್ರತಿ 1೧. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ವುಂಗಾರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಸುಳಿ (ತೆರಿ) ಕೊಳೆ ರೋಗ ಅಥವಾ ಚಂಡೆ ಕೊಳೆ ರೋಗ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು :

ಮೊದಲಿಗೆ ಸುಳಿ ಎಲೆಯು ಹಳದಿ ಬಣಿಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸುಳಿ ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿ, ಎಳೆದಾಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಮರದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳು ಜೋತು ಬಿದ್ದು, ಹಾಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೊರಭಾಗದ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣಿಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದರೆ ಸುಳಿ ಕೊಳೆ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಮರಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಮರದ ತುದಿ ಭಾಗವೂ ಸೋಂಕು ಇರುವ ಭಾಗದಿಂದ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು : ಕೊಳೆ ರೋಗದಿಂದ ಒಣಿರುವ ಗೊನೆಗಳು, ಕೆಳಗೆ ಬಿಡುವ ಕಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಳಿ ಕೊಳೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ವುರಗೆಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ರೋಗ ತಗುಲಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 10 ರ ಬೋಡೋ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಶೇ 3 ರ ತಾಮುದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್‌ನ್ನು ಲೇಪಿಸುವುದು. ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಮರಗಳನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 1ರ ಬೋಡೋ ದಾವಣದಿಂದ ಅಥವಾ ಶೇ. 0.3 ರ ತಾಮುದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಸುಳಿ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆನೆಯುವಂತೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಂತರವ್ಯಾಪಿ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳಾದ ತಾಮುದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ 3 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಲಾಕ್ಟಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೊಚೆಬ್ ನ್ನು ಪ್ರತಿ 1೧. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸುಳಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

3. ಸಿಂಗಾರ ಒಣಿಗುವುದು: ಕೊಲೆಟೋಟ್ರಿಕ್ ವೆರ್ಗ್ರಿಯೋಸ್‌ರಾಯಿಡ್‌ಸ್ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಈ ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆಯು ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು ವೇ ೧ ತಿಂಗಳನ್ನು ವರೆಗೆ

ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಿಂಗಾರವು ತುದಿಯಿಂದ ಹಳದಿಯಾಗಿ ಒಣಿಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಾಧಿತ ಹೆಣ್ಣು ಹೊಗಳು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು : ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಒಣಿಗಿದ ಹೂಗೊಂಬಡ (ಹಿಂಗಾರ) ನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಹೂ ಅರಳುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ 1 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ 3 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೊಚೆಬ್‌ನ್ನು ಬೆರೆಸಿ 30 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಳದಿ ಎಲೆ ರೋಗ : ಪ್ರೈಟೊಪ್ಲಾಸ್ಟಾ

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು : ಹೊರ ಸುತ್ತಿನ ಎಲೆಯ ತುದಿ ಭಾಗ ಮೊದಲು ಹಳದಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಎಲೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಹರಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಎಲೆಗಳ ನಡು ದಿಂಡಿನ ಅಂಜಿನಲ್ಲಿ ಬಣಿ ಮಾತ್ರ ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ರೋಗ ತೀವ್ರವಾದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಒಣಿಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರ ರೋಗವಿರುವ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳು ಸಣ್ಣ ದಾಗುತ್ತಾ ವುರದ್ದ ಗಾತ್ರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣ ಅಕ್ಷೋಬ್ರಾ ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳ ನಡುವೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ಆರಂಭಗೊಂಡರೆ ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಮಸುಕಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು : ತೀವ್ರ ಬಾಧಿತ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿದಂತೆ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ 12 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಾವಂತುವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲಸಂದೆ ಅಥವಾ ಜನ್ಮಿತೆ ಹಸಿರೆಲೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಗಿಡಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಮಣಿನ ಘಲವತ್ತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು. ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ (100 ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ : 40 ಗ್ರಾಂ ರಂಜಕ : 140 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರೋಟ್ಯೂನ್) ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಮ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 8.5 ಗ್ರಾಂ ಸತುವಿನ ಸಲೇಚ್ ಮತ್ತು 85 ಗ್ರಾಂ ಸುಣವನ್ನು ಮಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಕೆಂಟಗಳ್ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಅಡಿಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 39396 ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಕೃಷಿಕರ ಆಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಣ್ಣಿ: ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಕೆಂಪು ಗೋಡೆ, ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೆಕ್ಕಲು ಗೋಡೆ ಮಣ್ಣಿ ಉತ್ಪನ್ಮೂಲ ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರ 6 ರಿಂದ 7 ಸೂಕ್ತ.

ಹಾಗೂಗಳು: ಅಡಿಕೆಗೆ ಧಾರಾಳವಾದ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮಳೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಸರಾಸರಿ 2000 ರಿಂದ 3500 ಮೀ.ಮೀ. ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು 15 ರಿಂದ 30 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂ. ಉಷ್ಣಾಂಶದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಗಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಕಾಲ: ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಮೇ-ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ತಳಿಗಳು

ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳು

ಸೌತ್ರಾ ಕೆನರಾ ಲೋಕಲ್ : ಕರಾವಳಿಂಹುಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿ, ಬೀಜವು ದುಂಡಾಗಿದ್ದು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ 2 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಚಾಲಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮೋಹಿತಾನಗರ್: ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಎತ್ತರದ ತಳಿ. ಮೊಟ್ಟಿಯಾಕಾರದಿಂದ ದುಂಡಗೆ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಬೀಜವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವುರದಿಂದ 3.67 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಚಾಲಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳು:

ಮಂಗಳು: ಕರಾವಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರ ಹಾಗೂ ಶೀಷ್ಟ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ, ದುಂಡಾಕಾರದ ಸೆಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಬೀಜವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಳಿ ಇ ಮರದಿಂದ 3 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ವರೆಗೆ ಚಾಲಿ ಅಡಿಕೆ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸುಮಂಗಳ: ದುಂಡಗೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಬೀಜವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎತ್ತರದ ತಳಿ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ 3.18 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಚಾಲಿ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ.

ಸ್ವಣಾ ಮಂಗಳ: ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯವ ತಳಿ. ಬೀಜವು ದುಂಡಾಕಾರವಿದ್ದು, ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ 3 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಚಾಲಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಮಧುರ ಮಂಗಳ: ಈ ತಳಿಯು ಹಸಿ ಕಾಯಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಚಾಲಿ ವ್ಯಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಡಿಕೆಯು ಗೋಲಿಂಹಾಕಾರವಾಗಿ ಉತ್ತೇವು ಗುಣವಟ್ಟಿವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹಸಿ ಅಡಿಕೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ 2.95 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬಣ ಅಡಿಕೆ ಚಾಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ 3.54 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶತಮಂಗಳ: ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಳೆಕಾಯಿ (ಕಂಪಡಿಕೆ) ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ, ಅಡಿಕೆಯ ಗುಣವಟ್ಟಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ 3.98 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಚಾಲಿ ಅಡಿಕೆ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಸಂಕರಣಾ ತಳಿಗಳು :

ವಿ. ಟಿ. ಎಲ್.ಎ. ಎಚ್.-1: ಗಿಡ್ಡವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಕರಣಾ ತಳಿ. ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಅಂಡಾಕಾರದಿಂದ ಉರುಣಾದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣಿಡಿಕೆ. ಇದು ಸ್ಥಿರ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವುರದಕ್ಕೆ 2.54 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಚಾಲಿ ಅಡಿಕೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿ. ಟಿ. ಎಲ್. ಎ. ಎಚ್.-2 : ಗಿಡ್ಡ ಸಂಕರಣಾ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬೀಜಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರವಿದ್ದು, ದುಂಡಗೆ ಹಾಗೂ ಮೊಟ್ಟಿಯಾಕಾರವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ 2.64 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಚಾಲಿ ಅಡಿಕೆ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

ನಾಟಿ ಅಂತರ : ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿಡದಿಂದ

ಗಿಡಕ್ಕೆ 9 ಅಡಿ ಅಂತರವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 548 ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಗೊಬ್ಬರಗಳು: ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಕಿ.ಗ್ರಾ.0. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಗಳಿಗೆ 100 ಗ್ರಾ.0 ಸಾರಜನಕ, 40ಗ್ರಾ.0. ರಂಜಕ ಮತ್ತು 140 ಗ್ರಾ.0. ಪೂರ್ಚ್ಚಾಪ್ರಾ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿತ ತಳಗಳಿಗೆ 150ಗ್ರಾ.0 ಸಾರಜನಕ, 60 ಗ್ರಾ.0. ರಂಜಕ ಮತ್ತು 210 ಗ್ರಾ.0. ಪೂರ್ಚ್ಚಾಪ್ರಾ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೂಚನೆ : 1. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರಿನ ನಂತರ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ 1/3 ರಷ್ಟನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗಿಡಗಳಿಗೂ, 2/3 ರಷ್ಟನ್ನು ಏರಡು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು 3 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿಗಿಡಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡಬೇಕು.

2. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಂಜಕವನ್ನು ಶಿಲಾರಂಜಕದ ಮುಖಾಂತರ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮೆಗ್ನೋಟಿಯಂ ಸಲ್ವೇಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಾನ

ಅ) ತಾಯಿ ಮರಗಳ ಆಯ್ದೆ : ಜೀಗ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿ ವುರಗಳನ್ನು ಅರೋಗ್ಯವಂತ ತೋಟಗಳಿಂದ ಆರಿಸಬೇಕು. ಮರಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿನವಿರಬೇಕು (15 ರಿಂದ 25 ವರ್ಷ), ಆರಿಸಿದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಗೊನೆಗಳು ಪೂರ್ಣ ಹಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದ ಗೊನೆಗಳಿಂದ ಭಾರವಾದ 25 ರಿಂದ 35 ಗ್ರಾ.0 ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೊಕದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆ) ಪ್ರಾಫಾರ್ಮಿಕ ಸಸಿ ಮಡಿ: ಆಯ್ದೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಿದ 8 ರಿಂದ 10 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಸಸಿಮಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. 1 ಅಡಿ ಆಳ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದ್ದಗಲವಿರುವ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮರಳಿನಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿನ ಭಾಗ ಮೇಲಿರುವಂತೆ 2 ಅಂಗುಲ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕಾಯಿಗಳು

ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಮರಳನ್ನು ಹರಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸುಮಾರು 40 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

ಇ) ದ್ವಿತೀಯ ಸಸಿ ಮಡಿ: 6 ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರ, 4 ಅಡಿ ಅಗಲ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದ್ದಗಲವಿರುವ ಮಡಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಸಸಿಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ 4 ರಿಂದ 5 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ, 2 ರಿಂದ 3 ಎಲೆಗಳಿರುವ ಅಡಿಕೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಫಾರ್ಮಿಕ ಮಡಿಗಳಿಂದ ಕಿರುತ್ತಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ಸಸಿಮಡಿಗೆ 2.5 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಸಿ ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಭಾಗಶಃ ನೆರಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ದ್ವಿತೀಯ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಗಿಡಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ 1 ಅಡಿ ಇರಬೇಕು.

ಸಸಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದು: ನಾಟಿ ಮಾಡಲು 12 ರಿಂದ 18 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಗಿಡ್ಡ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ 5 ಗರಿಗಳಿರುವ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು. ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು: ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸಮತಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಗನಿ, ಬೇವು, ಮುರುಗಲು, ಸಿಲ್ವರ್ ಚೋ, ಸರ್ವೆ ಇತ್ತಾದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತ ಗಾಳಿತಡೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮಣಿನ ಗುಣ ಆಧರಿಸಿ 2.5 ಫಾನ್ ಅಡಿ ಅಧಾವಾ 3 ಫಾನ್ ಅಡಿಗಳ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೇಲ್ಕೂಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೀಶ್ರಣದಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು 1 ರಿಂದ 1.5 ಅಡಿ ಆಳದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ನೀರುಣಿಸಬೇಕು. ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಸುದುವುದನ್ನು ತೆಪ್ಪಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿವಾಡುವಾಗ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ರೇಖೆಯನ್ನು 35ನೇಯಪ್ಪು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನೆಡೆಗೆ ವಾಲುವಂತೆ ನಾಟಿ ವರಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಮೊದಲಿನ ಸಾಲಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ವುಳ್ಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿದಂತೆ ವರಾಡಲು ಬಿಸಿಗಾಲುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಮಣಿನ ಗುಣಾದವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಿಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಿಸಿಗಾಲುವೆಗಳು 75 ರಿಂದ 100

ಸೆಂ. ಮೀ. ಆಳದವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಿ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರ ಮಣ್ಣಿಂದ ಬಿಗಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವುಣ್ಣಿನ್ನು ಅಗ್ದೆ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಭೂಮಿಯ ಇಳಿಜಾರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ತಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ: ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು. ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಿ, ವುಣ್ಣಿನ ಗುಣವನ್ನಾರ್ಥಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹವಾಗುಣಕ್ಕೆ ನವೆಂಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದ್ದೀರ್ಘ ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 6 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಚ್-ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 4 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಪೋಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ 18 ರಿಂದ 20 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.

ಹೊದಿಕೆ/ಮುಚ್ಚಿ ಬೆಳೆಗಳು: ಅಡಿಕೆ ಗಿಡಗಳ ಸಾಲಿನ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮಿಮೋಸಾ ಇಲ್ಲಾಸಾಸ್ವೇಲೋಸಾಂಥ್ರೋಸ್ ಗ್ರಾಸಿಲಿಸ್, ಕೆಲಪಗೋನಿಯಂ ಮ್ಯಾಕೋನಾಯ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರ್ಯೂರೇರಿಯಾ ಜವಾನಿಕಾ ಮೇ-ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಹೂವಾಗುವ ಮೊದಲು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ) ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳು: ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಳೆ, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿಣ ಹಾಗೂ ಗೊಸು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅತಿಸಾಂದ್ರ ಬಹುಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ: ನಾಟಿ ವಾಡಿದ 8 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕೋಕೋ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ವೆನಿಲ್ಲಾ, ಪಚೋಲಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ವೀಕ್ಕುದೆಲೆ, ಲವಂಗ ಮತ್ತು ಸವರ್ಣಸಾಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು

ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯಾನತೆಗಳು:

ಬ್ಯಾಂಡ್ ಅಥವಾ ಹಿಡಿಮುಂಡಿಗೆ: ಅಡಿಕೆ ಮರವ ಬೆಳೆದಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ವಾತಾವರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ನ್ಯಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಗೋಚರ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಎಲೆಂರು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕಡಿತ ಹಾತ್ತು ಅಂಚುಗಳ ಸುಕ್ಕಿಗಟ್ಟಿರುವ ರೋಗವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಗೆಣ್ಣಿಗಳ ನಡುವೆ ಕಡಿಮೆ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೊಂಜಲುಗಳ

ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗರಿಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ತೆರೆಯುವಿಕೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಮುದುಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಬೇರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ನ್ಯಾನತೆಯು ಸರಿಯಾದ ನೀರು ಬಸಿಯುವಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಮಣ್ಣಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರು ಬಸಿಯುವಿಕೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ತಾಮುದ ಸಲೆಟ್ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ವುಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

ಕಾಯಿ ಸೀಳುವಿಕೆ: ಈ ನ್ಯಾನತೆಯು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಅಡಿಕೆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೊರಿಗಿನ ಸಿಪ್ಪೆಂರು ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೊರಸಿಪ್ಪಿಯ ಸೀಳುವಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತೀರುಳು ಹೊರಬಂದು ಸೋಂಕು ಉಂಟಾಗಿ ಇಳಾವರಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ಣಾಷಿಯಂ ಕೊರತೆಯು ಈ ಕಾಯಿಲೆಂರು ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣವೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ರೋಗದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾಷಾ (500 ಗ್ರಾಂ) ಮತ್ತು ಚೋರಾಕ್ಸ (2.5 ಗ್ರಾಂ.) ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸೀಳುವಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಡ ಸೀಳುವಿಕೆ: ಕಾಂಡಗಳು ತೀವ್ರವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖೆಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವೇರುತ್ತೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಕಾಂಡಗಳು ಒಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಂಡದ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸೀಳುವಿಕೆಗಳಾಗಿ, ನಂತರ ಶಿಲೀಂದ್ರಾಗಳ ಸೋಂಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕಾಂಡವು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತದೆ. ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿಮಾಡುವಾಗ ಉತ್ತರದಕ್ಷಿಣಿ ರೇಖೆಯನ್ನು 35ನೇ ಡಿಗ್ರಿ ಯಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಿ ದಿಕ್ಕಿನಡೆಗೆ ವಾಲುವಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಮೊದಲಿನ ಸಾಲಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ವಾತ್ತ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವೇರುತ್ತೆ ಭಾಗದ ಬದುಗಳ ಮೇಲೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಗರಿಗಳಿಂದ ಕಾಂಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖಿದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಕಾಂಡಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಲೇಪನ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಮೊಣಸಿನ

Congratulations

Ashlene Albuquerque

Scored 591/600

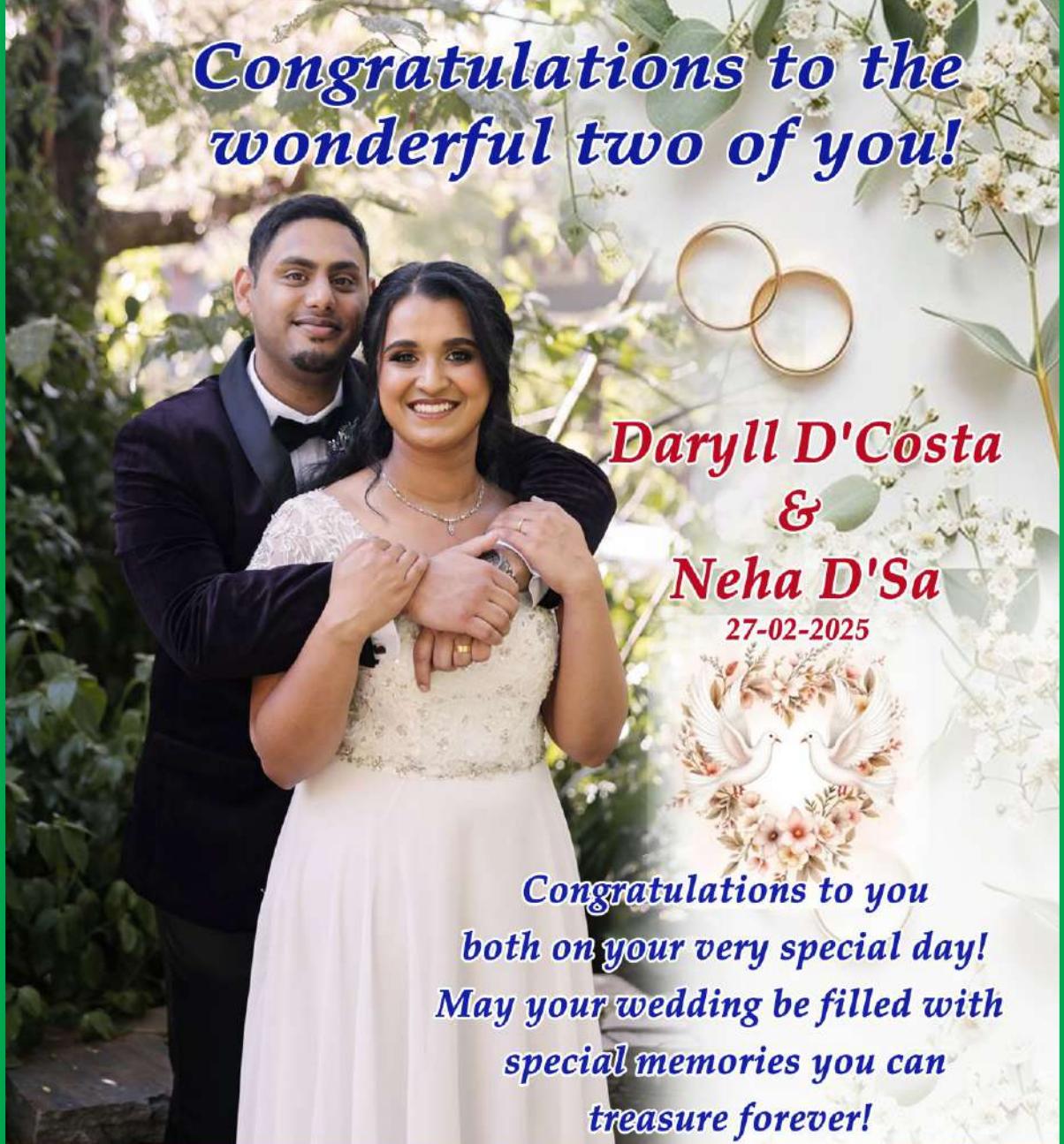
secured 9th Rank in State

in II PUC board examination (Commerce Stream)
at St. Aloysius PU College, Mangaluru.

Best wishes from:

Parents: Alwyn Albuquerque & Mary Leena DCunha

Grand Mother: Rosy Albuquerque

*Congratulations to the
wonderful two of you!*

*Daryll D'Costa
&
Neha D'Sa*

27-02-2025

*Congratulations to you
both on your very special day!
May your wedding be filled with
special memories you can
treasure forever!*

Best wishes from:

Daryll's Parents : William Dcosta and Dorothy Dcosta

Brother: Norvin Dcosta

Neha's Parents : Maxim D'Sa and Rosita D'Sa

Brother : Nithin DSA

And all family members

Best wishes from:

Lloyd's Parents: Leo Dcosta & Prescilla Dcosta

*Dimple's Parents: Dominic Alexander Dsouza & Agnes Dsouza
And all family members*

Ishika Maria

Congratulations
ON YOUR
First Communion.

MAY YOU FEEL THE
WARMTH AND COMFORT
OF THE LORD'S *love*
WITH YOU EVERY DAY,

Best wishes from:

Dad : Lohith Pinto, Mummy : Divya Pinto

Sister : Isha Roberta Pinto

Grand Parents & All Family Members

ಪಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಾಚೆ ಬುಲ್ಲಾನ್

ಅಂಶಾ ನೋರೊನ್ನ್ 23-04-2025

ಭಾಗ್ಯ ಮೃಜಿಂ ಕೆದೆಂ ವರ್ತೆಂ, ಸೋಮ್ಯಾ ತುಕಾ ಸೆಂಪ್ಸೆಂ
ದುರ್ಬಳ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜ್ಞಂತ್ ಮೃಜಾ, ತುಕಾ ನ್ಯಾಗತ್ ಕರ್ಷಂ
ರಾಜ್ ತುಜಂ ತನಂದಾಚೆಂ, ದೈವಿಕ್ ಸಂತೋಷ್ ದಿಂಪ್ಸೆಂ
ಫಾರ್ಮ್ ಜಾಲಾಂ ಮೃಕಾ ತೆಂ, ತುಜೆ ಸಂಗಿ ಜಯಿಂಪ್ಸೆಂ

75ವ್ಯಾ ಜಲ್ಲಾ ದಿನಾಚೆ ಬುಲ್ಲಾನ್ ಅಱನ್ ನೋರೊನ್ನ್
23-04-1950

75 ವರ್ಷಾಂಚೆ ಬೆನಾಂವಾಂಚೆ ಜಿಂಂ, ದೇವಾನ್ ದಿಲ್ಲೀಂ/ವರ್ತೆಂ ದೆಂಂ
ಕಾಳ್ಜ್ಞಂ ಶಮ್ಮಿಂ ಉವಾಂಕ್ಷಾಂನಿ ಭರ್ಲೀಂ, ವಾಗ್ನಾ ಉರ್ಲಾಸ್ ಜಲ್ಲಾ ದಿನಾಚೆ
ರಾನ್ ರಾನ್ ಉರ್ಲಾಸ್ ಪಾಟಯಾಂವ್, ಸಾವೇಸ್ನುರಾಚ್ಸೊ ಉಹ್ತಾರ್ ಶಮ್ಮಿ ಆಟಯಾಂವ್
ಡೊರ್, ಸುನ್, ಧುರ್ವೊ, ಜಾಂವಯ್, ನಾತ್ರಾಂ ತನಿ ನರ್ವೆ ಕುಟ್ಟಾದಾರಾಂ
ಮದರ್ ತರೆಜಾ ವಾಡ್, ನೀರುಡೆ

ಪಯ್ಯಾ ಕೌಶಿರಾಜ್

ಹಾದಿಕ್ ಉಲ್ಲಾಸ್

30-12-2024

ಈಗಿಕ್ ಹಯಲ್ ಹಾಷ್ಟಿಂ ಅಕ್ಕ್ಯಾ ಕಾಖ್ಯಾತ್ ಸ್ವಿಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ

ಅಮ್ಮ್ಯಾ ಮೊಳ್ಳೆ ಡೆರ್ನ್ ಅನಿ ಗ್ರೆನ್ ಕುಮ್ಮಾ

ರಾಹ್ ರಾಹ್ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಹಾರ್ಯಾಂಚ್.

ಕೆಳಿಕ್ ಈಗು ಕುಮ್ಮಾ ರಾಕೇಂದ್ರಿ, ನಾಂಜಾಳುಂದಿ ಅನಿ

ಬೀರೆ ಹಡಾರ್ ಕಾವ್ರೆ ಕರುಂದಿ ಘ್ರಾಂ ಆಶೇರಾಂವ್.

ಅನಿ ನರ್ವ್ ಬೀರೆ ಮಾನ್ಯಾಂವ್.

ಉಲ್ಲಾಸ್ ಪಾಷಯ್ತಾತ್:

ನೆಲನ್ ಮೆಂಡೊನ್ ಅನಿ ಕುಟಾಮ್

ನೀರುಡೆ

ಉತ್ಸವ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಜೀ ಉಲ್ಲಾಸ

ಫಲಕ್ಕು

ಅನಿ

ಕೃಷ್ಣಾ ದಿನೋಜ

08/02/1975 – 08/02/2025

50

ಉತ್ಸವ ಪ್ರಾಡ್ಯಾಂತ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಷಾಂಚೆಂ
ಮಧುರ್ ಸೋಭಿತ್ ಜಿವಿತ್ ತುಮ್ಮೆಂ
ಮೋಗಾ-ಮಯ್ಯಾಶಾನ್ ಪರ್ಮಾಳಾಯ್ಯಾಂ
ಮಾನಾ-ವಿಶ್ವಾಸಾನ್ ಸುಂಗಾರಾಯ್ಯಾಂ
ಘಟ್ಟಿ ಜಿನ್ ತುಮ್ಮೆ ಜಾಂವ್ ಸಂತೋಸಾಚಿ
ತೃಪ್ತಿ, ಸಮಧಾನ್ ಅನಿ ಬರ್ಹಾ ಭಲಾಯ್ಯಾಚಿ
ವ್ಯಾಳುಂ ರುಧ್ರ್ ದೇವಾಚ್ಯಾ ಕುರ್ಕೆ ಬೆಂದಾಂವಾಚಿ
ಮಾಗ್ರಾಂವ್ ಅಮಿ ಭುರ್ಗಿಂ ತುಮ್ಮೊ ಮೋಗಾಚೆಂ

ಉಲ್ಲಾಸ ಪಾಟಯ್ಯಾತ್:

ಭಾವ್, ಭಯ್ಯಂ, ಪೂರ್ತ್, ಸುನೋ, ನಾತ್ರಾಂ
ಮದರ್ ತೆರೆಜಾ ವಾಡೋ, ನೀರುಡೆ

ಆರ್ಥಿಕ್ ಪ್ರವ್ರಾ ಮೊಣಂಡ್ ಪುರ್ಷ

ಭಿಲಿಪ್ ನೇರಿ ಡಿಸ್ಟೋಜ್

ಜನನ್ : 26/05/1962

ಲಗ್ತು : 03/10/1996

ಮರಣ್ : 28/04/2025

“ಪವ್ವೆ” ಮೃಜ್ ಅಮುಂವ್ ಹಾಂವ್ ಕೆಂಜಾಕ್ ಅಚಾನೆಕ್ ಸಾಂಡುನ್ ಗೆಲೊಯ್ ತುಂ ದ್ವಾ ರಾಜಾಕ್ ಕುಬ್ಬಾಜ್ ಆವ್ಯೂರಿ ಮೃಜ್ಲೊನ್, ಗೆಲೊಯ್ ತುಂ ನಿದೆಂಂಕ್ ಪರ್ತ್ ಉವ್ಲೊನಾಯ್ ತುಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಹಾರಾಕ್

ಹೆಚ್ಚೆಕ್ ದಿಂನ್ ಉಡಾನ್ ತುಜ್ಜೆ ಯೆತಾ ಕೆಣ್ಣುತ್ ಮೃಜ್ ತುಜ್ ವಿಜೆಂ ಕಾಳಜ್ ಲಿತೆಂ ಜಾತ್ ತುಜ್ಖ್ ತೆಂಡಾಂತ್ ಮುತ್ತಾ ಮೃಜ್ ಅಯ್ಲುಂಕ್ ಆಶ್ತೆ ದಿಂನ್ ವೆತ್ತಾ, ತರೀ ತುಜ್ಜೆ ಉಡಾನ್ ಕಾಳಜ್ ಬಣಯ್ತ್ತು

ಮೃಜ್ ಭೇಗಾಂ ಸಾಂಡುಂ ಹಾಂವ್ ಕೆಂಜಾ ಲಾರಿಂ ಸಾಂಡುನ್ ತುಂ ಆಮ್ರಾಂ ಪಾವ್ಲುಯ್ ದ್ವಾ ಲಾರಿಂ ವಿನ್ಲೊನಾಂ ಮೇಳ್ರ್, ಫೆಸಿಯೆ ಸಾರ್ಲೊಲ್ಲೊ ತುಜ್ ಲಾರಿಂ ಪರ್ತ್ ಎಕ್ಕೆಬ್ರಾಂ ಪರ್ಬ್ರಾಂತ್ ತುಕ್ತಾ ದ್ವಾ ಸಂಗಿ

ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲ ಭೇಟಯ್ತುತ್ತಾ:

ಮೇಗಾಜಿ ಪತ್ತಿಜ್, ಧುನ್ನೋ, ಜಾಂವಯ್ ಅನಿ ಕುಬ್ಬಾದಾರಾಂ

ಹಂತ್ರೀ ಸುಮಾರ್ಗಾಚೆ ಉಲ್ಲಾಸ

ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ್

04.05.2025

ಪುಂ ಸೇತ್ತಿಂತ್ರೇ ದಿನಾಯಿ ಬಾಳಾ
ಜೀಜುಕ್ಕು ಕಾಳಾಂತ್ರೇ ಸೆಂದ್ವಾ ವೇಳಾ
ಅಂಜ್ ಭೂತ್ವಾ ಹಾಸ್ತ್ ಮೇಳಾನಾಂತ್ರೇ
ಭಾಗ್ ಹೆಂ ಪುಂ ಧಾವ್ರೋ ಜಾಲಾಂ

ಹಯ್ ಹಾದಿಂ ಆಹಾ ಸಾಳಾಂತ್ರೇ ಎವರಿಸಾಂತ್ರೇ
ಜೀಜುಕ್ಕು ಖಂಡ್ಯಾ ವಾಯ್ ಯಿಂದಾರ್ ಸೆವ್ಯೋಳ್
ಪುಂ ಕಾ ರಾನ್ ರಾನ್ ಉಳಾನ್ ಪಾಟಯ್ಲಾಂತ್ರೇ
ಆನಿ ದೊಂಜಿಂ ಆಶೀರ್ವಾದಾಂ ಮಾಗ್ಲಾಂತ್ರೇ

ಉಳಾನ್ ಪಾಟಯ್ಲಾಂತ್ರೇ

ಡಾಡ್-ಮುಖ್ಯೈ : ಅನಿಲ್ ಅನಿ ಜಿನಿಫರ್ ಸಂಪನ್ಯೋಜನ್

ದೆಣ್ಣೈ : ಆರ್ಥ್ರ್ ಸಂಪನ್ಯೋಜನ್

ಮೂಂಯ್ : ಎಬಿನ್ ಸಂಪನ್ಯೋಜನ್ ಆನಿ ಮರಿಯ ದಿನೋಜಾ
ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಶುಷ್ಣಾರಾಂ, ನಾಂ. ಮೇರಿ ವಾಡ್ರೋ, ನೀಯಂದ್

ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾನಿಂಗ್

ಮತ್ತು

ವಾಟರ್ ಪ್ಲಾಟಿಂಗ್

ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಆಂದ್ರೆವಾರಿ ಕಾಣಲು ಮೊಡ್ಯುಲೆಂಟ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾನಿಂಗ್
ಕೆಲನ್ ಮೊಡಲು ನಿಮ್ಮಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಗುಡಿಗಳು, ದೀಪಕ್ಕಾಸ್, ಜೆಸ್ಟ್, ಮಂಡಿರ ಮನೋಭಿಗೆ
ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ನಿಸ್ಟ್ ಮೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಟೀರ್ಜೆನ್ ಮೆಳೆಯಂಡ ಸೋರ್ಪುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೈಬರ್ ರೀಸಿಲ್

ವಾಟರ್ ಪ್ರ್ಯಾಥ್ ಮೊಡಿಕೆಡ್ಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅವಿಲ್ ಹಿರೇರ್

9611689617, 7676449157

In ever loving memory of

Mr Gauldin DCunha

Born: 07-10-1967   Died: 28-03-2025

*I hear your voice in moments still,
It pushes me, it shapes my desire.
You taught me strength without a sound
You showed me how to rise, not fall.*

*In every thought, in all I do,
A quite past still leads me.
Though now you rest in Heaven's peace,
Your love & strength will never end.*

*I feel you near in silent prayers,
A guiding light that's always there.
Life moves on, one truth stays clear
You're deeply loved and always near.*

Tribute of love from
Dear wife, daughters, brothers, sister, Sister in law
& All family members

ಉದ್ದೀಪ್ ಯೆತ್ತಾ ಕಾಂಪಜ್ ರಂತ್ರೋ ಜಿಂತುನ್ ತುಮ್ಕಾಂ

Mrs. Pauline Pinto

Born : 24-04-1936   Exp : 20-12-1989

Mr. Ronald Dsouza

Born : 23-05-1966   Exp : 17-07-2024

Mr. Felix Dsouza

Born : 30-05-1924   Exp : 13-02-2022

ಎಹಾಡ್ ಬಿಡಾರಾಂತ್ಲಿ ತೀನ್ ಕಾರಾಗ ಮಾಸ್ತಿನ್ ಫೇರಿಂ ಉಜ್ಜ್ವಲಾರ ಥಾವ್
ಸೇಡುನ್ ಅಮ್ಮಾರ್ ಅಂಧಾರಾಂತ್ ಸುಸ್ಟಿಕ್ ಸಾಂಡುನ್ ಕುಟ್ಟಿ ಥಾವ್
ಉಗ್ಗಾನ್ ಕಾಡುನ್ ದುಃಹಾರ ಕಾಡ್ತುರವ್
ವಾತಿ ಜಳವ್ ಮಾಗ್ಗಿ ಭೇಟಯ್ಯುರವ್
ಭರವಸು ದವನ್‌ ರಾಹುನ್ ಅಸಾರವ್
ಯೀನ್ ದಿನ್ ಸರಿರಂ ರಾಜಾರ್ತ್ ಮೈತ್ರೀಲ್ಯಾರವ್
ದಿಲ್ಲಿ ಮೇಗ್ ಅನಿ ಸಾಂಗಾತ್ರ್ಜ್ ನಿಯುಜುನ್
ದುಃಹಾಭರಿತ್ ಶ್ರದ್ಧಾರಂಜಲಿ ಅರುನ್ ಸಾತ್ಸಿಕ್ ವಿಶೇವ್ ಮಾಗ್ನಾರವ್

ದುಖೀನ್ ಕುಟ್ಟಾರಾರಾಂ
ಸಾಂ ರೇಳತಿ ವಾಡೊ

ಮೊಗಾಜಿ ಶೃಂದಾಂಜಲ

ರೋಕೆ ಪಿಂಟೋ

ಜನನ್ : 07-05-1950

ಮರಣ : 06-12-2024

ದೂರ್ಬಿ ಅವ್ಯಾಂತ ಭೂಗ್ರಾಂ ಫರಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ರಾನಾ
ಸದಾಂಚ್ ತುವೆಂ ದಿಲ್ಲೀ ಮೋಗ್ ಮನಾಂತ್ ಅಟಯ್ಯಾನಾ
ಲುಗ್ಗಾಸ್ ಅವ್ಯಾಂತ ಯೆತಾ ಹೆನೆಂ ತೆನೆಂ ಪಾಶಾರ್ ಜಾತಾನಾ
ಫರ್ ಜಾಲಾಂ ರಿತೆಂ ತುಂ ಅಪ್ಪೆಂ ಮಧೆಂ ನಾಸ್ತಾನಾ
ಮಾಗೊನ್ ಧಾಡ್ ಡಾಡಾ ಸರ್ಗಿಂಚಿ ಬೆಸಾಂವಾ
ಕುಟ್ಟಾಚೀರ್ ತುಜ್ಗ್ ವಿಳ್ಳೀತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ
ಮಾಗ್ರಾಂವ್ ಅಮಿಂ ಸಾಸ್ತ್ರಾಚೀ ಸುಪ್ರೋ
ಸರ್ಗಿಂಚ್ಯ್ ರಾಜಾಂತ್ ಜಾತಾಲ್ಲೊ ಅಮ್ಮೊ ಎಕ್ಕಿಟ್

ಶೃಂದಾಂಜಲಿ ಭೇಟಯ್ಯಾತ್:

ಪತಿಷ್ಠಾ : ಲೀನಾ ಡಿಸೋಜ ಅನಿ ಕುಟುಂಬ್
ಸಾಂ ಲೋರೆನ್ಸ್ ವಾಡೋ, ನೀರುಡೆ

ನೊವ್ಯಾ ವಸಾದಚೋ ಲುಗ್ಗಾನ್

ಡೋನೆಲ್ ಫೆನಾಂಡಿಸ್

ಜನನ್ : 12-04-1998

ಮರಣ : 23-01-2016

ದೆವಾ ಸಮೋರ್ ಚಲ್ಲೀಂ ನಾ ಅಪ್ಪೆಂ ಕಿತೆಂಚ್
ಶರಣ್ ಅಮಿಂ ಸದಾಂ ತಾಚಾ ಪಾಂಯಾ ಧಳೀಂ
ಅಪ್ರೀತಾಂವ್ ಘುಲಾಂ ತುರೆ ಅನಿ ಮಾಗ್ನಿಂ ಅಪ್ಪೆಂ
ದುಸ್ರೇಂ ಕಿತೆಂಚ್ ನಾ ಅಮ್ರೇಂಕ್ ತುಕಾ ಹಾಬ್ಯಾ ವಿಂ

ಶೃಂದಾಂಜಲಿ ಭೇಟಯ್ಯಾತ್:

ಆವಯ್-ಬಾಪಯ್ : ಮೈಕಲ್ ಅನಿ ಜೇನ್ ಫೆನಾಂಡಿಸ್
ವಸಾಯಿ, ಮುಂಬ್ಯೆ
ಅಚ್ಯೋ-ಅಚಿ : ನೆರಿ ಅನಿ ನತಾಲಿಯಾ ಪಿಂಟೋ
ಸವ್ರ್ ಕುಟ್ಟಾದಾರಾಂ
ಭಾಗೆವಂತ್ ಕುಟ್ಟಾ ವಾಡೋ, ನೀರುಡೆ

ಬ್ಯಾಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯೂನೆತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕೊಯ್ದು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನವೆಂಬರ್-ಮಾರ್ಚ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯು ಕೊಯ್ದಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಾದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಿ 40 ರಿಂದ 45 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಒಣಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಲಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 2000 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಜಾಲಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಹಲಸು ಬೆಳೆಯ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು: ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಲಸಿನ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ಹಣ್ಣನ್ನು ನೇರ ಸೇವನೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಡುಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಲಸಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನಾಂಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಸಾರಜನಕ, ಪಿಪ್ಪು ಮತ್ತು ಖನಿಜಾಂಶಗಳಿವೆ. ಇದು ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಲಸು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಮಾರು 785 ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿಕರ ಆಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಣಿ: ಆಳವಾದ ಕೆಂಪುಗೋಡು ಮಣಿ ಮತ್ತು ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣಿ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ನಾಟಿ ಕಾಲ: ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ಉಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿ 1500 ಮೀ. ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಜೂನ್- ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಗಳು ನಾಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ತಳಿಗಳು: ದಕ್ಷಿಣ ಒಱ ಪ್ರದೇಶ

1. **ಸಿಂಗಪೂರ ಹಲಸು (ಸಿಲೋನ ಹಲಸು):** ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೇಗನೆ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ್ವಾಗಿವೆ.

2. **ಸ್ವಣ್ಣ:** ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಳಿಯು 2-3 ಕಾಯಿಗಳ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಬುಡದ ಹಾಗೂ ರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಯು ಸರಾಸರಿ 6-8 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಶೂಕ್ರವಿದ್ದು, ಸ್ವಣ್ಣ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

3. ಪಾಲೂರು - 1 ಇದು ತಮಿಳುನಾಡು ಕೃ.ವಿ.ವಿ.ಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. (900 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ/80 ಹಣ್ಣಿಗಳು) ಹಾಗೂ ಪರ್ಕಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಣ್ಣು ಕೊಡುತ್ತದೆ. (ಮಾರ್ಚ್-ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್)

4. ಕೊಂಕಣ ಪ್ರಾಲಿಫಿಕ್: ಕೊಂಕಣ ಕೃಷಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ದಾಪ್ರೋಲಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ, ಹಣ್ಣು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಈ ತಳಿಯು, ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ (450-550) ಕೆ.ಗ್ರಾಂ/ಮರಕ್ಕೆ) ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣೆನ ಗಾತ್ರ 5.70 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ನೀಡುತ್ತದೆ.

5. ಇತರೆ ತಳಿಗಳು: ಇತರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳಾದ ಚಂದ್ರಹಲಸು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಾಣಗೆರೆ, ಲಾಲಬಾಗ್ ಮಧುರ, ಸಿದ್ದು, ತೂಬಿಗೆರೆ ಸೆಲೆಕ್ನಾ, ಗಮ್‌ಲೆಸ್ (ಅಂಟು ರಹಿತ) ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಸಿಮಾಡಿದ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳು ಬೇಗನೆ ಫಲ ನೀಡುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿವೆ.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು: ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೂರು ಫನ ಅಡಿ ಆಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ಏಪ್ಲೋ-ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ಮೇಲ್ಲಿನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಸಸಿ/ಕಸಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಲಾ ಒಂದರಂತೆ ಗುಣಿಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ. ಕೋಲಿನ ಆಸರೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ನಾಟಿ ನಂತರದ ಬೇಸಾಯ: ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಎರಡು ಸಮ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು. ಪಾತೀಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 12-15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಕವಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಕೊಯ್ದು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ: ಕಸಿ ಗಿಡಗಳು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 4 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹಣ್ಣು ಕೂಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಂಗಪೂರ್ ತಳಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ, ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 50-250 ಹಣ್ಣು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 16-20 ಟನ್ ಹಣ್ಣೆನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ತೆಂಗು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 21,772 ಹೆಚ್‌ರೋ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣು: ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಮಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದರು ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಅಳವಾದ ಮರಳು ಮುಶ್ರಿತಗೋಡು, ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಂಪು ಗೋಡು ಮಣ್ಣಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ರಸಸಾರ 5.2 ರಿಂದ 8.0 ಇರುವ ಮಣ್ಣ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಹವಾಗುಣ: ಉಪ್ಪಿನಲಯದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶ ವಾನವಾದ ಬೆಳಕನ್ನು ಬಂಯಸುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 1000 ಮೀ. ಎತ್ತರದವರೆಗೂ, ವರ್ಷ ವಿಡೀ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆ (700 ಮೀ.ಮೀ.) ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಾಂಶ 15 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂ. ರಿಂದ 35 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂ. ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಮ ಇಳುವರಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅತ್ಯಗತ್ತು.

ಬಿತ್ತನೆಕಾಲ: ನಾಟ ವಾದಲು ಜೂನ್ ಜುಲೈ ಶಿಂಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲ.

ತಳಿಗಳು:

ಸುಧಾರಿತ ಎತ್ತರದ ತಳಿಗಳು:

1. ಚಂದ್ರಕಲ್ಲು (ಲಕಡೀವ್ ಆಡಿನರಿ): ಈ ತಳಿಯು ಕಲ್ಪರಸ ತೆಗೆಯಲು ಮತ್ತು ಉಂಡಕೊಬ್ಬಿ ಪಡೆಯಲು ಉತ್ಪಮವಾದ ಬರ ನಿರೋಧಕ ತಳಿ. ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಮೃದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಮ ಘಲಿತಾಂಶ ತೋರಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ 90 ರಿಂದ 100 ಕಾಯಿಗಳ ಇಳುವರಿ, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 176 ಗ್ರಾಂ, ಹಾಗೂ ಮರ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂಕೊಬ್ಬಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 17.6 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಶೇ. 70 ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಅಂಶ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.

2. ಕಲ್ಲುತರು : ಸರಾಸರಿ 117 ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರನಿರೋಧಕ,

ಉಂಡಕೊಬ್ಬಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಕೊಬ್ಬಿ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 1.43 ಟನ್ ನಷ್ಟಿದೆ.

3. ಕೀರಚಂದ್ರ (ಫಿಲಿಫಿನ್ ಆಡಿನರಿ): ಪ್ರತಿ ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 110 ಕಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ 20.8 ಶಿ.ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟ ಕೊಬ್ಬಿ ಇಳುವರಿ ದೋರೆಯುತ್ತದೆ. ಕೊಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 66ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯಂಶವಿರುತ್ತದೆ.

4. ಕಲ್ಲುತರಿತ: ಇದು ಎಳನೀರು ಹಾಗೂ ಕೊಬ್ಬಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಈ ತಳಿಯು ನುಶಿ ಹೀಜೆ ನಿರೋಧಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಸರಾಸರಿ 118 ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎಕರೆಗೆ 1.48 ಟನ್ ಕೊಬ್ಬಿ ಮತ್ತು 0.98 ಟನ್ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

5. ಕಲ್ಲುತತಾಬಿ: ಈ ತಳಿಯು ಸದ ಎಳನೀರು ಹಾಗೂ ಕೊಬ್ಬಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 105 (ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಳುವರಿ 148) ಕಾಯಿಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳು ತುಂಬಾ ದಪ್ಪನಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಗಳು:

1. ಚೋಫಾಟ್ ಆರೆಂಜ್ ಡ್ಯಾಫ್ರೋಂ: ಇದು ಎಳನೀರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ತಳಿ. ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 63 (ಎಕರೆಗೆ 5140) ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

2. ಕಲ್ಲುತ್ತೋಽಿ: ಇದೂ ಸದ ಎಳನೀರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ, ಕಾಯಿಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 114 (ಎಕರೆಗೆ 8070) ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

3. ಕಲ್ಲುಸೂರ್ಯ: ಇದೂ ಸದ ಎಳನೀರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಕಾಯಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಿತ್ತಲೆ. ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 123 (ಎಕರೆಗೆ 8637) ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳು:

1. ಚಂದ್ರ ಸಂಕರ: ಅರೆ ಎತ್ತರದ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು ತಿರುಳು ದುಂಡಾಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಂದು. ಪ್ರತಿ ಮರವು ಸರಾಸರಿ 110 ರಿಂದ 123 ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 1.76 ಟನ್ ಕೊಬ್ಬಿ ಹಾಗೂ 0.19 ಟನ್ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

2. ಕೀರಚಂಕರ: ಪ್ರತಿ ಮರದ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ 108 ಕಾಯಿಗಳು. ಕೊಬ್ಬಿ ಇಳುವರಿ 20.2 ಶಿ.ಗ್ರಾಂ. ಕೊಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 68 ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯಂಶವಿರುತ್ತದೆ.

3. ಚಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯ: ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ 109

ಕಾಯಿಗಳು. ಕೊಬ್ಬರಿ ಇಳುವರಿ 21.3 ಕಿ.ಗ್ರಾ.ಂ. ಕೊಬ್ಬರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 69 ರಪ್ಪು ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

4. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು: ಕಾಯಿಗಳ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 8957. ಎಕರೆಗೆ 1.57 ಟನ್‌ ಕೊಬ್ಬರಿ ಇಳುವರಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

5. ಅನಂತರಗಳು: ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 9172 ಕಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಕರೆಗೆ 1.55 ಟನ್‌ ಕೊಬ್ಬರಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

6. ಕೆರ ಸೋಭಾಗ್ಯ: ಈ ತಳಿಯು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಫಲ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 116 ಕಾಯಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಿಂದ ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಅಂಶವು 196 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಶೇ. 65 ರಪ್ಪು ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗರಿ ಹೆಚ್ ದಿಂಪಾಗಿರುವ ವುರಗ್‌ಜಿಗೆ ಮರವೋಂದಕ್ಕೆ ವಾಷಿಂಗ್‌ 500 ಗ್ರಾಂ ಮೆಗ್ನಾಷಿಯಂ ಸಲ್ವೇಚ್‌ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಬೆಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು: ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಯಿಗಳ ಆಯ್ದೆ: ಮುಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 80–100 ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವ 20–40 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮರಗಳಿಂದ, ಗೋಲಾಕಾರದ. ಮುಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗಾಗಿ ಅರಿಸಬೇಕು.

ಕಡಿಮೆ ನೀರುಳ್ಳಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಲಿತ, ಮುಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ತಾಯಿ ಮರವು 12 ಗೊಂಡಲು ಮತ್ತು 30–40 ಗರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಆಕ್ಷೋಬರಾನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಬರುವ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಆಯ್ದು ಕಾಯಿಗ್‌ಜಿನ್‌ನ್ನು 2 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ತೊಟ್ಟಿ ಮೇಲ್ಯಾಖಿವಾಗಿರುವಂತೆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕು.

ಸಸಿಮಡಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ನೆಡುವಿಕೆ 22 ಅಡಿ ಉದ್ದ್ಯ x 4.5 ಅಡಿ ಅಗಲದ ಅಳತೆಯ ಸಸಿಮಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ. 40 ಸೆ.ಮೀ. ಅಂತರದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ, 1.5 ಅಡಿ ಅಳದ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆದು ಮರಳನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು.

ವರಡು ತಿಂಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ಗೆ ಸಸಿಮಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ 2 ಅಂಗುಲಕ್ಕೊಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರಳು ಇರಬಾರದು.

ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಲಾಗಿಯೂ ಸಹ ನೆಡಬಹುದು.

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಯಿಗಳು 3 ರಿಂದ 4 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೇಡು, ಸುಮಾರು 12 ರಿಂದ 18 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳುತ್ತವೆ. ತಡವಾಗಿ ಅಂದರೆ 5 ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರ ಹೊಳಕೆ ಬಂದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಹೆಚ್ಚು ಗರಿಗಳುಳ್ಳ (5 ರಿಂದ 6), ದಪ್ಪಕಾಂಡ ಹೊಂದಿದ (4 ಅಂಗುಲ ಗಾತ್ರ), ದೃಢವಾಗಿರುವ, ತ್ರೀತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ, ಹೆಚ್ಚು ಬೇರು ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗೂ ಗರಿಗಳು ಸಿಳಿರುವ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು: ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳುಮೆಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ತಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ನೀ ಮಾಡಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 3 ಫನ್ ಅಡಿ ಅಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಗುಣಿಗಳನ್ನು ಹಸರಿಲೆ, ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಂದ 2 ಫನ್ ಅಡಿವರೆಗೆ ತುಂಬಬೇಕು. ಮಟ್ಟೆನ ಗುಣಧರ್ಮಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ 1.5 ಅಡಿ ಆಳದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಕೋಲಿನಿಂದ ಆಧಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೋಪ್‌ಪ್ರಮಾಣದ ನೆರಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಗೆದ್ದಲಿನ ಹತೋಟಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಪೂರೋಟ್‌ ಹರಳುಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೆಸಾಯ: ತೆಂಗಿನ ವಿವಿಧ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ: ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 2 ರಿಂದ 3 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ 25 ರಿಂದ 30 ಲೀ. ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ಪ್ರತಿ 4 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 75 ರಿಂದ 80 ಲೀ. ನೀರನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂತ ಮೇಲ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ ಸಸಿಗಳಿಗೆ : 5.5' ರಿಂದ 6' ಅಡಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 200 ರಿಂದ 250 ಲೀ. ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಂತರ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳಿಗಳು: ತೆಂಗು ಬಹುವಾಷಿಂಗ್‌ ವಯತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ವಾಡುವ ಬೆಳಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ತೆಂಗಿನ ವಿವಿಧ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ

ಹಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಆರಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು, ಹಣ್ಣನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಾದ ಪಪ್ಪಾಯ, ಪ್ರೋಟ್‌ಪಾಪ್‌, ಬಾಳೆ ಹಾಗೂ ಅರಿಶಿನ, ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಹದಿನೆಂಟರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಿದ್ದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ತೆಂಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳ ತೆಂಡೆ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದ್ರಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ವಿರಳವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುದರಿಂದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೇರಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 25 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಿಂಬೆ, ಕೋಕೋ, ಕರಿಮೊಸು, ದಾಲ್ನೀನ್, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಲವಂಗ, ಸರ್ವಸಾಂಬಾರ, ವೆನಿಲ್ಲಾ, ನಗ್ಗೆ, ಕರಿಬೇವು, ಪಚ್ಚೋಲಿ, ನೆಲಬೇವು, ತುಳಸಿ, ನಿಂಬೆಯಲ್ಲು, ಹಿಪ್ಪಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಮಿಶ್ರ ಬೇಸಾಯ: ಮುಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಎನ್‌ಬಿ-21, ಸಿಬಿ-3, ಸಿಬಿ-4, ಗಿನಿ ಮುಲ್ಲಿನ್ನು ಬೆಳೆದು ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದ 6 ಅಡಿ ಸುತ್ತಳತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಂತರ ಅಥವಾ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಡುವ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಾರದು.

ಪ್ರಥಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ತೆಂಗಿನೂಂದಿಗೆ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿರುವ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ತೆಂಗಿನ ಮೃದ್ಯ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಸಪೋಟಿ, ಮಾಪು, ಮುಣಿಸೆ, ಗೋಡಂಬಿ ಮುಂತಾದ ಬಹುವಾಣಿಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯಾಸ್ತಿಗಳು:

ಕ್ರೋಂ ಚೋಕೋ: ಬೋರಾನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಸ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೂಪಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಸುಕ್ಕಿಗಿಂಡ ಕಡಿಮೆ ತೆಂಗಿನ ಗೆರಿಗಳ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆವಿಕೆ ವೊದಲ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಗರಿಗಳು ತೀವ್ರವಾದ ತುದಿ. ಕೊಳೆಯುವಿಕೆಗೆ (ನೆಕ್ಕೋಸಿಸ್) ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟ್‌ವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ತುದಿ ಕೊಕ್ಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾಣಿಕ ಮೃದ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಬೋರಾನ್ 50 ಗ್ರಾ.ನ್ನು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು.

ಪೆನ್ನೀಲ್ ತುದಿ ನ್ಯಾಸ್ತಿ: ಈ ನ್ಯಾಸ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಕಾಂಡವು ಪೆನ್ನೀಲ್ ತುದಿಯಂತೆ ಚೂಪಾಗುತ್ತಾ ಕಡಿಮೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಗಾತ್ರವು ಹೊಡ ಕಿರಿದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರೋಟ್‌ಕಾಂಶಗಳ ಹೊರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ 500 ಗ್ರಾ. ಸಾರಜನಕ, 300 ಗ್ರಾ ರಂಜಕ, 1000 ಗ್ರಾ ಪ್ರೋಟ್‌ಪಾಪ್ ಜೊತೆಗೆ 500ಗ್ರಾ. ಮೆಗ್ನೋಷಿಯಂ ಸಲ್ಟೇಂಟ್ ಮತ್ತು 200 ಗ್ರಾ. ಚೋರಾನ್ 200 ಗ್ರಾ ಸತ್ತಿನ ಸಲ್ಟೇಂಟ್ ಹಾಗೂ 25 ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಸ್ತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು.

ಹರಳು ಮತ್ತು ಹೀಟ್ ಉದುರುವುದು (ಬಟ್‌ನೋ ಶೈಡ್‌ಂಗ್): ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂಶದ ಅಸಮತೋಲನೆ, ಪ್ರೋಟ್‌ಕಾಂಶಗಳ ಹೊರತೆ ಮತ್ತು ಕೀಟ-ರೋಗಗಳ ಬಾಧ, ವಿರಳ ಪರಾಗಸ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕೊಲ ಮಣಿಸ್ಟೆನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಸ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟ್‌ಕಾಂಶಗಳ ಅಸಮತೋಲನೆ. ಕೀಟ ರೋಗಗಳ ಉತ್ಪನ್ಮೀ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಬೋರಾನ್ (50 ಗ್ರಾ.) ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟ್‌ಪಾಪ್ (1000 ಗ್ರಾ) ಪ್ರೋಟ್‌ಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಸ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಗೊನೆ ಇಳಿ (ಜೋತು) ಬೀಳುವಿಕೆ: ಈ ನ್ಯಾಸ್ತಿಯ ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳ ತೊಟ್ಟಿಗಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಗೊನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂರಿದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಗೊನೆಗಳು ಎಲೆಗಳ ನಡುವೆ ತೂಗಾಡುತ್ತೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೂಕದಿಂದಾಗಿ ಗೊನೆಗಳ ತೊಟ್ಟಿಗಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಅನುಂದಂತಿಕ ಅಸ್ಸಸ್ಟ್‌ತೆಗಳು, ತೇವಾಂಶದ ಹೊರತೆ, ಪ್ರೋಟ್‌ಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾನ್‌ಮೋಡಮಾರ್ ರೋಗದ ಸಂಭವಗಳು ಇಡಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಉತ್ಪನ್ಮೀ ತಾಯಿ ಮರದ ಆಯ್ದು ಗ್ರಾನ್‌ಮೋಡಮಾರ್ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟ್‌ಕಾಂಶಗಳ ಸಮತೋಲನೆ.

ಚೊಯ್ಯಿ ಮತ್ತು ಇಳಿವರಿ: ತಳಿಗೆ ಅನುಸೂಳವಾಗಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 4 ರಿಂದ 7 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗಿಡಗಳು ಕಾಯಿ ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಗಿಡ್ಡತಳಿಗಳು 3 ರಿಂದ 4 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಘಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದಲೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಕಾಯಿಗಳ ಇಳಿವರಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ.

- + ಎತ್ತರ ತಳಿಗಳು - 80 ರಿಂದ 100 ಕಾಯಿಗಳು
- + ಗಿಡ್ಡತಳಿಗಳು - 80 ರಿಂದ 95 ಕಾಯಿಗಳು
- + ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳು - 100 ರಿಂದ 150 ಕಾಯಿಗಳು

ಸುಧಾರಿತ ಬಾಳಿ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಬೆಳೆಯ ನಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆ ಇದಾಗಿದ್ದು. ಉತ್ತಾದನ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಿನ್ನಲು ಬಯಸುವ ಬಾಳಿಹಣ್ಣು ಕೆಲ ವಿನಿಜಾಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಜೀವಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಣಿದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಶೇಕಡಾ 27 ರಷ್ಟು ಶರ್ಕರಾಪಿಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ತಕ್ಷಿಯ ಆಗರವಾಗಿದೆ. ಬಾಳಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3895 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು 74100 ಏ.ಡಿ. ಹಣ್ಣನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಣ್ಣು: ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಜೆನಾಗಿ ನೀರು ಬಿಸಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಕಂಪುಗೋಡು ಮಣ್ಣನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯುಬಹುದು. ಶೇವಾಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುಕಾಲ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಾವಯವ ಅಂಶವಿರುವ ಮಣ್ಣ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ನಾಟಿಕಾಲು: ಚೆಳಿಗಾಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಳಿಯನ್ನು ವರ್ಷಾದ ಒರ್ನಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ, ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು ಸೂಕ್ತ.

ತಳಿಗಳು: ಭಾರತದಲ್ಲಿ 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಾ (ಸುಗಂಧಿ): ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತಳಿ. ಗಿಡ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು, ತಳು ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಿಕ್ಕೆ ಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ 7 ರಿಂದ 8 ಹಣೆಗೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದು, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ತಳುವಾದ ಸಿಪ್ಪೆ ಹಾಗೂ ತಿರುಳು ಕೆನೆ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರೋಯಿಂಗ್ ಸಸ್ಯ ಜಂತು ರೋಗ ನಿರೋಧಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಜಿಕ್ಕೆ ಬೀಜಗಳೂ ಕೂಡಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳೀಯ ಪನಾಮಾ ಸೊರಗ ರೋಗ ಮತ್ತು ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಪ್ರಿಯ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಪಚ್ಚಿ ಬಾಳಿ (ಡ್ಯೂಫ್ರೋ ಕ್ಯಾಪೆಂಡಿಷ್ನ್): ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ತಳೀಯಾಗಿದೆ. ಗಿಡಗಳು ಗಿಡ್ಡವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಷ್ಣ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಹಣ್ಣಿಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ, ತಿರುಳು ಮೃದುವಾಗಿದ್ದು, ಸಿಹಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೆನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 125 ಹಣ್ಣಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳೀಯ ಪನಾಮಾ ಸೊರಗ ರೋಗ ನಿರೋಧಕವಾಗಿದ್ದು, ರಪ್ತಿ ಸಾಮಧ್ಯ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಗ್ರಾಂಡ್ ಸ್ನೈನ್ (ಜಿ-9): ಇದು ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರದ ತಳೀಯಾಗಿದ್ದು "ಕ್ಯಾಪೆಂಡಿಷ್ನ್" ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಹಣ್ಣಿಗಳ ಗಾತ್ರ ರೋಬಸ್ಟಾಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿಗಳು ನೆಟ್‌ಗೆ ಇದ್ದು ಗೊನೆಯು ಸಿಲಿಂಡರ್ ಆಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಪ್ತಿ ವಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪನಾಮಾ ಸೊರಗ ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪಲಕ್ಕಿ ಬಾಳಿ / ಪುಟ್ಟಿಬಾಳಿ / ವಿಟ್ಟಿಬಾಳಿ : ಮಧುರವಾದ ರುಚಿ. ಸಹಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಶೇಖರಣಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಳಿ. ಗಿಡ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು, 13 ರಿಂದ 14 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾವಿಗೆ ಬರುವುದು. ಗೊನೆಯು 10 ರಿಂದ 14 ಕೆ.ಗ್ರಾ. 150 ಇಡ್ಡು. 150 ರಿಂದ 160 ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ 7 ರಿಂದ 8 ಹಣೆಗೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದು, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ತಳುವಾದ ಸಿಪ್ಪೆ ಹಾಗೂ ತಿರುಳು ಕೆನೆ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರೋಯಿಂಗ್ ಸಸ್ಯ ಜಂತು ರೋಗ ನಿರೋಧಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನೇಂದ್ರೂನ್: ಇದು ಅಡುಗೆಗೆ ಹಾಗೂ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ತಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿಗಳು 30 ಸೆ.ಮೀ.ಗೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಏಣಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ತಿರುಳು ರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪೇರಿ (ಜಿಪ್ಸ್) ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಾಳಿಹಣ್ಣು.

ಮಥುರಂಗ: ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ತಳಿ. ಈ ತಳಿಯ ಗಿಡಗಳು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100 ಹಣ್ಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ನಾಟಿಗೆ ಬಳಸುವ ಕಂದುಗಳು : ಬಾಳೆಂರುನ್ನು ನಾಟಿಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಿರುವ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಗಾಂಶ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಬಾಳೆ ಕಂದುಗಳನ್ನು 2 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಕ್ತಿ ಕಂದು. ಈ ಕಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಕತ್ತಿಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯದು ನೀರು ಕಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಎಲೆಗಳು ಅಗಲವಾಗಿ ಹರಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾಳೆತೋಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಕ್ತಿ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇವು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಗೊನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಲ್ಲವು. ನೀರು ಕಂದುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು.

ಇವುಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ಸ್ಪ್ಲೈ ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಗೊನೆಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೆನಾಗಿರುವ, ಉತ್ತಮ ಬಗೆಂರು ಹಾಗೂ ರೋಗರಹಿತವಿರುವ ಅಂಗಾಂಶ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನಾಟಿ ವಾಡುವುದು: ಬಾಳೆಂರುನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಸಾರಿ ಉಳ್ಳಾಮೆ ಮಾಡಿ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಂತರ ತಳಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 1.5 ಫಾನ ಅಡಿ ಗಾತ್ರದ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಗುಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳತ ಹಾಗೂ ಸಮಪ್ರವಾಣಿದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಜಿಗಳ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಹರಡಿ ತುಂಬಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಕೇವಲ ಕ್ತಿ ಆಕಾರದ ಸಮ ವರುಷಿನ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಲ್ಲದೇ, ಒಂಬಿಟಾಪ್ ಮತ್ತು ನಂಜುರೋಗ ಮುಕ್ಕೆವಿರುವ ತಾಯಿ ಗಿಡದಿಂದ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಕೊಡಲೇ ನೀರುಣಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಮಣ್ಣ ವುತ್ತು ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿ 4-5 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು.

ನಾಟಿ ನಂತರದ ಬೇಸಾಯ : ತಾಯಿ ಗಿಡ ಹೂವು ಬಿಡುವ ತನಕ ಬುಡದಿಂದ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮರಿ

ಕಂದುಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ನಂತರ ಕೂಳೆ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಂದುನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಸಿಗಟೋಕಾ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗದ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದುಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಬಾಳೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಿದಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 2ನೇ, 4ನೇ ಮತ್ತು 6ನೇ ತಿಂಗಳಿನ ನಂತರ ಮೂರು ಸಮ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 2-3 ಸಲ ಅಗೆತ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ಕಳೆ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೊನೆ ಬಂದ ನಂತರ ಬಾಳೆ ಗಿಡ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡತದಿಂದ ಮತ್ತು ಗೊನೆಯ ಭಾರದಿಂದ ಮುರಿದ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೂ ಬಲಿಷ್ಠವಿರುವ ಕೋಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಸರೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಗೊನೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಡು ಹೂ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಚಿಟ್ಟಿನ ಕಾಯಿಗಳು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಬಾಳೆ ತೋಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ 3-4 ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಾವಧಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಬಾಳೆಯ ಸ್ಪೆಷಲ್ : ಬಾಳೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲಘು ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಳೆಯ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗಾಗಿ 75 ಗ್ರಾಂ. ಬಾಳೆಯ ಸ್ಪೆಷಲ್ (ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ 5.0 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ) 15 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ. ಇದಕ್ಕೆ 2 ಮಿ. ಲೀಟರ್‌ರ ಸಾಬೂನು ದ್ರಾವಣ ಅಥವಾ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುವ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಶ್ಯಾಂಪು ಪೂರಿಟಣ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ಒಂದು ನಿಂಬ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರಸಿ. 5 ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ನೆಟ್ 5 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 10 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಬಾಳೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಳೆ ಗೊನೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಣಿಸುವುದು : ಗೊನೆಯ ಮೇಲಾಗ್ಗದ ಹಾಗೂ ಕೆಲಭಾಗದ ಚಿಪ್ಪಗಳ ಕಾಯಿಗಳು ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪೈಪ್‌ರೋಟಿ ಹೊಂದಿ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ಒಟ್ಟು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರು ಒಂದು

ಕಡಿಮೆ ಖಚಿತ ನೇರವಾಗಿ ಬಾಳ ಗೊನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಣಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಧಾನ: ಗಂಡು ಹೂ (ಮೋತೆ) ಯನ್ನು ಚೊಪಾದ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಗೊನೆಯ ದಿಂಡಿನ ಕೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಸುವಾರು 15 ಸೆಂ.ಮೀ. ಭಾಗ ಬಿಟ್ಟು 60 ಡಿಗ್ರಿ ಕೋನದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, 100 ಮಿ.ಲೀ ನೀರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ನಾಟಿ ಹಸುವಿನ ಸರ್ಗಣಿ ಯೂರಿಯಾ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲೇಚ್ ಆಫ್ ಪ್ರೋಟ್ಯೂಫ್ (ರೋಬಸ್ಟ್ ಬಾಳಿಗೆ 7.50 ಗ್ರಾಂ, ಎಲಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಗಾರ್ಡರ್ 2.50ಗ್ರಾಂ, ಗಾಂಡ್ ಸೈನ್ (ಜಿ-9) ಗೆ 10ಗ್ರಾಂ) ಅನ್ನು ಬೆರೆಸಿ 200 ಗೇಜ್ ಪಾಲಿಧೀನ್ ಜೀಲ 15ಫ್.25 ಸೆಂ.ಮೀ. (ಅಳತೆ) ದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಗೊನೆಯ ದಿಂಡಿನ ತುದಿ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಳುಗುವಂತೆ ದಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿಗಳು ಒಂದೇ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟವುಳ್ಳವುದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಧಾರಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

- ಖೂಚನೆ:**
1. ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಶೂಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 2, 4-ಆ ಯನ್ನು (30 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ) ಪ್ರತಿ ಗೊನೆಗೂ 250 ಮಿ.ಲೀ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊನೆಯ ಕೊನೆಯ ಚಿಪ್ಪು ಹೊರ ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
  2. ಬಾಳ ತೋಟದ ಸುತ್ತಲೂ ಗಾಳಿ ತಡೆಯಾಗಿ ಅಗಸೆಯನ್ನು ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.
  3. ಸೊರಗು ರೋಗ ಬಾಧಕ ಒಳಗಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ಅದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಾರದು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಗೊನೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೊದಿಕೆ ವಿಧಾನ: ಗೊನೆಗಳು ಬಲಿಯವಾಗ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಟ್ಟಿಂತಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೀಟ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಕಾರ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಿಸಿಲಿನ ಶಾವಿಕ್ಕೆ ಕವ್ಯ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಸೀಳುವುದುಂಟು. ಕಾರಣ ಘಸಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಗೊನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಳ ತರಗನ್ನು ಮಂದವಾಗಿ ಹೊದಿಸಿಕಟ್ಟಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದೆಡೆ ಗೋಳಿ ಜೀಲ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಧೀನ್ ಜೀಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಗೊನೆಗಳನ್ನು ಈ ಜೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಪಡ್ಡತಿ. ಇದರ ಜೀಲದ ಬೆಲೆ ರೂ. 12 ಇದ್ದು ಇದನ್ನು

ಎರಡು ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಬಿಸಿಗಾಳಿ, ಧೂಳಿನ ಹಾವಳಿ, ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗದ ಹಾವಳಿ ತಪ್ಪಿ ಕಾಯಿಗಳ ಸಿಪ್ಪೆ ಒಂದೇ ತರೆನಾದ ಆಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕೊಯಿನು ನಂತರ ತಾಯಿ ಗಿಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುವುದು: ಬುಲಿತ ಗೊನೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಿ ಕಂದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಗೊನೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ತಾಯಿ ಗಿಡವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ 15 ರಿಂದ 20 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯತ್ತಿರುವ ಮರಿಗಿಡಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಬಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಳಿ ಬೆಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಮೆಣ್ಣು, ಹವಾಗುಣ, ತಳಿ ಮತ್ತು ಅಂತರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಾಳಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ 2-3 ಕೂಳಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಠಂತ್ರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ರೋಬಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೌಫ್ ಕ್ಯಾವೆಂಡಿಷ್ ಗಳು ಕೂಳಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಳಿಗಳು. ಮುಖ್ಯ ಬಾಳಿ ಗಿಡವು ಹೂ ಗೊನೆ ಬಿಡುವವರೆಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮರಿ ಕಂದುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹೂ ಗೊನೆ ಬಿಡುವಾಗ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯಾಕಾರಾದ ಕಂದು ಹಾಗೂ ಬಲಿತ ಗೊನೆ ಕೊಯಾದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಕತ್ತಿಯಾಕಾರಾದ ಕಂದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಳಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕೂಳಿ ಬೆಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ 100 ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ, 50 ಗ್ರಾಂ ರಂಜಕ ಮತ್ತು 100 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರೋಟ್ಯೂಫ್ ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಮೂರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೂಳಿ ಗಿಡ ಬಿಟ್ಟ 30, 75 ಮತ್ತು 120 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟಾವಿನ ನಂತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಯಿನು ನಂತರ ತಾಯಿ ಗಿಡವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುವುದರಿಂದ, ಆ ಗಿಡದಲ್ಲಿನ ಉಳಿಕೆ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳು ಕೂಳಿ ಕಂದುಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಸ್ಯ ಉಳಿಕೆಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯ, ಮುಣ್ಣಿಗೆ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಕೊಯ್ದು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ : ತಳಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮೊದಲ ಬೆಳೆ, ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 12 ರಿಂದ 14 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕೊಯಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೂಳಿ ಬೆಳೆಯ ನಂತರ 6 ರಿಂದ 8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಚ್ಚಬಾಳಿ 12 ರಿಂದ 16 ಟನ್/ಎಕರೆ, ರೋಬಸ್ಟ್ 15 ರಿಂದ 18 ಟನ್/ಎಕರೆ, ಇತರೆ 8 ರಿಂದ 12 ಟನ್/ಎಕರೆಗೆ ಹಣ್ಣಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಲಾಭದಾಯಕ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಆಯ್ದು

ಉತ್ತಮ ಹೈನು ರಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಹೈನು ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮೊದಲ ಹಂಚೆಯಾಗಿದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕಾ ಉದ್ದೋಜದಲ್ಲಿನ ಲಾಭನಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಸುವಿನ ಆಯ್ದೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೈನುರಾಸುಗಳನ್ನು ರೈತರು ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ, ಜಾತೀಯ ರೈತರು ಹೈನುರಾಸುಗಳನ್ನು ರೈತರು ಹೈನುರಾಸುಗಳ ಆಯ್ದೆಯ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೌರತೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲುವಾಗ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರೈತರಲ್ಲಿ ಹೈನು ರಾಸುಗಳ ಆಯ್ದೆಯ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೌರತೆ.

ಹೈನು ರೈತರಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲುವಾಗ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಮಾಡುವ ಮೋಸಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹುದು. ಉತ್ತಮ ಹೈನುರಾಸುವಿನ ಆಯ್ದುಗೆ ರಾಸುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಯ್ದುಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿವಿಧ ವೈಚಾಣಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವಿರಬೇಕು.

ಹೈನು ರಾಸುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಾಗ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು.

- 1. ತಳಿಯ ಆಯ್ದು :** ರೈತರು ಹೈನುರಾಸುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ವರ್ಷನ್ನು ತಾವು ಸಾಕಬಂಪುಸುವ ಹೈನುರಾಸುಗಳ ತಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ವಿದೇಶಿ ವಂಶವಾಹಿನಿಗಳು ಇರುವಂತಹ ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಹೈನುರಾಸುವನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರುವವರು ಶೇ. 50 - 62.5 ವಿದೇಶಿ ವಂಶವಾಹಿನಿಗಳು ಮಿಶ್ರ

ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು ಉತ್ತಮ.

ನಿರಂತರ ಹಸಿರು ಮೇವು ಹಾಗೂ ಪೋಷಿಕ ಆಹಾರದ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಮೇಯಿಸಿ ಪೋಷಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್.ಎಫ್ ಮಿಶ್ರತಳಿಯನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಹಸಿರು ಮೇವು ಹಾಗೂ ಪೋಷಿಕ ಆಹಾರ ಕಡಿಮೆಯದ್ದು, ಗುಡ್ಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಬಹುದಾದರೆ ಜಸ್‌ ಮಿಶ್ರತಳಿಯನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು ಉತ್ತಮ.

ಹೈನು ತಳಿಯ ಆಯ್ದು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಭಿತವಾಗಿದೆ. ದ್ರವ ರೂಪದ ಹಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಂತಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಉಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್.ಎಫ್. ತಳಿ ಉತ್ತಮ ಆಯ್ದು. ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಲಿನೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಬ್ಬಿ ಹಾಗೂ ಘನ ವಸ್ತುಗಳಿರುವಂತಹ ಹಾಲನ್ನು ನೀಡುವ ಜಸ್‌ ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು ಉತ್ತಮ.

2. ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಆಯ್ದು : ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅವಗಳ ತಳಿ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇಮತೆಯನ್ನು ಮಾನದಂಡವನ್ನಾಗಿಸಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೈನು ರಾಸುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲುವಾಗ ರಾಸುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಗುವಂತಹ ವಿವಿಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸೂಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ರಾಸುವಿನ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಫಾರ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ವ್ಯತ್ಪತ್ತಿ ವಂಶಾವಳಿ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರ ಉತ್ಪಾದಕತಾ ಕ್ಷಮತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಬಹುದು.

ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಸಂಬಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳಿಂದರೆ :

ಕರುಗಳ ಜನನದ ಅಂತರ 12-14 ತಿಂಗಳು

ಅವಧಿಯದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮೊದಲ ಕರುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವ ವಯಸ್ಸು ತಳಿಯನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ರಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ರಿಂದ 2 1/2 ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಗಭ್ರ ನಿಲ್ಲಲು ಪೂರ್ವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಕ ಗಭ್ರಧಾರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದ ಹಸುವು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಸಂಬಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳಿಂದರೆ

ಸೂಲಿನ ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿ: ಹಸುವಿನ ಸೂಲಿನ ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿಯು ತಳಿಯನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಫ್ ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ 3000–4500 ಲೀ. ಜಸ್‌ ಮಿಶ್ರ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ 2000–3500 ಲೀ. ಹಾಲನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಾಲು ನೀಡುವ ಅವಧಿ : ಒಳ್ಳೆಯ ಹೈನು ರಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕರು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಮಾರು 15–20 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ರಾಸುಗಳು ಈ ಗರಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಮಾರು 30–60 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೈನುರಾಸುವು 10 ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಾಸುವಿನ ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ಹಾಲಿನಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕೊಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಘನ ವಸ್ತುಗಳು: ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಶೇ. ಕೊಬ್ಬಿ ವುತ್ತು ಘನವ ಸ್ತುಗಳ ವೇಗ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿರುವಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಹಾಲಿನ ಕೊಬ್ಬಿ ಹಾಗೂ ಘನ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಾರದು.

ಹಸುವಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ:

1. ವಯಸ್ಸು: ಹೈನುರಾಸುಗಳು 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ಸೂಲಿನಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಚಿಸುವವರು 2 ಅಥವಾ 3ನೇ ಸೂಲಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ, 2–4 ಶಾಶ್ವತ ಹಲ್ಲುಗಳಿಳ್ಳ ಹಸುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

2. ಗಭ್ರಾವಸ್ಥೆ: ತುಂಬಿ ಗಭ್ರಾವ ಹಸು ಅಥವಾ ಕರು

ಹಾಕಿದ 10 ದಿನಗಳೊಳಗಿನ ಹಸುವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದು ಅತಿ ಉತ್ತಮ, ಖರೀದಿಸಿದ ಹಸುವು ತುಂಬಿ ಗಭ್ರಾವಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈಯವಂತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಹಸುವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿ ಕರು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಸಾಗಿಸುವುದು ಲೇಸು.

3. ಅರೋಗ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಅರೋಗ್ಯವಂತಹ ಹಸುಗಳ ಕೆಲ್ಲಾಗಳು ಕಾಂತಿಯತವಾಗಿದ್ದು, ಚುರುಕು ನೋಟ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಮೇಲ್ಮೈಯ ಮೇಲೆ ಬೆವರಿರಬೇಕು. ಕಿವಿಗಳು ಬಿಗಿಯಾಗಿದ್ದು, ಯಾರಾದರೂ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಕೂಡಲೇ ಕಿವಿಗಳು ಅವರತ್ತ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಹೈನು ರಾಸುಗಳು ಮೆಲಕು ಹಾಕುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಆಹಾರ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು. ಜರ್ಮಾವು ನುಣುಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯನ್ನಿರುತ್ತಿರಬೇಕು. ರೋವಂಗಳು ಇರಬಾರದು.

4. ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಮೈಕೆಟ್‌ಪ್ರೈಸ್ : ಅತೀ ದಪ್ಪ ಅಥವಾ ತೀರಾ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಹಸುಗಳು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ತಾವುಕೊಳ್ಳುವ ಹಸುವು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸರಾಗವಾಗಿ ಓಡಬೇಕು.

ಅ. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳು ಆಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಅಡಿಭಾಗ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಲಿ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕುತ್ತಿಗೆ ನೀಳವಾಗಿರಬೇಕು.

ಆ. ಅಗಲವಾದ ಸೊಂಟ ಉತ್ಪಾದ ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಲಕ್ಷಣ. ಸೊಂಟವು ಅಗಲವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೈನು ರಾಸುವು ಪ್ರಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೇಡಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು.

ಇ. ಹೈನು ರಾಸುವಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದರ ಕಾಲುಗಳು ಗಿಡ್ಡವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಕೆಚ್ಚಲು ಸರಾಗವಾಗಿರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಗೊರಸು ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದ ರಾಸುವಿನ ಭಾರವನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ತಡೆಯುವಂತಿರಬೇಕು.

5. ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯ: ಹಸುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಬಾರಿ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆದು ಹಸುವಿನ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ತಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಬಾರಿಯಾದರು (ಬೆಳಿಗೆ, ಸಂಜೆ, ಬೆಳಿಗೆ) ಹಾಲನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕರೆದು, ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿಯ

ಬಗ್ಗೆ ದೃಢಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಸುವಿನ ಗುಣ, ಸ್ವಭಾವ, ಕೆಷ್ಟಲು ಮತ್ತು ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳಾದ ಬಿಗಸು ತೊಟ್ಟಿ, ಕೆಷ್ಟಲಿನಲ್ಲಿನ ಗಡ್ಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ದೃಢಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೈನುರಾಸುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡುವಾಗ, ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 40 ರಪ್ಪು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲು, ಕೆಷ್ಟಲು ಬಾವುವಿನ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ದೀಪ್ರಥ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಗುಣಗಳು ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಹ : -

ಅ) ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಆಳಿ : ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಆಳಿ ಮಧ್ಯಮವಾಗಿದ್ದು, ಮೊಳಾಕಾಲಿಗಿಂತ ಮೇರೆ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಆ) ತೊಟ್ಟಿನ ಸಾಫ್ಟ್ನಿ : ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಸಮನಾಂತರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಹಸುವಿನ ಹಿಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಾದಿನ ನೋಡಿದಾಗ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಸಮನಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು

ಇ) ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಹಿಂಭಾಗ : ಕೆಷ್ಟಲು ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಹಸುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ನರಹಿತ ಹಾಲು ಸೋರುವಿಕೆ ಗುಣವಿರಬಾರದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೀಶ್ರತಳಿ ಹಸುವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳಿವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಕೆಷ್ಟಲಬಾವುವಿನಂತಹ ಕಾಯಿಲೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಮೇಲಿನ ಭಾಗ ದೃಢವಾಗಿದ್ದು, ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಸಮಾನ ಆಗಲವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೆಳಭಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೋಲಾಕಾರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಈ) ಕೆಷ್ಟಲ ನಡುವಿನ ಸೀಳು : ಕೆಷ್ಟಲಿನ ನಡುವಿನ ಕಟ್ಟಬಂಧನ ದೃಢವಾಗಿದ್ದು, ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಬಲ ಮತ್ತು ಎಡ ಭಾಗಗಳ ನಡುವಿನ ಸೀಳು ಕಾಣುವಂತಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು.

ಉ) ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಮುಂಭಾಗ : ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಮುಂಭಾಗ ಜೋತಾಡದೆ, ದೇಹಕ್ಕೆ ದೃಢವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು : ನಾಲ್ಕು ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಕೊಳವೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಮಾನ ಗಾತ್ರ, ಮಧ್ಯಮ ಸುತ್ತಲು ಮತ್ತು 2 ಇಂಚಾದರೂ ಉದ್ದ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ, ಹಾಲು ಕರೆದ ನಂತರ, ಕೆಷ್ಟಲು ಹಿಂಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಸುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ನರಹಿತ ಹಾಲು ಸೋರುವಿಕೆ ಗುಣವಿರಬಾರದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಷ್ಟಲಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೀಶ್ರತಳಿ ಹಸುವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳಿವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಕೆಷ್ಟಲಬಾವುವಿನಂತಹ ಕಾಯಿಲೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಮ್ಮೆಣ್ಣೆ

1. ಏಕೆ ದೀಸ್ ಜೆವ್ನ್ಯಾರ್ ಆಟ್ ದೀಸ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತೃ (ಪ್ನ್ಯಾ)
2. ರುಡಾರ್ ಫ್ಲ್ಷ್, ಫ್ಲಾರ್ ರುಡ್ (ಆಣಸ್)
3. ತುವೆಂ ಉಗ್ರೆಂ ಕೆಲ್ಲೆಂ, ಹಾಂವ್ ಪಳ್ಯೆತಾಂ (ತೊಂಡ್)
4. ಕೊಟ್ಟೆಂ ಬರ್ಷ್ ಲಾಂಕುಡ್ ದಾಳ್ಳಾಂ (ಕಾಡಿಯಂ ಪೆಟ್)
5. ಗಾಯ್ ದಾಂವ್ತಾ, ದೂದ್ ಒತ್ತ್ರಾ (ದಾಂತೆಂ ಆನಿ ಪಿಟ್)
6. ಆಮ್ಮಾ ಫ್ರಾಂತ್ರಿಂ ಏಕೆ ವಸ್ತು ದಿಸಾಕಿ ಕಾಮ್ ಕರ್ತೃ ಆನಿ ರಾತಿಕಿ ಕಾಮ್ ಕರ್ತೃ (ಗಡಿಯಾಳ್)
7. ಹಾಂವ್ ಫ್ಲ್ಲ್, ಹಾಂವ್ ಫ್ಲ್ ಆನಿ ಹಾಂವ್ ಮೀತಾಯಿ, ತರ್ ಹಾಂವ್ ಕೋಣ್? (ಗುಲಾಬ್ ಜಾಮೂನ್)
8. ತೀನ್ ಪಾಯಾಂಚೊ ತಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಗೋಡೊ ತಾಜೆರ್ ಬಸ್ಲ್ ಕಾಳೊ ಜಿಡೊ ಹಾಸ್ತ್ರಾ ಮಣ್ಣ್ ಉಲ್ಪ್ರೊಂ (ರಾನಾನ್, ತೊವ್ರೊ, ಉಚ್ಚೊ)

ಶುದ್ಧ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ

ಹಾಲು ಒಂದು ಸ್ವೇಚ್ಚಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ, ಕೊಬ್ಬಿ, ಪ್ರೋಟಿನ್, ಲ್ಯಾಕ್ಟೋಸ್, ಲವಣಗಳು, ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಗಳಿವೆ. ಹಾಲು ಅಷ್ಟುತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಇಷ್ಟಪಡುವ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಗ್ಗುವ ಏಕೈಕ ಆಹಾರವೆಂದರೆ ಅದು ಹಾಲು. ಪ್ರಾಣಿ ಮೂಲದ ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಹಾರವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿಹಚ್ಚಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ದೇಶ. ಆದರೆ ಹಾಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಪೋಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಪ್ರೇಚಾನಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸದೆ, ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಹಸುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲ್ಲಿನ ಹಾಲು ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಕರವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಚ್ಚಲಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಹಾಲು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಗಳಿಂದ ವಾಲಿನ್ಸ್‌ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹಾಲಿನ್ಸ್‌ಗೊಂಡ ಹಾಲು ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಾಲು ಹಾಗೂ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ರಚ್ಚಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಷ್ಟುಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಅಶ್ವಿಂತ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಹಸುವಿನ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಕೆಚ್ಚಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ

ಅತೀ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರತೀ ಮಿ.ಲೀಗ್ 5,000–20,000 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಳು ಜೀವಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಲು ಕರೆದ ನಂತರ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಳಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಚ್ಚಲುಬಾವು ಹೀಡಿತ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಿ.ಲೀಗ್ 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾಗಳಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾಗಳು ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಹಸುಗಳ ಕೆಚ್ಚಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಲು ಹಾಳಾಗಿದೆ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಚತೆ ಹಾಗೂ ಶುಚಿತ್ವದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಹತ್ವವಾದದು. ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಶುಪಾಲಕರು ಕ್ಯಾಂಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಸರಬರಾಜಿನ ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವಚ್ಚತಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಶಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಹಾಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಉತ್ಪಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶೀ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಹಾಲಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

1. **ಆನಂದ್ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಪಶುಪಾಲಕರು ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆ/ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಶಿಥಿಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು – ಹಾಲು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಬರಾಜು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಗ್ರಾಹಕರು.

2. **ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಂದಲೇ ಸರಬರಾಜು: ಪಶುಪಾಲಕರು?** ಹಾಲು ದಾಸ್ತಾನುದಾರರು? ಮಾರಾಟಗಾರರು ಗ್ರಾಹಕರು ಪಶುಪಾಲಕರು ಗ್ರಾಹಕರು: ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಹಾಲು ಮಹಾಮಂಡಳಿಯಿಂದ (ಇಂಡಿ) ಅಶ್ವಿಂತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ.

ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಹಾತ್ವ: ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಹಾಲಿನ ಗುಣವುಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಹಾತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಲು ದೀರ್ಘಕಾಲ ತಾಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಚ್ಚಲು ಬಾವಿನಂತಹ ವಾರಕ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿದೇಶಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಹಾಲಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶುದ್ಧ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು: ಪಶುಪಾಲಕರ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಟಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಬಹುದು.

1. ಪಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ: ಪಶುವು ಎರಾವುದೇ ಕಾಲಿಲೆಯಿಂದ ಒಳಿಲುತ್ತಿರಬಾರದು, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಸುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ವಾಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ರೋಗಗ್ರಸ್ಟು ರಾಸುಗಳನ್ನು ಗುಂಟಿನಿಂದ ಬೇರೆದಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ / ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳಿಂದ ರಾಸುಗಳು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವುದೇ ಉತ್ತಮ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಚ್ಚಲುಬಾವು / ಕೆಚ್ಚಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೋಂಕುಗಳಿಂದ ರಾಸುಗಳು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರಾಸುಗಳ ಹಾಲನ್ನು ಇತರೇ ರಾಸುಗಳ ಹಾಲಿನ ಜೊತೆ ಬೇರೆಸಬಾರದು/ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಾರದು.

2. ಪಶುಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ: ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರಿನಿಂದ ಹೈನುರಾಸುಗಳ ಮೃತ್ಯುಳೆಯಬೇಕು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಮನ್ನ ಹಾಗೂ ನಂತರ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ಹಸುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಶುಚಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಬೇಕು. ಹಸುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು ತೊಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಕರೆಯಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳಗಾಲ ಹಾಗೂ ಜೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಸು ಸೋರಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಹಾಲು ಕರೆದ ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಮೊಲೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಿನಾಶಕ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶೇ. 1 ರ ಪೂರ್ಣಾಷಿಯಂ ಪರಮಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವಾಗ ಬಾಲವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಉತ್ತಮ.

3. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ: ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಡಿಟಜೆಂಟ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತೊಳೆದು ಶುಭ್ರವಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೂರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಕಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಮೇವನ್ನು ಪೂರ್ವಸೆಬೇಕು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

4. ಪಾತ್ರಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ: ಶುಷ್ಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುವ ಸ್ವೇಂಸ್ ಸ್ವೀಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು (SS 304) ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸೂರ್ಯನ ಬೇಳೆಕಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ತೊಳೆದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೊಳೆಂಪುಲು ಡಿಟಜೆಂಟ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

5. ಪಶುಪಾಲಕರ ಸ್ವಚ್ಛತೆ: ಹಾಲು ಕರೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ವಸ್ತುವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಮನ್ನ ಸಾಖಾನಿನಿಂದ ಕ್ಷೇಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವವರು ಯಾವುದೇ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ತೊಂದರೆ/ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರಬಾರದು.

6. ಹಾಲು ಕರೆಯುವಾಗ: ಪ್ರತೀ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಹಾಲಿನ ಮೊದಲ ಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತೀ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಹಾಲಿನ ಮೊದಲ ಧಾರೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಪೂರ್ವ ಕ್ಷೇಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಅಭಾಸ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರಿಂದ ಕೆಚ್ಚಲಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಜೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಜಾತಿಯ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆರಳು ಮತ್ತು ತೋರು ಬೆರಳು ಬಳಸಿ ಸ್ವಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಹಾಲು ಕರೆಯಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚೆರಳ ಗಂಟು ಬಳಸಿ ಹಾಲು ಕರೆಯುವುದರಿಂದ ಕೆಚ್ಚಲಿಗೆ ಗಾಯವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಕರೆಯುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ, ಹಾಲು ಕರೆದಾದ ನಂತರ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು ಜೀವಾಣುನಾಶಕ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಬೇಕು. ಧೂಳು ಬೀಳದಂತೆ ಹಾಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಪ್ಪು ಬೇಗನೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಲು ಕರೆದ ನಂತರ 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಪಶು ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಉತ್ತಮ. ಹಾಲು ಕರೆದ ಮೇಲೆ ಮೇವು ನೀಡಿದರೆ ಪಶುಗಳ ನಿಲ್ಲವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು.

ಕಾಳುಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕಾಳು ಮೆಣಸು (ಕರಿ ಮೆಣಸು) ಬೈಪರ್ ನಿಗ್ರಮ್ ಎಂಬ ಸಸ್ಯನಾಮದ ಪ್ರೇಪರೇಸಿ ಎಂಬ ಸಸ್ಯ ಹುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಹುವಾಷಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು 'ಸಾಂಭಾರು ಬೆಳೆಗಳ ರಾಜ' ಮತ್ತು 'ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಸವುತೀತೋಷ್ಣ ವಲಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕಾಳು ಮೆಣಸನ್ನು ಸಾಂಭಾರು ವಸ್ತುವಾಗಿ ಅಡಗೆ, ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಇದರಿಂದ ಓಲಿಯೋರೆಸಿನ್ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿ ಬೈಷಧಿ ಮತ್ತು ಸುಗಂಧ ದ್ವಾರಾ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ದೇಶ ವಾತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಕಾಳುಮೆಣಸನ್ನು ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಕಾಳುಮೆಣಸು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಮೆಣಸನ್ನು ಸುಮಾರು 20,430 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ 580 ಕೆ.ಜಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ (2018-19), ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಕೀಟ ವಾತ್ತು ರೋಗಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಇಳುವರಿಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುವುದರಿಂದ ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಾನಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೊಂದು ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣೆ

ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಬರುವ ಅತೀ ಹಾನಿಕಾರಕ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಳಿಂದರೆ, ಜಿಕ್ಕಟ ಅಥವಾ ಪೊಟ್ಟು ದುಂಬಿ, ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಳೆ, ಕಾಂಡ ಹೊರಕ, ಡ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿ ಮತ್ತು ಜೀಡ ನುಸಿ, ಶೈಫ್ಲ ಸೊರಗು ರೋಗ, ನಿಧಾನ ಸೊರಗು ರೋಗ, ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬೆಬ್ಬು ರೋಗ. ಪ್ರಮುಖ ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

1. ಜಿಕ್ಕಟ / ಪೊಟ್ಟು ದುಂಬಿ

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಮರಿಹುಳು ಮತ್ತು ದುಂಬಿಗಳು ಎಲೆ, ಕುಡಿ, ಎಳೆಯದಾದ ರೆಂಬೆ ಮತ್ತು ಕಾಳಿನ ಗೊಂಡಲಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ರೆಂಬೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕಾಳಿನ ಗೊಂಡಲಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಒಣ ಕಾಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ರಂದ್ರಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆಗೊಳಿಸಿದ ಕಾಳುಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಕಂದು ಒಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಳ್ಳಬಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳು: ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾದ ನೆರಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟದ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಜಿಕ್ಕಟ ದುಂಬಿಯ ಬಾಧೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು 1.7 ಮಿ. ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಫೋಯೇಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ. ಲೀ. ಕ್ಲೊರಾಲ್ ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ. ಲೀ. ಮಿಥ್ಯೋ ಪಾರಾಥಿಯಾನ್ 50 ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಜೂನ್-ಬುಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

2. ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಳೆ

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಬಿಳಿ ಹಿಟ್ಟೆನಂತಹ ತಿಗಳೆಗಳು ಎಲೆಗಳ ತಳ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಎಳೆದಾದ ರೆಂಬೆಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹುಳು ಬಾಧಿತ ಎಲೆಗಳು ನಂತರ ಹಳದಿಯಾಗಿ ಒಣಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳು: ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಳೆಯ ಬಾಧೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು 1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಫೋಯೇಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ. ಲೀ. ಕ್ಲೊರಾಲ್ ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.

೧೯. ಮಿಥ್ಯೆಲ್ ಪ್ಯಾರಾಡಿಯಾನ್ 50 ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಾಧಿತ ಸಸ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಣೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

3. ಬೇರಿನ ಮಿಲಿ ಬಗ್ಸ್

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಬೇರಿನ ಮಿಲಿ ಬಗ್ಸ್ ಕೀಟವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೀಟವು ಕಾಳುಮೊಸಿನ ಗಿಡದ ಬೇರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುದರಿಂದ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಿಡ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಇಉವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಬೇರಿನ ಮಿಲಿ ಬಗ್ಸ್ ಕೀಟವನ್ನು ಹತ್ತೊಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು 2.0 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೋರೋಫ್ಲೈಪ್ರಿಪಾಸ್ ಅಥವಾ 0.3 ಮಿ.ಲೀ. ಇಮೀಡಾಕ್ಲೋಟ್ರಿಡ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗಿಡದ ಬುಡದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೇರುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನೆಯುವಂತೆ ಸುರಿಯಬೇಕು.

4 ಶಲ್ಕ ಕೀಟ

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಶಲ್ಕ ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೃದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಕವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆ. ಸರ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಗೊಂಡಲುಗಳು ಉದುರುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಬಳಿಗಳು ಹಳದಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: 1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೋಟ್ ಅಥವಾ 0.3 ಮಿ.ಲೀ. ಇಮೀಡಾಕ್ಲೋಟ್ರಿಡ್ ಎಂಬ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು 21 ದಿನದ ನಂತರ ಶಲ್ಕ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕೀಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

5 ಡ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿ

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಡ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲೆಯ ಅಂಚಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳ ಅಂಚುಗಳು ಮುಟುರಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಟ್ರಿಪ್ಸ್ ಬಾಧೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು 1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೋಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೋರಾಲ್ ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಮಿಥ್ಯೆಲ್ ಪ್ಯಾರಾಡಿಯಾನ್ 50 ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

6 ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹಳ್ಳಿ

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಮರಿಹುಳುಗಳು ಎಳೆಯದಾದ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಒಳಗಡೆ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ರೆಂಬೆಗಳು ನಂತರ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಬಣಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹಳ್ಳಿವಿನ ಬಾಧೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು 1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೋಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೋರಾಲ್ ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಮಿಥ್ಯೆಲ್ ಪ್ಯಾರಾಡಿಯಾನ್ 50 ಇ.ಸಿ.ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

1. **ಶೈಫ್ಟ್ ಸೊರಗು:** ಕಾಳು ಮೊಸು ಬೆಳೆಗೆ ಬರುವ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಟಾಪ್ಟರಾ ಬುಡಕೊಳೆಯುವ ರೋಗವು ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಫೀಕ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟಿ

ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶೀಪ್ಸ್ ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ಹಳದಿ ರೋಗ, ಕಪ್ಪು ಕೊಳೆ ರೋಗ ಹಾಗೂ ಕಾಳು ಮೌಸಿನ ಕಟ್ಟೆ ರೋಗ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೋಗದ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಶೇ. 35 ರಿಂದ 60 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ರೋಗ ಏಿಡಿತೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಬುಡದ ಒಂದರಷ್ಟು ಎಲೆಗಳು, ನಂತರ ಇತರೆ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ನೀರಿನಿಂದ ತೋಯ್ದಂತಹ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಮಜ್ಜಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಳೆತು ಉದುರಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಬುಡದಿಂದ ಸುಮಾರು 30 ರಿಂದ 40 ಸೆ.ಮೀ. ರವರೆಗೆ ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ನೀರಿನಿಂದ ತೋಯ್ದಂತಹ ಕಪ್ಪು ಮಜ್ಜಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಗವು ಶೀಪ್ಸ್ ಪ್ರವಾದಾಗ ಕಾಂಡವು ಕೊಳೆತು ಆ ಭಾಗದ ತೋಟಕೆ ಸುಲಿದು ಬಿದ್ದು ಬಳ್ಳಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕವಲು ಬಳ್ಳಿಗಳು ಮೊದಲು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಕವಲು ಬಳ್ಳಿ, ಗಂಟಿನ ಭಾಗ, ಎಲೆ. ಕಾಯಿಗೊಂಚಲು, ಬಳ್ಳಿಯ ಮೇಲುತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಾಣವಿನ ಸೋಂಕು ಸೇರಿ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಮಜ್ಜಿಗಳಾಗಿ ನಂತರ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತವೆ. ಹೂವು ಮತ್ತು ಗೊಂಚಲುಗಳ ತೋಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರಿನಿಂದ ತೋಯ್ದಂತಹ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಮಜ್ಜಿಗಳು ಪಸರಿಸಿ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೂವು ಮತ್ತು ಗೊಂಚಲುಗಳು ಬಾಡಿ, ಕೆಳಗೆ ಉದುರುತ್ತವೆ. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಬಳ್ಳಿಯು 30 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಶೀಪ್ಸ್ ಸೊರಗು ರೋಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು:

1. ರೋಗ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಒಣಿಗುವ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೇರುಗಳ ಸಮೇತ ಕಿತ್ತು ತೋಟದಿಂದ ಹೊರಗೊಂಯ್ದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಾಮ್ರದ ಆಸ್ಕಿಲ್ಲೋರ್ಯೋಡ್ 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

2. ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಸಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.

3. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಾಗ

ಬಳ್ಳಿಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಠರಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

4. ರೋಗ ರಹಿತ ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ರೋಗಾಣ ಮುಕ್ತ ಮಣಿನ್ನು ಸಸಿ ಮಾಡಲು ಬಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5. ಮಣಿನ್ನು ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣ ಜೀವಿಗಳ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಸುತ್ತಲೂ/ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ರೋಗಾಣವಿನ ಹರಡುವಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

6. ಪ್ರಥಾನ ಕಾಂಡದ ಬುಡದಿಂದ ಹೊಸತಾಗಿ ಜಿಗುರಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹಂಬು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರಡಿ ಹಬ್ಬಿದಂತೆ ಆಧಾರ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕವಲು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಮುನ್ನ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗಯಬೇಕು.

7. ಅತಿಯಾಗಿ ನೆರಳೆದಗಿಸುವ ಆಶ್ರಯ ಮರಗಳ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸುವುದರಿಂದ ವಾತಾವರಣಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿ ನೆಲಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ತಲುಪುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬುದರಿಂದ ರೋಗದ ಶೀಪ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು.

8. ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ (ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ) ಮತ್ತು ನಂತರ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ) ಪ್ರತಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಬುಡಕ್ಕೆ 50ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೊಡಮಾರ್ ವಿರಿಡೆ ಅಥವಾ ಟ್ರೈಕೋಡಮಾರ್ ಹಾರ್ಟ್ಯಾನಮ್ ಜ್ಯೋವಿಕ ಶಿಲೀಂದ್ರಾಶಕವನ್ನು 1 ಕೆ.ಜಿ. ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಮತ್ತು 5 ರಿಂದ 10 ಕೆ.ಜಿ. ತಿಪ್ಪೆ/ಹಟ್ಟಿ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು.

9. ಜೂನ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗಲಲ್ಲಿ

4 ಕೆ.ಜಿ. ಅಕಾರ್ ಸೂಕ್ತಾಳು ಜೀವಿಗಳ ಸಮಾಹ ಮತ್ತು 0.5 ಕೆ.ಜಿ. ಬೆಲ್ಲವನ್ನು 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಪ್ರತೀ ಬಳಿಯ ಬುಡಕ್ಕೆ 4 ರಿಂದ 5 ಲೀಟರ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು ಅಥವಾ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರ್‌ಡ್ಯೂ 2.0 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತೀ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿದ ದ್ರಾವಣದಿಂದ 3 ರಿಂದ 5 ಲೀಟರ್ ನಷ್ಟಾಗಿ ಬಳಿಯ ಬುಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು ಅಥವಾ ಶೇ. 1 ರ ಬೋಡ್‌ಎ ದ್ರಾವಣ ಅಥವಾ 3.0 ಮಿ. ಲೀ. ಪ್ರೋಟ್ರಾಫಿಯಂ ಪಾಸ್ವೋನೇಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

10.ಶೈಪ್ಪ್ ಸೋರಗು ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಬಳಿಗಳಿಗೆ ಮೆಟಾಲಾಕ್ಸಿಲ್+ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ 3 ರಿಂದ 5 ಲೀಟರ್ ನಷ್ಟಾಗಿ ಬಳಿಯ ಬುಡದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಳಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನೆಯಿವಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

11.ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಚಿಗುರು ಬಂದಾಗ (ಜುಲೈ-ಅಗಸ್ಟ್ ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ) ಶೇ. 1 ರ ಬೋಡ್‌ಎ ದ್ರಾವಣ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರ್‌ಡ್ಯೂನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೋಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

12.ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 2 ಮಿ. ಲೀ. ಹೆಕ್ಸಾಕೋನಾಜೋಲ್ ಬೆರೆಸಿ ಬಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ 2 ರಿಂದ 4 ಲೀಟರ್ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬುಡದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೋಯಿಸಬೇಕು.

2. ನಿಧಾನ ಸೋರಗು ರೋಗ

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ನಿಧಾನ ಸೋರಗು ರೋಗವು ಜಂತು ಮಳುವಿನ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಬಳಿಗಳ ಎಲೆಗಳ ಭಾಗ ಹಳದಿ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಎಲೆಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆಯಲ್ಲದೇ, ಬಳಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಮ್ಮುಖಿವಾಗಿ ಒಣಗುವುದಲ್ಲದೇ ಬೇರುಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಬಳಿಗಳು ಅಕ್ಸೋಬರ್ ನಂತರ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೇ-ಜಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದೊಂದಿಗೆ ಭಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಕೆಲ ಬಳಿಗಳು ಸುಧಾರಿಸಿ ಹೊಸ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯ ಈ ತರಹದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮುಂಬರುವ

ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಬಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹುಂತಿವಾಗಿ ಬಳಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: 1. ತೀವ್ರ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.

2.ಹೋಗ ರಹಿತ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹೊಗೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿದ ಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು.

3.ಬೇರು ಗಂಟು ಜಂತು ಮಳುವಿನ ಬಾಧೆ ತೀವ್ರವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಪೂರ್ವಿಕಾ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು.

4.ಕಾರ್ಬೋಫ್ರೂರಾನ್

3 ಜಿ. ಮೇ-ಜಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಸೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

5.ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಹೊದಲು ಒಂದು ಬಾರಿ, ಮುಂಗಾರಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 2-3 ಬಾರಿ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರಿನ ನಂತರ ಒಂದು ಬಾರಿ ಶೇ. 1 ರ ಬೋಡ್‌ಎ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

6.ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಶೇ. 0.1 ರ ಕಾರ್ಬ್‌ನಾಡ್ಯೆಜಿಮ್ ಅಥವಾ ಶೇ.0.3 ರ ಕ್ಯಾಪ್ಟನಾಂಿದ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು.

7.ಜ್ಯೇವಿಕ ತಿಲೀಂದ್ರೂನಾಶಕಗಳಾದ ಪೊಚೋನಿಯಾ ಕ್ಲೆವ್ರಾಡ್‌ಜೋಸ್ವೋರಿಯಾ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಕೋಡ್ವೆರ್‌ಹಾರ್‌ಹಾರ್‌ಜೆಯಾನಮ್ @ 50 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತೀ ಬಳಿಗೆ ಎಪ್ಪಿಲ್-ಮೇ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಸೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು.

3. ಚಿಬ್ಬಿ ರೋಗ - ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ವಜ್ರಾಕಾರದ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೇ, ತುದಿ ಭಾಗದ ಕಾಂಡಕ್ಕೂ ಹರಡಿ ಕಾಂಡ ಒಣಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕಾಳು ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಒಣಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬಂಡ್ಯೆಜಿಮ್ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು

1%ರ ಬೋಡ್‌ಎ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಮೂರು ಸಲ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು

ಕೆಂಪು ದುಂಬಿ (ರಿಂಕೋಫೋರಸ್ ಫೆರ್ಯೂಜೀನಿಯಸ್) ಕೀಟದ ಸಮಗ್ರ ನಿವಾಹಣೆ

ಕೆಂಪು ದುಂಬಿಯು ವಿವಿಧ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತಾಳಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೀಟವಾಗಿದೆ. ಏಪ್ರೈಲ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ಡೇಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1962ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಕೀಟದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯು ನಮ್ಮೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ತೆಂಗು ಹುತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಹುತ್ತು ಇಳ್ಳಾವರಿಂಗು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಕೆಂಪುದುಂಬಿಯ ಅಂತ್ಯಂತ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಹಂತವಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಕಾಂಡದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೀವನ ಚಕ್ರ: ಹೆಣ್ಣು ದುಂಬಿ ಕಾಂಡದ ಮೃದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಾದ ರಂಧ್ರ ಕೊರೆದು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಡುವುದು. ನಂತರ 2-3 ದಿನಗಳು ಕಳೆದು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಬಿಳಿಬಣ್ಣದ ಹುರಿಹಾಳುಗಳು ಕಾಂಡದ ಹೃದ್ದು ಅಂಗಾಂಶದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ನಾರಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೋಶದೊಳಗೆ ಹುಳುಗಳು ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ಕಳೆಯುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕೀಟದವರೆಗೆ ಜೀವನ ಚಕ್ರ 4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಸುತ್ತದೆ.

ಕೀಟ ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಈ ಕೀಟದ ದಾಳಿಗೆ 20 ವರ್ಷ ಒಳಗಿನ ಗಿಡಗಳು ತುತ್ತಾಗುವುದರಿಂದ ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗೆ ಒಂದು ವರಾರಕ ಕೀಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಗಳು ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟವು ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಮೃದುವಾದ ಅಂಗಾಂಶ, ಸುಳಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿರದ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ದಾಳಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಾದ ನಾರಿನಂತಹ ಪದಾರ್ಥ ಹೊರಸೂಸುತ್ತದೆ. ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಸುಳಿ ಭಾಗ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಮರ ಸಾಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ

ಸುಳಿ ಭಾಗದ ಎಲೆಗಳು ಒಣಿಗಿ, ಸುಳಿಯ ಸೋರಗಿ ಅದರ ಬುಡ ಭಾಗ ಉದ್ದ್ವಾಗಿ ಸೀಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಶಿರ ಭಾಗ ಉರುಳಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕೀಟದ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಂಡದ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಆಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಸುಳಿ ಕೊಳೆ ರೋಗ, ಎಲೆ ಕೊಳೆ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕವ್ವ ರೈನೋಸೆರ್ಸ್ ದುಂಬಿ ಬಾಧಿತ ಮರಗಳು ಈ ಕೀಟದ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ/ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಹತೋಣಿ ಕ್ರಮಗಳು : ಮರದ ಗರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಕಾಂಡದಿಂದ 1 ಮೀ. ಉದ್ದ್ವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಗಿಡದ ಮೃದು ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಗಳು ಕೆಂಪು ಮೂರಿ ದುಂಬಿಯ ಬಾಧೆಗೆ ಬೇಗ ತುತ್ತಾಗುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ್ಯ ಕೊಳೆತ ವಾಸನೆಯು ಈ ಕೀಟವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ವೋಟ್ಟೆಯಿಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೋಟದ ಸ್ವಷ್ಟಿತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮರಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗಾಯಗಳು ಆಗದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚಿರುವ ವಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಧೆಗೊಳಿಗಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿರಿಸಿ ಸುಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟಬಾಧೆಯ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಮರದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳು/ ಗಾಯಗಳು ಇದರೆ, ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಟಾರ್‌ ಅಥವಾ ಕ್ರೀಮಿನಾಶಕಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಮುಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. 5 ಮಿ.ಲೀ. ಸ್ವೈನೋಸೆಡ್ 2.5 ಎಸ್.ಸಿ. (ಶೇ 0.13) ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರೈಡ್ 18.5 ಎಸ್.ಎಲ್. ಅಥವಾ 2.5 ಮಿ.ಲೀ. ಇಂಡೋಕಾರ್ಬ 14.5 ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಸಿಂಪರಣೆ ವಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟವನ್ನು ಹತೋಣಿಯಲ್ಲಿದೆಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಹಕ್ಕೆರಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಫರುಜಿನಾಲ್ ಇರುವ ಫರಮೋನ್ / ಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟದ ಪ್ರೌಢ ಜೀರುಂಡಿಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ತೆಂಗಿನ ಮರವಿರವ ತೆಂಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎತ್ತರದ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಿರುವ (ಬಾಳೆ) ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯ

ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ವುತ್ತಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ವುತ್ತ ನೈರೂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅಕ್ಷರತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಯಿಂದ, ಶಾಲೆಯಿಂದ, ಸುತ್ತ ವುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಲಕ ನಾವು ನವ್ಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ನೈರೂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಹುದು.

ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯದ ಅರ್ಥವೇನು? ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ತಿಳಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೆನ್ನಿಂದರೆ ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯವು ಸ್ವಚ್ಛ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿವಿಧ ರೋಗಗಳ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿವಿಧ ರೋಗಗಳ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆಸಿಂತಾ ನಜ್ಜಿತ್ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಭಾಗವಂತ್ ಪಟ್ಟಾ ವಾಡೊ

ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಭಾರವಿಯ ಮೇಲಿನ ನೈರೂತ್ಯಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು

1. ತ್ಯಾಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
2. ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ
3. ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
4. ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯವು ವೀಕ್ಷಿಗಳು ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜನರಾಜ್ಯತ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರ ನೈರೂತ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಡೆ ಸಾರುವ ಧ್ಯೇಯ ನಮ್ಮದಾಗಲಿ.

“ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ – ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಕೆ”.

ಟಿಚರ್ : ನಂಜಾರಾಂತ್ ಪೋನ್ನಾಮೇನ್ ಮೌನ್ ಆಸಾತ್ ಪೂಜ್

ಸ್ತ್ರೀ ಪೋನ್ನಾಮೇನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ನಾಂತ್?

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ : ಕಾರಣ ಸ್ತ್ರೀ ಡೆಲವಲಿ ಕರುಂಕ್ ಇ ಮಹಿನೆ ಕಾಡ್ತ್ರಾ

ಟಿಚರ್ : ದೆಂಬ್ ಜೆಂಬ್

*****

ಪತೆ : ತುಕಾ ಕ್ರಿನ್ಯಾಸಾಕ್ ನಾಡಿ ಹಾಡುಂ ಯಾ ಇಂಡಿಡಾರ್?

ಪತೆಂ : ತುಕಾ ಉಂಬ್ಯುಂಕ್ ಬಂಚೆಂ ಸುಲಭ್ ಜಾತಾ ತೆಂ ಹಾಡ್ಬಾ

(ನಂದ್ರಹ್)

ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚಿ ಮರಿಯಾಳ್ ಸೋಡೆಲಿಟಿ

ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚಿ ಮರಿಯಾಳ್ ಸೋಡೆಲಿಟಿ ನೀರುಡಿ ಹಾಂತುಂ ಪ್ರಸ್ತುತ್ತಾ 40 ಸಾಂದೆ ಅಸುನ್, ಅತ್ಯಿಕ್ ದಿರೆಕ್ಹೂರ್ ಬಾಪ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ರೋಡಿಗ್ಸ್, ಸಂಯೋಜಕಿ ಸಿ ಪ್ರೇಸಿಲ್ಲ್ ಪ್ರೇಮ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಣ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆಸಿನ್ತಾ ನಜರ್ತ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆಸಿನ್ತಾ ಸಿಕ್ಕೇರಾ ಆನಿ ವಿಜನ್ವಾರ್ ಜಾವ್ವ್ ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ಫೆನಾರ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾ ಸಂಘ್ ಚಲವ್ವ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.

1. 08-03-2024 ತಾರಿಕೆರ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೊ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ದೀಸ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ. ಡಾ ಮೇಬಲ್ ಕ್ಲಾರಾನ್ “ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಆನಿ ಆಪ್ಲಾಚಿ ಭಲಾಯ್ಸ್” ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾಂತ್ ಸರಳ್ ರಿತಿನ್ ಸ್ಗಾರ್ಫ್ ಸಮ್ಮಾನಾಕೆಂ ನಾಟ್ಕಿಕೊ, ನಿದರ್ಶನ್ ದೀವ್ವ್ ಮಾಹೆತ್ ದಿಲೆ.
2. ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಚೊ ಮಜತೆನ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಉಚಿತ್ ಆರೋಗ್ಯ್ ಶಿಬಿರ್ ಚಲವ್ವ್ ವೆಲೆಂ. 100 ವಯ್ಸ್ ಜಣಾನಿನ್ ಹಾಚೊ ಫಾಯ್ದ್ ಜೊಚ್ಲ್ ಮ್ಹಣ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್‌ನಾಂತ್ ಕಳವ್ವ್ ಆಯ್ಲೆಂ.
3. 08-09-2024 ತಾರಿಕೆರ್ ಮೊಂತಿ ಸಾಯಿಣಿಚೊ ಫೆಸ್ತಾಚಿ ಲಿತುಜ್ ಸೋಡೆಲಿಟಿಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾನಿನ್ ಭೋವ್ ಅಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಚಲವ್ವ್ ವೆಲಿ. ಸಕ್ಕಡ್ ಸಾಂದ್ಯಾನಿ ಕಾಣಿಕ್ ಅರ್ಧಿತ್.
4. ಮಾ ಬಾ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಡಿಸೋಜ್, ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಹಾಂಚಾ ಮುಕಾಂತ್ ಫಿರ್ಗ್‌ಚೊ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ “ಕುಟ್ಟಾಂತ್ ಜೆಣೆ” ವಿಶ್ವಾಂತ್ ಮಾಹೆತ್ ಶಿಬಿರ್ ಆಸಾ ಕೆಲೆಂ. ಕಾಫಿ, ಫ್ಲಾರ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ದಿಲೊ.
5. ಅನಾಥ್ ಆಶ್ರಮಾಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ವ್ ತಾಂಕೆ ಭಿತ್ರ್ ಕಾಣಿಕ್ ಒಟ್ಟುಕ್ ಕರುನ್ ದಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಮಾನೋಶೆತಾಚಿ ಭೆಟ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ಸ್ತ್ರೀಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಪಿಕ್ಕಿಕ್ ಆಸಾ ಕೆಲಾಂ.
6. 17-10-2024 ಮರಿ ದಿಷ್ಟ್ ಪದ್ದೆಲ್ಲೊ ಗ್ಲೋಚೊ ಗುಪ್ತರ್ ಹಾಂಗಾ ದೋನ್ ಪಾವ್ವಿಂ ಭೆಟ್ ದೀವ್ವ್ ತೇಸಾರ್ಚೆಂ ಭೃತ್ಯಿಪಣ್ ಕೆಲಾಂ.
7. 08-12-2024 ತಾರಿಕೆರ್ ಮರಿಯಾಳ್ ಸೋಡೆಲಿಟಿಚೊ 80 ವಸಾರ್ ಜುಬ್ಲೆವ್ ಮಿಸಾಚೆಂ ಬಲಿದಾನ್ ಭೆಟ್ವ್ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಸಹಮಿಲನಾಚೆಂ ಕಾರ್ಕ್ಯೂಕ್‌ಮ್ ಕರ್ನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಾಂ ದಬಾಚೆನ್ ಚಲಯ್ಲೊ. 80 ವಸಾರ್ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ ಸಮೆಸ್ತ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೊ ಉಡಾಸ್ ಕಾಡ್ ಮಾನ್ ಭಾಗಯ್ಲೊ. ಖೆಲ್, ಪಂದ್ಯಾಟ್ ಆನಿ ಜೆವ್ಲ್ ಸವೆಂ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ.
8. 31-03-2025 ತಾರಿಕೆರ್ ಜುಬ್ಲೆವಾಚಾ ವಸಾರ್ ಭಿಸ್ವಾನ್ ನಮಿಯಾಲ್ಲೊ ಫಿರ್ಗ್‌ಚೆಂತ್ ಯಾತ್ರಿಕ್ ಪಯ್ಯ್ ಕರ್ನ್ ಇಂದುಲ್ಲೊನ್ ಜೋಡ್ ಫೆಲ್ಲೆಂ. ಸುಮಾರ್ 30 ಸ್ತ್ರೀಯಾಂನಿ ಹಾಂತು ಭಾಗ್ ಫೆಲ್ಲೊ.
9. 10-04-2025 ತಾರಿಕೆರ್ ಜುಬ್ಲೆವಾಚಾ ಸಂದಭಾರ್ ಆರಾಧನ್, ಮಾಗ್ನಿಂ, ಉಪ್ಪಾರ್ ಆಟ್ಟು ಆನಿ ವಿಗಾರಾಂ ಧಾವ್ ಆಶೀರ್ವಚನ್ ಚಲವ್ವ್ ವೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸಂದಭಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷಣ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆಸಿನ್ತ ನಜರೆತಾನ್ ಆಪ್ಲಾಚಿ ಧುವ್ ಸಿ ರೇಶ್ಮಾಚಾ ಘೆನಲ್ ಮೊಫೆಶನಾಚಾ ಆನಿವಸಾರ್ಚಾ ಉಡಾಸಾಕ್ ಜೆವಾಣ್ ಆಸಾಕೆಲೆಂ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಮಿಸಾಂವ್ ವಾವ್ರ್ ಖಾತಿರ್ ಮಾಗೊಂಕ್ ಉಲೊ ದಿಲೊ.

ಅಶೆಂ ಹರ್ಯೆಕ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಪಯ್ಯಾ ಆಯ್ತಾರ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚಿ ಮರಿಯಾಳ್ ಸೋಡೆಲಿಟಿ ಮರಿಯೆಚೆಂ ನೊವೆನ್ ಆನಿ ಜಮಾತ್ ಚಲವ್ವ್ ವ್ಯಾಪ್ತಾ.

ಯುವ ಕಫೊಲಿಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಚಲನ್ ನೀರುಡಿ ಘಟಕ್

‘ಪಳೆ, ಪಾರ್ಕ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದೇಂಪ್’ ಮೂಲ್ಯಾಂಶ್ಯಯಾಕಾಲ್ ವೈಸಿಎಸ್ ಹಾಚಿ ಪಯ್ಯಿ ಜಮಾತ್ ಜೂನಾಚಾ ಪಯ್ಯಾಲ್ ಆಯ್ತಾರಾ ಜಾಲ್. ಹ್ಯಾ ಜಮಾತೆಂತ್ 20 ಜಣ್ ಸಾಂದೆ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್. ಘಟಕಾಚಿ ಸಚೇತಕೆ ಸಿ ಪ್ರೈಸಿಲ್ಲ್ ಪ್ರೇಮ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆ.

ವೈಸಿ.ಎಸ್ 2024-25 ವಸಾಚಿ ಹುದ್ದೆದಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸ್ಲೆ-

ಆತ್ಮಿಕ್ ದಿರೆಕ್ಹೋರ್	: ಬಾ ಅಲ್ಲ್ನಾ ರೊಡ್ರಿಗ್ಸ್ ಸಚೇತಕೆ	: ಸಿ ಪ್ರೈಸಿಲ್ಲ್ ಪ್ರೇಮ	
ಅಧ್ಯಕ್ಷ	: ವಿಜೇಶ್ ಮೋರ್ಸ್	ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ	: ಶಾನ್ ರೆಚೆಲ್ಲೆ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದರ್ಶಿ	: ವಿವಿನಾ ಘ್ರಾಂಕೋ	ಬೆಳ್ಳಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದರ್ಶಿ	: ರೋಯ್ಸ್ನಾ ಹಿಂಟ್ಲೋ
ಶಿಜನ್ನಾರ್	: ರಾಕ್ಸ್ನಾ ಹಿಂಟ್ಲೋ	ಯುವತಾರೆ	: ಮೆಲ್ಲಿನ್ ವೇಗ್ಸ್
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದರ್ಶಿ:	ಅಸುಂತ ಸೆರಾವ್		

ಜೂನಾಚಾ 16 ತಾರಿಕ್ರೋ ವೈಸಿ.ಎಸ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಪನ್ಹಾರ್ ಸಾಂದ್ಯಾಂಕ್ ವಿಧೇಯ್ ದಿಲೆಂ. ಆಗಸ್ಟ್ 4 ತಾರಿಕ್ರೋ ರುಡ್ ಲಾವ್ ವನ್ಮಹೋತ್ವ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಆಗಸ್ಟ್ 25 ತಾರಿಕ್ರೋ ಆಯ್ತಾರಾ ದೀಸ್ ರಾಕ್ಕ್ಲ್ ವರ್ಗಾಂಶಿ ಜಮಾ ಕನ್ರ್ ಸಭಾರಾಂಕ್ ರಾಕ್ಕ್ಲ್ ಮೆಳಾಸ್ಮೋ ಕೆಲೋ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 ತಾರಿಕ್ರೋ ವೈಸಿ.ಎಸ್ ತರ್ಬೆತ್ ಕಾರ್ಯಗಾರ ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ಸ್ಕ್ರೋಟ್ ಮೇರಿಸ್ ವಿಶೇಷ್ ಇಸ್ತಾಲಾಚಾ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್. ಆಮ್ಮಾ ಘಟಕಾಚಾ 18 ಸಾಂದೆ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆ. ನವೆಂಬರ್ 17 ತಾರಿಕ್ರೋ ದೊತೊನಿಚಾ ಕ್ಲ್ಯಾಸ್ ನಂತರ್ ಭುಗ್ಾರ್ಂಚ್ ದಿಲ್ಸ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೋ. ಲಗ್ಗ್ 50 ಭುಗ್ಿರ್ಂ ಕ್ರೀಯಾತ್ಮಕ್ ರಿತಿನ್ ಭಾಗ್ ಫೆಲ್ಲ್. ಜನವರಿ 12 ತಾರಿಕ್ರೋ ಹಿಡಿಸ್ ಸಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ ದೋನ್ ಕುಟ್ಕಾಂಕ್ ಪಯ್ಯಿ ರುಪಾರ್ ಕುಮಕ್ ದಿಲಿ. ಮಾರ್ಚ್ 30 ತಾರಿಕ್ರೋ ಐ.ಸಿ.ವೈ.ಎಂ. ಹಾಣಿಂ ಆಸ್ಮ ಕೆಲ್ಲಾ ತೈರ್ಮು ಮಾಗ್ಲಾಂತ್ ಸವ್ರ್ ಭಾಗ್ ಫೆಲ್ಲ್. ಆಮ್ಮಿಂ ಸವ್ರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿ ರಿತಿನ್ ಜಾಂವ್ ಸಚೇತಕೆ ಸಿ. ಪ್ರೈಸಿಲ್ಲ್ ಪ್ರೇಮಾ ತರ್ಬೆಂಕ್ ಮಾನಾಧಿಕ್ ಬಾಪ್ ಆಲ್ನ್ ರೊಡ್ರಿಗ್ಸ್ ಹಾಣಿಂ ಭಪೂರ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲಾ. ತಾಂಚ್ಯಾ ನಿರಂತರ್ ಪ್ಲೋತ್ವಾಹ್ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾಕ್ ಆಮೀ ಸದಾಂಕ್ ಆಭಾರಿ.

ಕಫೊಲಿಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗ್ಲುರ್ ಪ್ರದೇಶ್ (ರಿ) ನೀರುಡಿ ಘಟಕ್

2024-2025 ವಸಾಚಿ ವಾರ್ಷಿಕ್ ವದ್ವೆ

ಸೆವಾ, ತ್ಯಾಗ್ ಆನಿ ಎಕ್ಕಣಾಚ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯಿಖಾಲ್ ಸಮಾಜಜೆಂತ್ ತರ್ಬೆಂಕ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಜಾಗ್ರತೆವಿಶಿಂ ಸದಾಂಕ್ ವಾವ್ ದೀವ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಕಫೊಲಿಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗ್ಲುರ್ ಪ್ರದೇಶ್ (ರಿ) ಹಾಚೊ ಎಕ್ ಲ್ಲ್ನಾ ಫಾಂಟೊ ಜಾವ್ ನೀರುಡಜ್ಯಾ ಗ್ರಾಮೀಣ್ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ವಾವ್ರೂ ಆಸ್ಲೆಂ ನೀರುಡೆ ಘಟಕ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವಸಾರ್ ಸಂಘಟನಾದ್ವಾರಿ ಜಾಲ್ಯಾ ವಾವ್ಲಾಚೊ ಮಟ್ಟೆಲ್ಲ್ ವಿವರ್ ದಿವ್ಯಾ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ತಾಂ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದರ್ಶಿ, ಸವ್ರ್ ಹುದ್ದೆದಾರ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಚಾ ಸಂಮಾರ್ಗ್ ಸಹಕಾರ್ ಆನಿ ಸಾಂಗಾತ್ತಿಕಾರ್ ವಿವಿಧ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿ ರಿತಿರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್.

1. ಜುಲೈ 7 ತಾರಿಕ್ರೋ ಧಾವಿ ಆನಿ ಪಿಯುಸಿಂತ್ ಡಿಸ್ಟಿಂಕ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಯಿಲ್ಲ್ ಭುಗ್ಾರ್ಂಕ್ ಪ್ರತಿಭಾ ಮರಸ್ತಾರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಂ.
2. ವಾರಾಡ್ಯಾಚೊ ಪ್ರತಿಭಾ ಮರಸ್ತಾರ್ ಆಗ್ನೋಸ್ತಾಚ್ಯಾ 15 ತಾರಿಕ್ರೋ ಆಮ್ಮಾ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ ಆಸ್ಮ ಕೆಲ್ಲೆಂ.
3. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 27 ತಾರಿಕ್ರೋ ಪಾವ್ಲೂರ್ ಉಳಿಯ ಕುದ್ರುಚ್ಯಾ ಪ್ರತಿಭಟನಾಂತ್ ಸಕ್ರಿಯ್ ರಿತಿನ್ ಭಾಗ್ ಫೆಲ್ಲ್.
4. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 28 ತಾರಿಕ್ರೋ ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮಾನೆಸ್ತ್ ಏವನ್ ಡಿಸ್ಮೋಜಾಕ್ ಅಭಿನಂದನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಜಣಾನಿ ಭಾಗ್ ಫೆಲ್ಲ್.

5. ಜೂನಾಚ್ಯಾ 1 ತಾರಿಕೆರ್ ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಅನಿ ಬಸಿವೈಮೊಚ್ಯಾ ಸಾಂದ್ಯಾನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೇಳೊನ್ ವನಮಹೋಶ್ವವ್ ಏವಿಧ್ ರುಡಾಂ ಲಾವ್ವ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲೋ.
6. ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭೆನ್ ವಸಾರವಾರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಷ್ ಭಾಷಣ್ ಸ್ವಧೋ. ಡಿಸೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 1 ತಾರಿಕೆರ್ ಫಿಗ್ರಜ್ ಹಂತಾರ್ ಚಲವ್ವ್ ವೆಲ್ಲೋ. ಭಾಷಣ್ ಸ್ವಧ್ಯಾಂತ್ 26 ಜಣಾ ಭುಗ್ಯಾಂತಿನಿ ಭಾಗ್ ಫೆತ್ಲ್.
7. ನವೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 17 ತಾರಿಕೆರ್ ಫಿಗ್ರಜೆಂತ್ಲ್ಯ್ ಸವ್ರ್ ಮಾಲ್ಪಡ್ಯಾಂ ಶಾತಿರ್ ಎಕ್ ದಿಸಾಚೆಂ ಸಹಮಿಲನ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆ. 100 ವಯ್ಸ್ ಮಾಲ್ಪಡ್ಯಾಂನಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲ್ಲಿ.
8. ಡಿಸೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 15 ತಾರಿಕೆರ್ ವಾರಾಡ್ಯಾಚೊ ಭಾಷಣ್ ಸ್ವಧೋ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲ್. ಅಮ್ಮಾಕ್ರಿ ಫಿಗ್ರಜೆಂತ್ಲ್ಯ್ 6 ಜಣಾಂ ಭುಗ್ಯಾಂನಿ ಪಾಲ್ತ್ ಫೆತ್ಲ್.
9. ನವೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 24 ತಾರಿಕೆರ್ ದಾದ್ಯಾಂಚೆಂ ದೀಸ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲೋ.
10. ಡಿಸೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 21 ತಾರಿಕೆರ್ ವಾರಾಡ್ಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಸ್ ಬಂಧುತ್ವ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹಾಂತು ಸಕ್ರಿಯ್ ರಿತಿನ್ ಭಾಗ್ ಫೆವ್ವ್ 10 ಹಜಾರ್ ರುಪಯ್ ದಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯ್.
11. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 20, 21 ತಾರಿಕೆರ್ ವಾರಾಡ್ಯಾಚೆ ಪಿಕ್ಕೆಕ್ ಮೃಸೂರಾಂತ್ ದವಲ್ರ್. ಪಿಕ್ಕೆಕಾಂತ್ ಚಡ್ ಜಣಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಫೆತ್ಲ್.
12. ಫೆಬ್ರುವರಿಚ್ಯಾ 2 ತಾರಿಕೆರ್ ಪರಂಗಿ ಕುದ್ರು ಅಮ್ಮಾಕ್ರಿ ಫೆಟಕ್ ಧಾವ್ವ್ ಪಿಕ್ಕೆಕ್ ದವಲ್ರ್.
13. ಫೆಬ್ರುವರಿಚ್ಯಾ 26 ತಾರಿಕೆರ್ ವಾರಾಡ್ಯಾಚೆಂ ಯಾತ್ರಿಕ್ ಪಯ್ಸ್ ಬಿಕನ್ಕಕಟ್ಟೆ ಬೊಂದೆಲ್, ಮುಡಿಪು ಅನಿ ಮಂಜೆಶ್ವರ್ ಸ್ವೇಹಾಲಯ ದವಲ್ರ್. ಜಡಿತ್ ಜಣಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಫೆತ್ಲ್.
14. ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಅನಿ ಬಸಿವೈಮೊ ವಾರಾಡ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾರ್ ರೆತಿರ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕಿರ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ರೆತಿರೆಂತ್ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾನ್ ಅಮಿ ಹಾಜರ್ ಜಾಲ್ಯಾ.
15. ನೀರುಡಿಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಘಾನಿಸ್ ಕ್ಷೇವಿಯರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಇಸ್ಮ್ಲಾಚ್ಯಾ ಟೀಚೆರಾಂಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ ದೀಂವ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಕುಮೊಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯ್.
16. ಬಸಿವೈಮೊಚ್ಯಾ 30 ವಸಾರುಚ್ಯಾ ಜುಬ್ಲೆವಾಕ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಕುಮೊ ದಿಲ್ಲ್.
17. ಮಾರ್ಚಾಚ್ಯಾ 23 ತಾರಿಕೆರ್ ಸಿಯೋನ್ ಆಶ್ರಮ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಹಾಂಗಾ ಸುಮಾರ್ 45 ಜಣಾಂನಿ ಭೆಟ್ ದಿಲ್ ಅನಿ ಬವಚ್ 86,000/- ದಾನ್ ಅನಿ 1 ಲಾಖಾಂಚ್ಯಾಕ್ ಜಡಿತ್ ವ್ರೋವಿಕ್ ದಿಲ್ಲ್.
18. ದೊಗಾ ಪಿಡಿಸ್ತಾಂಕ್ ವಕ್ತಾಚ್ಯಾ ವಿಚಾರ್ಕ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಕುಮೊ ದಿಲ್ಲ್.

ಅಶೆಂ ಏವಿಧ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚಾ ಆಯೋಜನಾ ಸವೆಂ ಆಮಾ ಸವಾರಂಚಾ ಮೊಗಾ-ವಿಶ್ವಾಸಾನ್ ಅನಿ ಸಾಂಗಾತ್ಪಣಾನ್ ಮುಖಾರ್ಪನ್ ಆಸ್ಪೆಂ ನೀರುಡಿ ಫಟಕ್ ಘಡೆಯೀ ಹ್ಯಾಚ್ ರಿತಿನ್ ಫಿಗ್ರಜೆಚ್ಯಾ ಅನಿ ಸಮಾಜಚ್ಯಾ ಗಚಾರಾಂಕ್ ಪಾವೋನ್ ಯಶಸ್ವಿ ರಿತಿನ್ ಆಮ್ಲೆ ವಾವ್ ಮುಕಾರ್ಪನ್ ಪ್ರರುಂದಿ ಷ್ಟ್ರಾ ಅಶೆತಾ. ತ್ಯಾಗ್ ಸೇವಾ ಎಕ್ಕಣ್ ಸವೆಂ ಲಾಗಿ ಸರ್ಯಾಂ. ಬಳಾಧಿಕ್ ಸಮುದಾಯ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಯಾಂ. ಲಾಂಬ್ ಜಿಯೊ ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ.

2025-2026ಹ್ಯಾ ವಸಾರ್ಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಹುದ್ದೆದಾರಾಂ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ್	: ಶ್ರೀ ರಾಯನ್ ರೋಶನ್ ಡಿಸೋಜ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ್	: ಶ್ರೀ ವಿಲ್ನ್ ಪಿಂಟೊ	
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	: ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಿತಾ ಲೋಚ್ನೊ	ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	: ಶ್ರೀ ಅಚೆತ್ ಪಿಂಟೊ
ವಿಜನ್ನಾರ್	: ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಿತಾ ನೋರೊನ್ನೆ	ಆಮ್ಮಾ ಸಂದೇಶ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	: ಶ್ರೀ ಸ್ವಾನಿ ಮಿರಾಂದ
ರಾಜಕೀಯ್ ಸಂಚಾಲಕ್	: ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ ಡಿಹೋಸ್ತಾ	ಸ್ತ್ರೀ ಹಿತಾ ಸಂಚಾಲಕ್	: ಶ್ರೀಮತಿ ಅವೀನಾ ಲೋಚ್ನೊ
ಯುವ ಹಿತಾ ಸಂಚಾಲಕ್	: ಶ್ರೀ ರೋಯ್ಸ್ ವಾಜ್		
ಸಮುದಾಯ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಚಾಲಕ್	: ಶ್ರೀ ಬವನ್ ಮಧ್ಫಾಯಸ್		
ನಿಕಟ್ ಮೊವ್ರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್	: ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪಿಂಟೊ		

ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ ವರಸ್ 2024-2025

ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ ವರಸ್ 2024ವ್ಯಾ ಜೂನಾಬ್ದೀ ಪಯ್ಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ತಾರಾಚೊ ಮಿಸಾಂ ವೇಳಿಂ ಉಗ್ರಾವಣೆ ಕೆಲೆಂ. 2024-2025ವ್ಯಾ ವಸಾಚೆಂ ಧೈಯೋ ವಾಕ್ಯ - “ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಮುಕಾಂತ್ ಮಾಗ್ನಿ ಸ್ಪಿರಿತಾನ್ ಭರಜೀಕ್ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಮೌಲ್ಯಾನಿಂ ಪ್ರೇಸ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹೊ ಆಲ್ತಾರಿಚೆರ್ ದವರ್ ಮುಶಾಂವರ್ ಭುಗ್ಯಾಂ ಸಂಗಿಂ ದೊತೊನ್ ತಿಕೊಂಪ್ಯಿಂ ಸವ್ರ್ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಆಲ್ತಾರಿ ಮುಕಾರ್ ಯೇವ್ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೊ ದಿಸಾಚೆ ಸುರಾತ್ ಕೆಲಿ. ವಿಗಾರ್ ಬಾಪಾನಿಂ ಜೊಕ್ಕೊ ಸಂದೇಶ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಚೊ ಮಿಸಾಚೊ ಬಲಿದಾನಾಂತ್ ಬಾಪ್ ರೋಬಟ್ ದಿಸೋಜ ತಶೆಂ ಬಾಪ್ ರಿಚ್ಚ್ಯಾಡ್ ವಾಸ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಅತ್ಯೀಕ್ ದಿರೆಕ್ಕೊರ್ ಬಾಪ್ ಆಲ್ಫ್ರೆನ್ ರೊಡಿಗ್ಸ್ ಹಾಂಚೊ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾಖಾಲ್ ಹೊ ದೀಸ್ ವ್ಹಾದೊ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಸಂಭ್ರಮ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ವಸಾಚೊ ಅಕ್ಕೋಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂ ಪಾವ್ಲಾಚಿ ಫಿಗ್ರ್ ಬಳ್ಳುಂಜೆ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಜಲ್ಲಾಲ್ಯಾ ವಾರಾಡ್ಯಾಚೊ ಶಿಕ್ಷಣಾಂಚೊ ತರ್ಜೆತಿಂತ್ ಆಮ್ಯಾ ಫಿಗ್ರ್ ಜೆಂತ್ಲಿಂ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ್ ತಿಕೊಂಪ್ಯಿಂ ಸವ್ರ್ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಹಾಜರ್ ಜಾವ್ ಬರಿ ತರ್ಜೆತ್ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ ನವೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಚಾರ್ ತಾರಿಕೆರ್ ಚಾಲ್ರ್ ಬೋರೊಮಿಯೊಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ್ ತಿಕ್ಕಣಾಂಚೊ ದೀಸ್ ಜಾವ್ ಸಂಭ್ರಮ್ಲೆ. ದೇವೋಸ್ತುತಿ ತರ್ಜೆತಿಂತ್ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ್ ತಿಕೊಂಪ್ಯಿಂ ಸವ್ರ್ ಶಿಕ್ಷಣಾನಿಂ ವಾಂಚೊ ಫೆತ್ಲ್. ಫೆಬ್ರೀರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 23 ತಾರಿಕೆರ್ 2024-2025 ಹ್ಯಾ ವಸಾಚೆಂ ವಾಷ್ಟ್ ಮೌಲ್ಯಾ ಮೌಲ್ಯಾಮಾಪನ್ ಚಲವ್ ವ್ಹ್ರ್ ಮಾಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ದೋನ್ ತಾರಿಕೆರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಪಯ್ಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ತಾರಾ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣಾಂಚೊ ದೀಸ್ ಸಂಭ್ರಮ್ಲೆ, ತಶೆಂ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ತಶೆಂ ಶಿಕ್ಷಣಾಂಕ್ ಇನಾಮಾಂ ವಾಂಟುನ್ ಅಭಿನಂದನ್ ಪಾರಿಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಸವಾರ್ ಕಾಫಿ-ಫ್ಲೋರ್ ವಾಂಟುನ್ ಸಂತೊಸ್ ಫಿಗ್ರ್ ಕುಟ್ಟಾ ಸವೆಂ ವಾಂಟುನ್ ಫೆತ್ಲ್. ಹ್ಯಾ ವಸಾ ಒಟ್ಟುಕ್ ಪಾಂಚ್ ಪಾವ್ಫಿಂ ಶಿಕ್ಷಣಾಂಚೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಚಲವ್ ವ್ಹ್ಲಾಂ. 27 ಆಯ್ತಾರಾನಿಂ ದೊತೊನ್ ಚಲವ್ ವ್ಹ್ಲಾಂ ಹ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ವ್ಹ್ಲೊ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸವ್ರ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಂಕ್, ಭುಗ್ಯಾಂಚೊ ವ್ಹ್ಲಿಲಾಂಕ್, ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಂ.

ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ್
ಸಂಯೋಜಕ, ತ್ರೇಮತಿ ಜೆಸಿಂತಾ ನಜ್ಜಿತ್

2025-2026ವ್ಯಾ ವಸಾಚೆಂ ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ ವರಸ್ - ಉಗ್ರಾವಣೆ

ದೆವಾಧಿನ್ ಪಾಪಾ ಘಾನಿಸಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಸಂದೇಶ್ “ಭವಸೊ ಆಮ್ಯಾಂ ನಿರಾಶಿ ಕರಿನಾ” (ರೋಮಾ 5:5)

ಧೈಯೋ: ಭಾವಾಧ್ಯಾಚೆ ತಿಕೊವ್ನೊ, ಭವಶಾನ್ ಭರುನ್ (Faith Formed - Hope Filled) ಹ್ಯಾ ಮುಕಾಂತ್ ಆಮ್ಯಾ ಫಿಗ್ರ್ ಜೆಂತ್ 2025-2026 ಹ್ಯಾ ವಸಾಚೆಂ ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣ್ ವರಸ್ ಜೂನ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 1 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾಚೊ ಸಕಾಳಿಂಚೊ ಮಿಸಾ ವೇಳಿಂ ಉಗ್ರಾವಣೆ ಕೆಲೆ. ಸ ಜಣಾಂ ಭುಗ್ಯಾಂ, ಶಿಕ್ಷಣಾಂ, ಫಿಗ್ರ್ ಗೊವಿಕ್ ಪರಿಷದೆಚೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ ಮಾನೆಸ್ತಿಣ್ ಮೊನಿಕಾ ರೊಡಿಗ್ಸ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾನೆಸ್ತಿಣ್ ಜೆಸಿಂತಾ ನಜ್ಜಿತ್ ಹಾಂಣಿಂ ಅತ್ಯೀಕ್ ದಿರೆಕ್ಕೊರ್ ಬಾಪಾಂ ಸವೆಂ ಮುಶಾಂವರ್ ಯೇವ್ ಪವಿತ್ರ್ ಮಸ್ತಕ್ ತಶೆಂ ದೈವಿಕ್ ದಾಯ್ಜ್ ಬೂಕ್ ವಿಗಾರ್ ಬಾಪಾಂಚೊ ಹಾತಿಂ ದಿಲೆ. ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಚೆ ದೇವೋಸ್ತುತಿ ಭುಗ್ಯಾಂನಿಂ ಚಲೊವ್ ವ್ಹ್ಲೆ. ಮಿಸಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ವಸಾಚೊ ಕ್ಲಾಸಿ ವಾಂಟುನ್ ಫೆತ್ಲೊ ಹ್ಯಾ ವಸಾಚೊ ಆಯ್ತಾರಾಚೊ ಕ್ರೀಸ್ತೀ ಶಿಕ್ಷಣಾಂತ್ ಹೆಚ್ಚೊ ಸವ್ರ್ ಸಂಗ್ರಿ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ತಿಕೊಂವ್ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಆಸ್ತೆಲೆ. 1) ಪವಿತ್ರ್ ಮಸ್ತಕಾಚೆ ವಳಕ್ ಆನಿ ಸಮ್ಮಾನೆ, ಆನಿ ದೇವೋಭಿರಾಂತ್ 2) ಮಾಗ್ನಿ ಧಂಯ್ ಉಬಾರ್ ಆನಿ ಮಾಗ್ನಿ ಕರುಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿಂ 3) ದೇವೋಸ್ತುತೆಚೆ ಚಾಣ್ವಾಯ್ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಸಕ್ರಿಯ್ ಪಾಲ್ತ್ ಫೆಂವ್ಯ್ಸ್ 4) ಕುಟ್ಟಾ ಜೆನೆ ಆನಿ ಸಮುದಾಯೆಚೆ ಜೆನೆ ಜೆಯೆಂವ್ ತಿಕ್ಕಿಂ. 5) ನ್ಯೆತ್ರಿಕ್ ಜೆವಿತಾಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣೆ 6) ಮಿಶನರಿ ಆನಿ ಸೆವೆಚೆಂ

ಜಿವಿತ್ ಜಿಯೆಂಷೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಭುಗ್ಯಾರ್ಥಿಂಚಾ ವ್ಯಾಪಿಲಾಂಚೊ, ಫಿರ್ಗಜ್ ಕುಟ್ಕಾಚೊ, ಶಿಕ್ಕಾಂಚೊ, ಭರ್ಮಾರ್ ಸಹಕಾರ್ ಆಶೆತಾಂ. ಆಮ್ಲ್ಯಾ ಆಶ್ರೀಕ್ ದಿರೆಕ್ಕೊರ್ ಬಾಪಾಂಚಾ ಬೋರ್ಬ್ ಮಾಗ್ರಾದ್ರೆನಾಶಾಲ್ ಹೆಂ ವರಸ್ ಘಳಾಭರಿತ್ ಜಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಶ್ವ್ ಭುಗ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಸರ್ವ್ ಬರೆಂ ಮಾಗ್ತಾಂ.

ಸಂಯೋಜಕ ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ತ್ರೇತ್ತಿ ಶಿಕ್ಕಣ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆಸಿಂತಾ ನಜ್ಜಿತ್

ಸಾಂ ರೋಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್

‘ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಾ ಸಕ್ಕೆನ್ ಆಮ್ಲ್ಯಾ ಮಿಸಾಂವ್’ ಮ್ಹಣ್ ಧ್ಯೇಯಿಖಾಲ್ ಸಾಂ ರೋಕ್ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ 2009 ಜನರ್ 2 ವೆರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾವ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ಸರ್ವ್ ತೋಮುಖ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಗಜೆವಂತ್ ಫಿರ್ಗಜ್ಗಾರಾಂಕ್ ಭಲಾಯ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಕಾ ಖಾತಿರ್ ಆಧಾರ್ ಜಾವ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ವಸಾರ್ 16ವೆಂ ವರಸ್ ಮುಕಾಸುನ್ ವ್ಯಚ್ಯಾರ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾಚೆ ಲ್ಯಾನ್ ರುಳ್ಕೆ.

2025-26 ಹ್ಯಾ ವಸಾರ್ಚೆ ಮದ್ದದಾರ್

ಆಶ್ರೀಕ್ ದಿರೆಕ್ಕೊರ್ :	ಮಾ ಬಾ ಆಲ್ನ್ ರೋಡಿಗ್ಸ್	ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ :	ಸೈನಿ ಮಿರಾಂದ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ :	ಅನಿತಾ ಡಿಸೋಜ್	ಸಹ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ :	ಅಜಿತ್ ಪಿಂಟೊ
ಖಿಜಾನ್ನಾರ್ :	ರೋಶನ್ ನೋರ್ನಾನ್ನಾ	ಖೆಲಾ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ :	ರಾಕೇಶ್ ಲೋಬೊ
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ :	ರಾಯನ್ ಡಿಸೋಜ್	ನಮಾನ್ ಸಂಪಾದಕ್ :	ಓಸ್ಟ್ರೋ ಡಿಸೋಜ್

27-10-2024 ಆಯ್ತಾರಾ ಮಿಸಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ವಾಹನಾಂ ಬೆಂಜಾರ್ ಕೆಲ್. 26-12-2024 ಭಾರತೀಯ್ ಕಢೊಲಿಕ್ ಯುವ ಸಂಚಾಲನ್ ಹಾಂಚಾ ಮೊತ್ತಿಯಾಳೋತ್ಪ್ರ್ ಸಂಭ್ರಮಾಕ್ ರು. 10,000/- ದಿಲ್ಯಾತ್. ಘಾ ರೋಬಟ್ ಡಿಸೋಜ್, ಸಾಗ್ನಿ ಪಿಂಟೊ ಮುಂತ್ರೋ, ಆನಿ ಲ್ಯಾನ್ ವಾಜ್ ಹಾಂಕಾ ಸಾಂ ರೋಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾಚೆ ಗೌರವ್ ಸಾಂದೆ ಮ್ಹಣ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. 18-03-2025 ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಗಜೆವಂತ್ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಕ್ ರು. 10,000/- ಪಾವಿತ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. 20-04-2025ವೆರ್ ‘ಪಾಸ್ತಾಂಚೆ ಸಾಂಚ್’ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್. ರಾಯನ್ ಮ್ಹಾಗ್ನೆಟೊ ಹಾಂಚೆ ಲಕ್ಕೆ ಡ್ರ್ 777 ಪ್ರದರ್ಶಿತ್ ಕೆಲ್. ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ಕುಟ್ಕಾ ಸಂಗಿಂ ಪಾಸ್ತಾಂಚೆ ಜೆವಾಣ್ ಸೆಫ್ಲೆಂ. 08-06-2025ವೆರ್ ‘ಪಾಸ್ತಾಂಚೆ ಸಾಂಚ್’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಧಾವ್ ಜಮ್ಮುಲ್ಯಾ ಐವಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲಿಚ್ ಕಾಡ್ ಉರ್ಲಾಲ್ಯಾ ಐವಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ರು. 50,000/- ಆಮ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರೈಮರಿ ಇಸ್ಮೂಲಾಚೊ ಟೀಕರಾಂಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ ಖಾತಿರ್ ವಿಗಾರ್ ಬಾಪಾಂಲಾಗಿಂ ಪಾವಿತ್ ಕೆಲ್. ಆಮ್ಲ್ಯಾ ಪಾತ್ತೆನ್ನೊ ಸಾಂ ರೋಕೆಚೊ ಪಾಯಾಂಥ್ಲೀಂ, ತಾಚೆರ್ ಭಾವಾಧ್ರ್ ಆನಿ ಭವಣಸೊ ದವಸ್ ಅಮಿಂ ಮಾಂಡುನೊ ಹಾಡ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಂವಾಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ದಾನಿಂಚೊ, ಉಪ್ಪಾರ್ ಭಾವುಡ್ರಾಂವ್. ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ.

ಅನಿತಾ ಡಿಸೋಜ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಸಾಂ ರೋಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್

ಭಾರತೀಯ್ ಕಢೊಲಿಕ್ ಯುವ ಸಂಚಾಲನ್

ಸೆವೆದ್ವಾರಿ ಮುಖೆಲ್ಲಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಧ್ಯೇಯಿಖಾಲ್ 1994 ಇಸ್ಮೆಂತ್ ನಿರುಂಡೆ ಸಾಫ್ ಪನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಭಾರತೀಯ್ ಕಢೊಲಿಕ್ ಯುವ ಸಂಘಟನ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 30 ವಸಾರ್ ಧಾವ್ ಯಶ್ಸೆಚೊ ಮೆಟೊಂನಿ ಘುಡೆಂ ಸರೊನ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಘಳಾದಾಯ್ಕ್ ತೀಸ್ ವಸಾರ್ ಸಂಪೊಂವಾಚ್ಯಾ ವಗ್ತಾ ಘಟಕಾನ್ 2023-24ಹ್ಯಾ ಮಾಂಡುನೊ

ಹಾಡೆಲ್ಲಾಗ್ಗೆ ಧೋಡ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂಚಿ ರುಳಕ್ಕೆ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ.

2023 ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ 19 ತಾರಿಕೆರ್ ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾವ್ವು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ವಿಂಚನ್ ಆಯಿಲ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ	: ಘೋಯ್ದು ಹಿಂಣಿ	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	: ಅನಿಯಾ ನೋರೊನ್ನಾ
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ	: ಸಂದೀಪ್ ದಿಸೋಜಾ	ಸೀ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ	: ಲಿಯೋನಾ ಹಿಂಣಿ
ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	: ಅಜಯ್ ದಿಸೋಜಾ	ಖಿಜಾನ್ನಾರ್	: ರಾಕೇಶ್ ದಿಸೋಜಾ
ಶೇಖ್ ತಪಾಸ್ತಾರ್	: ರೋಲನ್ ಫೆನಾಂಡ್ಸ್	ರೆಡ್ ಡ್ರೋಪ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	: ರೂಯ್ಸ್‌ನ್ ದಿಸೋಜಾ
ಶೇಖ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	: ವಿನುವ್ ಶೋಬ್	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	: ಜೋಸ್ಟ್‌ನ್ ದಿಸೋಜಾ
ಆರ್ಥಿಕ ಯುವಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	: ಅಲನ್ ಮೆಂಡೊನ್ನಾ	ನಿಕಟ್ ಮೌರ್ವ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ	: ರೊಯ್ನ್‌ನ್ ದಿಸೋಜಾ

ಪಾಠ್ಯಾ 30 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಸಿಕ್ವೇವರ್ ನೀರುಡಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ಸಬಾರ್ ಅಶ್ವಿಕ್ ದಿರೆಕ್ಟೋ ಆನಿ ಸಚೇತಕಾಂಚಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾಖಾಲ್ ಜಾಯಿತ್ತಿಂ ಕಾರ್ಯಾಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ವಸಾರ್ ಮಾ ಬಾ ಆಲ್ನ್ ರೊಡಿಗ್ಸ್ (ಅಶ್ವಿಕ್ ದಿರೆಕ್ಟೋ) ಆನಿ ಶ್ರೀ ಜೋಯಲ್ ಮಸ್ತರೇನ್ಸ್‌ಸ್ (ಸಚೇತಕಿ) ಹಾಂಚ್ಯ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾಖಾಲ್ ಆರ್ಥಿಕ ಫೆಬ್ರವರ್ ಆಲ್ಫ್ಎಂ ಮಿಸಾಂವ್ ಮುಂದಾರುನ್ ಆಸಾ. 2023-24ವ್ಯಾ ವಸಾಂಬಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾ 30 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೋಗ್ಯಾ ಉಗ್ರಾವಣ ಮುಖಾಂತ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲಿಂ. ಫಿಗ್ರಜೆಕ್ಯ್ ವರಾರಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಯಿಂ ನಿತಳಾಯಿಚೆಂ ಕಾರ್ಯಾ ಹಾತಿಂ ಫೆಲ್ಲಾಂತ್. ಹಾಂತು ಆರ್ಥಿಕ ಫಿಗ್ರಜೆಂತ್ ಆನಿ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಇಸ್ನೇಲಾಂತ್ ನಿತಯಳಾಯಿಚೆಂ ಕಾರ್ಯಾ ಕೆಲಾಂ. ಹಾಂತು ಉದ್ವಾಜಿ ಟಾಂಕ್ ನಿತಳಾಯ್, ಆವರಣ್ ನಿತಳಾಯ್ ಆನಿ ಫೋಂಟೆರ್ ಕಾಡ್ಯಾಂ ಕಾರ್ಯಾ ವಾಂಟುನ್ ಇಗ್ರೆಂಟ್ ವರಾರಾಂತ್ 30 ರುಡಾಂ ಆನಿ ನೀರುಡಿಕ್ಯ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಮೃದಾನಾಕ್ 30 ರುಡಾಂ ಲಾವ್ವು ತಾಚೆ ಮೋಷಣ್ ಕೆಲಾಂ. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ವಸಾರ್ 4 ಪಾವ್ಯಿಂ ಮಾರ್ಗದರ್ಗೆನ್ ಆಸ್ಪಿಂ ರುಡಾಂ ಕಾತ್ರನ್ ತಶೆಂಚ್ ಮಾರ್ಗಾರ್ ಆಸ್‌ಲೆಲ್ಲು ರವ್ಯೋಂ ನಿತಳ್ ಕರ್ರ್ ಮಾರ್ಗ್ ಸವಾಂಕ್ ಉಪಯೋಗ್ ಜಾಂಪ್ಸ್ ಬರಿಂ ಕೆಲಾಂ. ಅಗೋಸ್ತ್ಯಾ 9 ತಾರಿಕೆರ್ ಆರ್ಥಿಕ ಫಿಗ್ರಜೆಂತ್ ಜೆಲ್ಲಾಲ್ಲಾಗ್ ಅ ಮಾ ದೊ ವಿಲ್ದೊ ಮೋರಾಸ್ ಹಾಂಚಾ ಬಿಸ್ಪಾಕ್ಯ್ ದೀಢೆಕ್ಯ್ ಪಯ್ಲಾಗ್ ಅಗಾಂ ಮಿಸಾಕ್ಯ್ ಮಾಂಡಾವಳೆಕ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚಾ ತಯಾರಾಯಿಂತ್ ಆರ್ಥಿಕ ಫೆಬ್ರವರಾಕ್ಯ್ ಸಾಂದ್ಯಾನಿ ಉಬೆನ್ ಹಾವ್ ಕೆಲಾ. ಅಗೋಸ್ತ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ 15 ತಾರಿಕೆರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಂತ್ರಾಚ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಾ ವೆಳಾರ್ ಬಾವ್ಯೋ ಉಬೋವ್ವು ದೇಶಾಕ್ ಮಾನ್ ಕರ್ರ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶ್ರಮಾದಾನಾದ್ವಾರಿಂ 20 ಬ್ರೋಸ್ಪ್ರ್ಯಾಂಡ್ ನಿತಳಾಯ್ ಕೆಲಾತ್. ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತ್ರ್ ಸಂದಭಾರ್ ಇಗ್ರೋ ತಶೆಂಚ್ ಮರಿಮಾಯಿಚೆರ್ ಗ್ರೋಪ್ಸ್ ನಿತಳ್ ಕೆಲಾಂ. ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತ್ರ್ ಅಥಾರ್ ಭರಿತ್ ರಿತಿನ್ ಆಜರಣ್ ಕಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಜಾವ್ವು ಸರ್ವ್ ಸಾಂದ್ಯಾನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳುನ್ ನವೆಂ ಜೆವ್ವು ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತ್ರ್ ಸಂಭ್ರಮಾಂ.

ಶಿಕ್ಷಕಾಂಚೆರ್ ದೀಸ್ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ತಶೆಂಚ್ ನಿವ್ಯತ್ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ್ ಮಾನ್ ಕೆಲಾ. ಕುಟ್ಕಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ಯ್ ದೈಹಿಕ್ ಆನಿ ಮನಸಿಕ್ ಮಾಂಡಾವಳೆಂತ್ ವ್ಯಾಡಿಲಾಂಚೆರ್, ಪಾತ್ರ್ ಮ್ಹುಳ್ಯ್ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಸಂವಾದ್ ಕಾರ್ಯಾಂ ಚಲೊವ್ವು ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾರ್ ವ್ಯಾಡಿಲಾಂಕ್ ಜಾಯ್ ತಿ ಮಾಹೆತ್ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಕ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾವ್ವು ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೀತಿ ದಿಸೋಜಾ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲೆಲ್ಲು.

ಫಿಗ್ರಜೆಂತ್ಲ್ಯಾಗ್ ಲ್ಲಾನಾಂ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಫ್ರಾಲ್ ಮಿಲನ್ ಮ್ಹುಳ್ಯ್ ನಾಂವಾಖಾಲ್ ಎಕಾದಿಸಾಚೆಂ ಶಿಬಿರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಯಾಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾರ್ ಶೇಖ್, ಮನೋರಂಜನ್ ಸವೆಂ ಮುಖ್ಯಾ ಘುಡಾರಾಕ್ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾನ್ ಮಾಹೆತ್ ಒದಗ್ನಿಲ್ಲಾಗ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 10 ವಸಾಂ ಧಾವ್ವು ಅಮಿಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಯಾವಾರ್ ಶೇಖ್ ಸ್ವಧ್ರೋ ಶೇಖ್ ದಬಾಚೆರ್ ಅಕ್ಷೋಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ 27 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲು. ಸರ್ವ್ ಫಿಗ್ರಜೋಗಾರಾನಿಂ ಹಾಂತು ವ್ಯಾಡಾ ಉಮೆದಿನ್

ಪಾತ್ರ ಫೆಲ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ವಸಾರಚ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಕನಿಂ ಸಾಂ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವರ್ ವಾಡೊ ಕೊಪ್ಪಳ್ಳ ಹಾಣಿಂ ಪಯ್ಯೆಂ ಆನಿ ಸಾಂ ಜುಜೆ ವಾಡೊ ನೆಲ್ಲಿರ್ ಹಾಣಿ ದುಸೈ ಸಾಫ್ನಾ ಆಪ್ಲಾಯ್ಲ್ಯಂ. ನವೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ 24 ತಾರಿಕೆರ್ ಥಿಗ್ರಜ್‌ಗಾರಾಂಕ್ ತಾಚೆಂ ತಾಲೆಂತಾಂ ಉಜ್ಜವಾಕ್ ಹಾಡ್ಯೆ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಪರ್ಜಾ ಮ್ಹ್ಯಳ್ಳಿಂ ನಾಂವಾರ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆ. ಎಕೊಡೆ ಆನಿ ದೊಡೆಂ ಗಾಯನ್, ನ್ಹ್ಲಿ ನೆಸಾಣ್ ಸ್ಪರ್ಧೋ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆ. ಪರ್ಜಾ ಕಾಯ್ರ್ 2021 ಇಸ್ಟ್ರೆಂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭುನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ವಸಾರ ಅಯೋಜನ್ ಕರುನ್ ಆಸಾತ್. ನ್ತಾ ಲಾಂ ಫೆ ಸ್ತ್ರೋ ಸಂದಭಾರ್ ಗದಾನಾ ಗ್ರೋಟ್ ಸ್ಪರ್ಧೋ, ಗ್ರೇಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸ್ಪರ್ಧೋ ಆನಿ ಶ್ರೀಸ್ತ್ರೋ ನೆಕೆಲ್ ಸ್ಪರ್ಧೋ, ಕೇಕ್ ಡ್ರ್ಯಾ ಆಯೋಜನ್ ಕೆಲಾ ಆನಿ ಸಾಂತಾಕ್ಲೋಸಾ ಮುಖಾಂತ್ ನತಾಲಾಂಚೊ ಸಂದೇಶ್ ಥಿಗ್ರಜೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಫ್ರಾಂಕ್ ಪಾವಂಪ್ರೋ ಪ್ರಯುತ್ ಕೆಲಾಂ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ 26 ತಾರಿಕೆರ್ ಐಸಿವ್ಯೆಮ್ ಫಟಕಾಚೊ ಮೊತಿಯಾಳೋತ್ವ್ ಗದ್ದಳಾಯೆನ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ಲೊ ಜಾವ್ ದಾಯಿವಲ್ಲೊ ಟಿವಿ ಹಾಚೆ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ್ ಜಾವ್ ಆಸ್ಪ್ ಶ್ರೀ ವಾಲ್ಪ್ ನಂದಳಿಕೆ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್. ಅಮ್ಮ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಯುವಜಣಾಚ್ಯಾ ಗಜೆರ್ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ತಾಣಿಂ ಅಥಾಭರಿತ್ ಸಂದೇಶ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಹೊ ಸಂಭ್ರಮ್ ಮಿಸಾಚಾ ಐಸಿವ್ಯೆಮ್ ಫಟಕಾಚ್ಯಾ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ಐಸಿವ್ಯೆಮ್ ಫಟಕಾಚ್ಯಾ ಅಡ್ಲ್ಯಾ ಹುದ್ದೆದಾರಾಂಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಕಂನಿ ವಿಚೇಶ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ವೆಲ್ಲಿಂ ಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚ್ಯಾ ನಂತರ್ ಥಿಗ್ರಜ್‌ಗಾರಾಂ ಧಾವ್ ಮನೋರಂಜನ್ ಕಾಯ್ರ್ ಆನಿ “ವಿರ್ಲ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಅತ್ತ್” ಮ್ಹ್ಯಳ್ಳೊ ತುಳು ನಾಟಕ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೊ. ಥಿಗ್ರಜೆಚ್ಯಾ ವಾಷಿಕ್ ಫೆಸ್ತ್ರೋ ಸಂದಭಾರ್ ಇಗ್ರಜೆಚಿ ನಿತಳಾಯ್ ಸಾಕ್ರಾಮೆಂತಾಚೆಂ ವಾಹನ್ ಆನಿ ಮಶಾರವಾಚಿ ವಾಟ್ ಸುಂಗಾರಾಂವ್ ಆಧಾರ್ ದಿಲಾ. ಕನ್ನಿಸೋಣಿ ವಾರಾಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತ್ರಣಾಖಾಲ್ ವಾರಾಡ್ಯಾ ಮಟಪ್ಪಾರ್ ದಾಡ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಶೆಂ ಸ್ರೀಯಾಂಕ್ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಘಟ್ಬಾಲ್ ಆನಿ ದೊರಿ ವೋಡ್ಜಿ ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಕಚೆಂ ಆಯೋಜನ್ ಕೆಲಾಂ. ವೊಚ್ರ್ ವುಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಸಿಯೋನ್ ಆಶ್ರಮಾಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ ಖ್ಯಾ 6000ಚೆಂ ವರ್ವಿ ದಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಶೆಂಚ್ ಜನೆರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ವಾಷಿಕ್ ಪಿಕ್ಕೊ ಆಯೋಜನ್ ಕೆಲಾಂ. ಕರೆಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾವ್ ತೈರ್ಮು ಮಾಗ್ನಿಂ ಆಯೋಜನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಶೀಸೋ ವಸಾರಂಚಿ ಐಸಿವ್ಯೆಮ್ ತರ್ಫೆನ್ ಸಭಾರ್ ಗಜೆವಂತಾಂಕ್, ಆನಿ ಪಿಡೆಸಾತ್ ದುಡ್ಲ್ಯಾ ಸಹಾಯ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಕುಮೋಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಜುಭ್ಲೆವಾಚ್ಯಾ ಸಂದಭಾರ್ ನಾಟಕ್ ವೆಳೊವ್ ಉರುಲ್ಲೊ ವಬ್ಜ್ ರು. 30000 ಥಿಗ್ರಜೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಗಜೆವಂತಾಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾವ್ ದಿಲಾ. ತಶೆಂಚ್ ಥಿಗ್ರಜೆಚ್ಯಾ ಮೋಕ್ಸ್ ಲೈಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಖಾತಿರ್ 10000 ದಾನ್ ದಿಲಾ.

ಯುವಜಣಾಂಚ್ಯಾ ಸರ್ವತೋಮುವಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತಿರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಯುವ ಸಂಚಾಲನ್ ಸಭಾರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡುನ್ ಆಸಾ. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ವರಸ್ 30+ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಮುಖ್ಯಾ ವಸಾರನಿಂ ಯುವಜಣಾಂಚ್ಯಾ ಥಿಗ್ರಜೆಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸಮುದಾಯಾಚ್ಯಾ ಉದಗ್ರತೆ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯಿತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಆಮಿಂ ಪ್ರಯುತ್ ಕರ್ತೆಲ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 30 ವಸಾರನಿ ತುಮಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಹಕಾರಾಕ್ ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ ಮ್ಹ್ಯಳೊನ್ ಮುಖ್ಯಾ ವಸಾರನಿಯೀ ತುಮ್ಮೊ ಸಹಾಯ್ ಆನಿ ಪಾಟೆಂಚೊ ಆಶೆತಾ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ. ಲಾಂಬ್ ಜಯೋಂ ಭಾರತೀಯ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಯುವ ಸಂಚಾಲನ್.

ಇಂಜೆರ್: ರಾಜು, ತುಂಜೊ ಹಪ್ಪೊ ಥಿತೆಂ ಕರ್ತಾ?

ರಾಜು : ತೊ ನೆದಾಂ ನಾಜಿ ಬಾತಾ

ಇಂಜೆರ್: ಮ್ಹ್ಲೊಕಾ ನಮ್ಮೊಂಕ್ ನಾಂ!

ರಾಜು : ತೊ ಕನ್ನಮುರ್ ಕೆಲ್ರ್ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ

1								2
		3				4		
	5		6		7		8	9
		10		11		12		
			13		14			
	15					16		
17	18		19	20			21	
		22			23	24		
25		26						27

ನಿಯಮಾಂ:

- ಜಾಪಿ ಹ್ಯಾಚ್ ಕುಪನಾಡಿರ್ ಸ್ವರ್ಪ್ ರಿತಿನ್, ಚಿತ್ರ್ ನಾಸ್ತಾನಾಂ ಬರೊವ್ವು ದಾಡಿಜೆ. ಜರೋಕ್ ಪ್ರತಿಯೆಕ್ ಅವ್ಯಾಸ್ ನಾಂ.
- ಫಿಗ್ರೊಗಾರಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಅವ್ಯಾಸ್. ಎಕಾ ಕುಟ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಜ್ ಕೊಪನ್.
- ಜಾಪಿ **30-09-2025** ಭಿತರ್ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಯೂ ಇಗರ್ಜೆಚಾ ದಪ್ಪರಾಂತ್ ಪಾವಿತ್ರೆ ಕರಿಜೆ.
- ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ತೀರ್ಪೊಚ್ ನಿಮಾಣ ಅನಿ ಮಾಂದ್ರಾಂ ತನೆಲೆಂ.

ನಾಂವ್ :**ವಾಡೊ : ಮೊಬೈಲ್ ನಂಬಿ :****ಮುಕಾರ್**

- ಫಾಮಾದ್ ಕಂತಾರ್ ಲಾತಿನ್ ಭಾಷೆಂತ್
- ಚಡಾವತ್ ಚೀನಾಂತ್ ಅಸ್ಟ್ ಸೊಭಿತ್ ಮನ್ಜುತ್ತಿ
- ಪರಾಚ್ಯ ಮಾಳ್ಯಾರ್ ರೀಪಾಂ ಮಾರಿಜೆ ತರ್ ಹೆಂ ಗಜ್ರ್
- ಗೊಯಾಂತ್ ಭಯ್ಲ್ಯುಕ್ ಮೊಗಾನ್ ಅಶೆಂ ಉಲ್ಲೊ ಕರ್ತೃತ್
- ಉದಾಕ್ ಪಿಯೆಚೆ ತರ್ ಅಮ್ಯಾಂ ಹೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ
- ಹಾಜ್ರೆ ಬಸ್ತಾರ್ ಹಸ್ತ್ಯೆಯೀ ಉಬಿ ರಾವ್ತ್ ಬಿಂಯ್ ಎಕ್ ಗಾದ್
- ರಗತ್ ಹಾಂತುನ್ ವಾಳ್ತು
- ಪಮ್ರಾಳೀಕ್ ಘುಲ್
- ಬಿತ್

ನಬ್ಬ್ ಗೊಂದೊಳ್ಳೆ**ಅವಿಲ್ ಸಿರೇರಾ, ನೀರುಚೆ**

- ಚಡಾವತ್ ತನ್ರಾಂಕ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆವ್ವು ತಲ್ಲಿ ಘಡಾಫಡ್ ಆಸ್ಟ್ರೋ ದೀಸ್
- ಮೊನಾಕ್ ಜೊ ಬಾವ್
- ರುಕಾಚೆ ಕಾತ್
- ಭುಗ್ಯಾನಿಂ ಕೊಂಡಾಟ್ಯಾನ್ ಮುತೊಂಕ್ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹಾಜ್ಞೆಂ
- ಪಾಟಿಂ
- ರಘುಗ್ರಾಣ್ಯಾಚೆ ವೆಗಾಚೊ ಮಾರ್
- ಗಾದ್ಯಾ ಕುಶಿನ್ ಚಲ್ಲಿಂ ವಾಟ್
- ಉದಾಕ್ ವಾಳೊನ್ ವೆತ್ ಮಣ್ ಸ್ವಂಯ್ ಸ್ವಯ್
- ಪೆರಾಂಚೊ ಮೊಗಾಳಿ ಜೀವಿ
- ವಿಟ್ರೆ ಆಶಾ ಕಚೊರ್
- ಸಾಬಿ ವಯ್
- ಪಿಸೊಳ್ಯಾಕ್ ತುಳ್ಳೆಂತ್ ಮ್ಹಾಂತ್
- ತಾಕಾ ವೇಂಸೊನ್ ಮೆಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿ
- ‘ಅಡ್’ ಪದ್ದಾಂ, ಇಲ್ಲೆಶೆ ಉಲ್ಲೆಂ ತುಳ್ಳೆಂತ್
- ಆಮ್ಯಾಂ ತನ್ರಾಂಕೆ ಮಜೆಚೆಂ ಅನಿ ಮೊಗಾಚೆಂ ವಿಂವ್ನೆ
- ತುಕಾ ಮೋನ್ ನಾಂ ಮ್ಹಾಂಮೊನ್ ದಾವಿಯ್
- ಕುಂಕಾಚೆಂ ಫಾಮಾದ್ ನಿಸ್ತೆಂ
- ಕಾಣಿ ಬರೊಂವ್ ಸಕ್ತಾಲೊ ಹೆಂಯೀ ಬರೊಂವ್ ಸಕ್ತು
- ಹೆಂ ಜೀಂವ್ ವಾಪಾರ್ಜ್ ವಸ್ತ್
- ‘ಅಪ್ಪಾಕ್’ ದಿ
- ವೋಳೊದಿಕ್ ಮಾರ್ತಾತ್
- ಇಂದಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಪೀವನ್
- ಕೆಂಳ್ಳುಚೆಂ ಪಾನ್
- ದವ್ರಾರುಲ್ಲ್ಯುಕೆಡೆಚ್ಚೆ ತಿ ವಸ್ತ್
- ದಯೋರ್, ಸಾಗೊರ್
- ಸಕಯ್
- ಅಸ್ತ್ರೆ, ತಾಂಕಾನಾತ್ಲ್ಯ್
- ವೋಪ್ಪಾಸಾಲೆ, ಶೇಲೆ
- ಮಂಯಾದ್
- ಶಿಾಡ್ ಕಾಡುಂಕ್ ವಾಪಾರ್ತಾತ್
- ಮೊಪ್ಪಾಂ ಉಗ್ರಿಂ ಕರಿಜಯ್ ತರ್ ಕರ್ಪ್ ಕ್ರಿಯಾ
- ಬಾಂದ್ರಾಸಾಂತ್ಲ್ಯ್ ಮೆಕ್ಕ್ಷು ಜಾ.

ಜೀಜುಚಿ 12 ಅಪೋಸ್ತಲ್ (ಧರ್ಮಿಕರಾರ್ಥ) ಮರಣ ಪಾಠಿಲ್ಲ ಲಿಳತ್

1. ಸಾಂ. ಪೆದ್ರಿ : ರೋಮಾಂತ್ ಹಾಕಾ ಶಿಶ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಮುಂದು ಎಂದೆರಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಜಾಲಿ. ಮೂರ್ ಆಪ್ಲಾಕ್ ಜೆಜುಕ್ ಶಿಶ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ (ತಕ್ಕಿವಯ್ಯೆ ಪಾಯ್ ಸಕ್ಕೆಲ್) ಅಪ್ಪಣ್ ನಾ ಘಾವ್ಯೆ. ದೆಕ್ನ್ ಪಾಯ್ ವಯ್ಯೆ - ತಕ್ಕಿ ಸಕ್ಕೆಲ್ ಕರ್ನ್ ಮಾರಿಜಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ತಾಕಾ ಶಿಶ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರ್ಮಾರ್ಥ ತಾಚೆಂ ಮರಣ್ ಜಾಲೆಂ.
2. ಸಾಂ ಅಂದ್ರು : ಗ್ರೀಸಾಚಾ ಪಾತ್ರಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಕಡೆನ್ ಸಾತ್ ಸೊಜೆರಾಂನಿ ಹಾಕಾ ಬೆತಾಂನಿ ಸರ್ವರಿತ್ ಪೊಪ್ಯಾಲೆಂ ಆನಿ 'X' ರುಪಾಚ್ಯಾ ಶಿಶ್ಯಾರ್ ದೊರಿಯಾಂನಿ ಅಂದ್ರುನ್ ಬಾಂದೆಲ್ - ಅಶೆಂ ವಳ್ಳಳ್ಯಾಂನಿ ತೊ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಯ್ಲಿ.
3. ಸಾಂ ಜಾಕೋಬ್ : ಆಪ್ಲಾಸ್ತಲಾಂ ಷ್ಯೇಕ್ ಷ್ಯೇಲೆಲ್ ಮಾಡ್ರಿರ್ ಮೆಲೆಲ್ಲ್ ಆಸಾ ಸಾಂ ಜಾಕೋಬ್. ಜೆಬೆ ದೆವಾಚೊ ಮೂತ್ ಹೊ. ಜೆರುಜಲೆಮಾಂತ್ ಹಾಚೆಂ ಶಿಸ್ ಕಾಮನ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡೆಲ್ಲ್.
4. ಸಾಂ. ಜುವಾಂವ್ : ಹೊ ಆಸಾ ಜೆಬೆದೆವಾಚೊ ಮೂತ್ ಆನಿ ಜಾಕೋಬಾಚೊ ಭಾವ್. ರೋಮಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಂಕ್ ಧಗ್ನಿತಾನಾ ಹಾಕಾಯಿ ಸಳ್ಳಳ್ಯಾ ಉದ್ಬಾಚೊ ಅಯ್ದಾನಾಂತ್ ಗಾಲೆಲ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ, ಪವಾಡ್ ಸದ್ಯಶ್ ತೊ ವಾಂಜೆಲ್ಲ್. ಹೆಂ ಏಕ್ ಅಜ್ಯಾಪ್ರೋಚ್ ಸ್ಯೇ. ಅಪ್ಲಾಲ್ ಉತರ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಸಮಾಧಾನೆನ್ ತೊ ದೆವಾಧಿನ್ ಜಾಲೆಂ.
5. ಸಾಂ. ಫಿಲಿಪ್ : ಫ್ರಿಡಿಯಾ ಗಾವಾಂತ್, ಹೆರಾಮೋಲಿಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಕಡೆ ಶಿಶ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಮರಣ್ ತಾಕಾ ಘಾವ್ಯೆ ಜಾಲೆಂ.
6. ಸಾಂ. ಮಾತೆವ್ : ಇಧಿಯೊಫಿಯಾಂತ್ ತಲ್ಲಾರಿಚಾ ಮಾರಾಂನಿ ಜವಿಂ ಜಾಲೆಲ್ಲ್ ಹೊ ಅಮೇರ್ ನಿಯಾಂತ್ ಜಡ್ ಆನಿ ಜಡ್ ವಾಂಜೆಲ್ ಪಗ್ರಿಟ್ ಕರಿತ್ ಆಸೆಲ್ಲ್. ಧ್ಯೇಂಸರ್ ಜೆಬಾರಾಂನಿ ಮಾನ್ಯ ತಾಚೊ ಜೀವ್ ಕಾಡೆಲ್ಲ್.
7. ಸಾಂ ತೊಮಾಸ್ : ಹೊ ಭಾರತಾಂತ್ ವಾಂಜೆಲ್ ಪ್ರಗಟ್ತಾಲೆಂ. ಹಾಕಾ ಮದ್ರಸಾಚಾ ಮ್ಹುಲಾಮರಾಂತ್ ಭಾಲೊ ತೊಮಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತೊ ಮಾಡ್ರಿರ್ ಮೆಲೆಂ.
8. ಸಾಂ. ಜೂದ್ ಧಾದ್ವ್ಯಾ : 65 ಇಸ್ಪೆಂತ್, ಪಸಿರ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಹಾಕಾ ಶಿಶ್ಯಾರ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಚೊ ಕುಡಿವ್ಯ್ರ್ ಸಭಾರ್ ತೀರ್ (arrows) ಸೊಡ್ರ್ ಜಿವ್ಯಿ ಮಾರೆಲ್ಲ್.
9. ಸಾಂ. ಮಾತ್ರಿಯಾಸ್ : ಜುದಾಸ್ ಇಸ್ತಾರಿಯೊತಾಚಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವಿಂಚೊಲ್ಲ್ಯಾ ಹಾಕಾ, ಜೆರುಜಲೆಮಾಂತ್ ತೀಸ್ ಕಾಮನ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡೆಲ್ಲ್.
10. ಸಾಂ. ಜೆಮ್ಸ್ : 62 ಇಸ್ಪೆಂತ್, ಹಾಕಾ ತೆಂಪ್ಲಾಚಾ ಮಾಲ್ಯೆರ್ ಧಾವ್ಯೆ ಸಕ್ಕು ಲೊಟುನ್ ಗಾಲ್ಲ್ ಜಿವೆಶೀ ಮಾಲೊರ್.
11. ಸಾಂ. ಸಿಮಾಂವ್ : ಪಸಿರ್ಯಾಂತ್ ಹಾಕಾ ಉಚೊಳ್ಜೆ ಚೀರ್ ಹತ್ತಾರ್ ಕೆಲ್.
12. ಸಾಂ. ಪಾಪ್ಲ್ : ರೋಮಾಚೊ ಎಂಪದೊರ್ ನೀರೋನ್ ಹಾಕಾ ಕರಿಣ್ ಕಷ್ಟನ್, ಧಗ್ನನ್, ವಳ್ಳಳಾವ್ಯೆ ಅಪ್ರೀಕ್ ಶಿಸ್ ಕಾಪ್ಲೆಂ.

(ಆಧಾರಾನ್) ○

ದೈವಿಕ ಬಿಂಡಾಪ್ಲಿ

ಪವಿತ್ರ ತ್ರಿಂದಾದ್:

ಕಾಡಿನಲ್ಲ ಕಶಿಂಗ್ ಮಣಾಂಚ್ಯಾ ತೆರೀ ಅಸ್ತು ಏಕಾ ಹಿಡಸ್ತಾಕ್, ಹಿಡಸ್ತಾಂಚಿ ಮಾಖೀಚೊ ಸಾಕುಮೆಂತ್ ದಿಂಘ್ಯಾ ಪಯ್ಲಂ ವಿಚಾರ್ತ್, ಏಕ್ ಸವಾಲ್: “ಪವಿತ್ರ ತ್ರಿಂದಾದಿಕ್ ತುಂ ಸನ್ಯಾಸಾಯ್ಗಿ?” ತಾಕಾ ಮಣಾಂಚ್ಯಾ ತೆರೀ ಅಸ್ತೋಲ್ಭ್ರಾ ಜಾಪ್ ದಿತಾ: ‘ಹಾಂವ್ ಮಣಾಂಚ್ಯಾ ತೆರೀ ಅಸಾಂ ಆನಿ ತುಂ ಮ್ಯಾಕಾ ಹುಮಿವ್ಹ್ಯಾ ವಿಚಾರ್ತಾಯ್ಗಿ?’

ಹೆಂಚ್ ಸವಾಲ್ ತುಕಾ ವಿಚಾರ್ಲ್ಯಾರ್ ತುಚೆ ಜಾಪ್ ಕಿತೆಂ???

ಭಾವಾಧ್ರೋ:

ಎಕ್ಲಿ ಯಾಜಕ್ ಆನಿ ಸಾಬು ಕರ್ತಾಲೊ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಕರ್ತಾಲೆ. ಎಕಾಮೆಕಾ ಉಲವ್ವು ಅಸ್ತಾನಾ ಸಾಬು ಕರ್ತೆಲ್ಯಾನ್ ಯಾಜಕಾ ಲಾಗಿಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ” “ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಿ ಇತ್ತೆಂ ಖೊಟೆಪಣ್ ಅಸಾ ತರ್, ಧರ್ಮ್ ಕೆತ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ?” ಧೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾನ್ ಯಾಜಕಾನ್ ಆಂಗ್ ವಸ್ತುರ್ ಮ್ಯಾಂ ಜಾಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಭುಗ್ಯಾಕ್ ದಾಕಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಮ್ಯಾಂಲೊ; “ಇತ್ಯಾ ವರ್ನಾಂ ಧಾವ್ಯಾ ತುಂ ಸಾಬು ಕರ್ತಾಯ್, ಪೂಣ್ ತೆಂ ಭುಗ್ರ್ಯಂ ಮ್ಯಾಂ ಆಸಾ ತರ್ ಸಾಬಾಚಿ ಗಜ್ರ್ಯಂ ಕಿತೆಂ?” ತಾಕಾ ಸಾಬು ಕರ್ತಾಲೊ ಮ್ಯಾಂಲೊ: “ತಾಣೆಂ ತೊ ವಾಪಾರಿಚೆ ತೆದ್ದಾಂ ಮಾತ್ರ್ ನಿತ್ಯಾ ಜಾಂವ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಆಸಾ”. ತೆದ್ದಾಂ ಯಾಜಕ್ ಮ್ಯಾಂಲೊ: “ಧರ್ಮ್ ವಿಶಿಂ ತಶೆಂಚ್ ಸಾಂಗ್ರೆತ್ತೊ.”

ಮ್ಯಾಚೊ ಭಾವಾಧ್ರೋ ಕಸಲೊ???

ಮರಣ್:

ಹಿಡೆಂತ್ ವಳ್ಳಿಕೊನ್ ಹಾಂತುಳ್ಳುರ್ ನಿದೊನ್ ಆಸ್ತೋಲ್ಯಾ ಜೆಜುಚೆಂ ಲ್ಯಾನ್ ಘುಲ್ ತರೆಜಾಕ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ: “ತುಂ ಮಣಾಂಕ್ ಭಿಯೆತಾಯ್ಗಿ?” ತೆದ್ದಾಂ ಸಾಂ. ತರೆಜಾನ್ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ: “ಇತ್ಯೆಲ್ಲ ಮೋಗ್ ಕರ್ಜ್ ದೆವಾಲಾಗಿಂ ವಚೊಂಕ್ ಮ್ಯಾಕಾ ಭ್ಯೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್?”

ಹಾಂವ್ ಮಣಾಂಕ್ ಭಿಯೆತಾಂಗೀ?

(ಸಂಗ್ರಹ)

ವನಾಡಚೊ ಉಗ್ರಾಸ್

ದೀ ರೋಚಿ ಡಿ'ಕೋಂಸ್

ಜನನ: 15-08-1969 ಲಗ್ಗು: 12-11-1996 ಮರಣ: 07-06-2024

ದೂರ್ಬಲ ಅಮೃತಾಂ ಭೇದಾತ್ಮ ಘರ್ತಾ ಇತರ್ತೊ ಲಿಂಗಾನಾ
ಸದಾಂಚ್ ತುವೆಂ ದಿಲ್ಲೀ ವೋಗ್ ಮನಾಂತ್ ಆಟಯ್ತಾನಾ
ಉಗ್ರಾಸ್ ಅಮೃತಾಂ ಯೆತಾ, ಹೆಚೆಂ ತೆಚೆಂ ಪಾಶಾರ್ತೊ ಜಾತಾನಾ
ಫರ್ತೊ ಜಾಲಾಂ ಲಿತೆಂ ತುಂ ಆಪ್ಯೆ ಮಧೆಂ ನಾಸ್ತಾನಾ
ಮಾನೊನ್ ಧಾಡ್ ಕಾಡ್ ನೀರಿಂಜಿಂ ಬೆಸಾಂವಾಂ
ಕುಟ್ಟಾಚೆರ್ ತುಜ್ಯೆ ಬಿಳ್ಳೆತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ
ಮಾಗ್ರಾಂವ್ ಅಮಿ ನಾಸ್ತಾಚೆ ಸುಖ್ ನೀರಿಂಕ್ಯಾ ರಾಜಾಂತ್ ಜಾತೆಲೊ ಅಪ್ಪೆ ಎಕ್ಕಬ್
ಮೋಗಾಚೊ ಉಗ್ರಾಸ್ ಕಾಡುನ್ ಸಾಸ್ಕಿಕ್ ವಿಶೆಂವ್ ಮಾಗ್ರಾಂವ್

ಆವಯ್: ನತಾಲಯೊ ಡಿಕೋಂಸ್

ಪತಿಜ್: ಮೇಲಿ ಡಿಕೋಂಸ್

ಭುಗ್ರಿಂ: ರೋಂಸ್ನ್ನೊ, ರೋಂಯ್ಸ್ನ್ನೊ

ಭಯ್ಯ್: ಸಿ. ಲಿಂನಾ

ಭಯ್ಯ್/ಬಾಪ್ರೋಜಿ : ರೇಖೊ ಡಿಕೋಂಸ್ ಅನಿ ಮ್ಯಾಟ್ಟಿಮ್ ಹಿಂಟೊ

ಭಾವ್: ರೋಂನಿ ಡಿಕೋಂಸ್

ಅನಿ ನವ್ರ್ ಕುಟ್ಟಾದಾರಾಂ, ನಾಂ ರೋಚಿ ವಾಡೊ, ನೀರುಡೆ

ರಂಸರ್ ರಂಸರ್ ಐಲ್‌ರ್‌ಸರ್

ನೆಲಿ ಹಿಂಟೊ ತನಿ ನತಾಲಯ್ಯಾ ಹಿಂಟೊ

ಭಾಗವಂತ್ ಕುಟ್ಟಾ ವಾಡೊ, ನೀರುಡ

16th May, 1975   16th May, 2025

50 ವರ್ಷಾಂಚಿ ಲಾಜ್ಯ ಜಿವಿತಾಚಿ ಜಿಸ್, ಸಂಪರ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾಸ್‌ಹಿಸ್

ಸುಖಾ-ಮಣಿಂದ್ರೇ ವಿಶ್ವಾಸ್‌ಹಿಸ್ ದರುನ್ ಹಾತ್, ಜಯ್ಲಾಕ್ರಿ ಮಾರ್ಮಿಂ ಮೋಗಾ ಮಯ್ಯಾನಾಂದ್

50 ವರ್ಷಾಂ ತಿಂಬಿಂ ಬರಂಪ್ರ್ಯಾ ಸುರು ಕೆಲ ಕಾಣಿ, ದೇವಾನ್ ತಮ್ಮಾಂ ದಿಲಿಂ ನ ಬಾಂಗ್ರಾ ದಿಸ್ತಿಂ
ಧಿನ್ಯಾ ದೇವಾಕ್ರಿ ತಿಂಬಿಂ ಧಿನ್ಯಾನ್ಯಾಂಪ್ರ್ಯಾ ಮೋಗಾಕ್ರಿ ಪಟ್ಟಾ-ಮಾರ್ಮಿಂ ದಿಲ್ಲಿ ಹಾತ್ರೆ ಅಗಾಂ ದಿತಾಂಪ್ರ್ಯಾ.

ಧುವರಿ-ಜಾರಿವಯೆ: ಜೆನ್‌/ಮೈಕಲ್‌ ಮುಂಬೈ
ಜ್ಯೋತಿ/ಕ್ರಾಂಕ್ ಹಾಲಾಂಡ್
ರಿಂಮ್‌/ಮ್ಯಾಡ್‌ ಹಾಲ್‌ನೆ
ಹಾತ್ರೆ-ಸುನಾ: ನವಿನ್‌/ಶಾಂತಿ ನೀರುಡ
ಜೋಂಪ್ಸನ್‌/ಜೋಂಪ್ಸನ್ ಕುಪ್ಪೆಟ್‌
ರೋಶನ್‌/ಶರಲ್‌ ಇಲ್ಲಂಡ್

ನಾತ್ರಾಂ: ತಿಯೋಳನ್, ಮುಳಾ, ನೀಲನ್, ಶನಾನ್,
ಜೋಂಪ್ಲನ್, ನತಾನ್, ಚೋನಾ, ಜೋಂಪ್ಲನ್

